

2020-08-25

Socialnämnden

Tid 2020-08-25, kl 018:00

Plats Munkhättevägen 49 eller via Teams

Ärenden

Justering

- 1 Ekonomisk rapport med helårsprognos juni 2020 (SN 2020:314)
- 2 Återrapportering av effektiviseringsåtgärder 2020 (SN 2020:314)
- 3 SN Yttrande Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 (SN 2020:310)
- 4 Effektiviseringsuppdrag 2021 med flerårsplan 2022-2024 (SN 2020:310)
- 5 Socialnämndens redovisning av uppdrag: Idéburet Offentligt partnerskap och samverkansavtal (SN 2020:310)
- 6 Redovisning av uppdrag: Att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka (SN 2020:310)
- 7 Redovisning av uppdrag: Att utreda och föreslå en organisation för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka (SN 2020:310)
- 8 Riktlinjer för föreningsbidrag inom socialnämnden (SN 2020:295)

- 9 Beslut om att tillåta att socialnämndens utskottssammanträden genomförs på distans (SN 2020:270)
- 10 Fortsatt stöd genom bistånd till boende för asylsökande ungdomar som har blivit 18 år (SN 2020:276)
- 11 Förvaltningschefen informerar - muntlig information
- 12 Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem (SN 2020:25)
- 13 Anmälan av delegationsbeslut 2020 (SN 2020:12)
- 14 Anmälningssärenden 2020 (SN 2020:10)

Var vänlig och meddela Anneli Sjöberg om du inte kan närvara, tfn 0708-86 13 39 eller aneli.sjoberg@botkyrka.se.

NIKLAS GLADH
ordförande

ANNELI SJÖBERG
sekreterare

1**Ekonomisk rapport med helårsprognos juni (SN 2020:314)****Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner rapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning

Genom rapportering av juniprognosen konstaterar nämnden ett underskott om totalt 22,4 miljoner kronor jämfört med delår 1 då prognostiserat underskott uppgick till 38,3 miljoner kronor, minskat underskott om 15,9 mkr.

Konsekvenserna och effekterna av den pågående coronapandemin är svåra att överblicka och analysera men det är tydligt att situationen fortsatt utmanar samhället och dess invånare såväl ekonomiskt som socialt. Nämnden kan konstatera att konsekvenserna av pandemin har medfört ökade kostnader i ett redan ekonomiskt pressat läge. Den sammantagna beräknade nettokostnaden kopplat till pandemin uppgår till 2,9 mkr netto i juniprognosen jämfört med 5 mkr netto i delår 1 vilket är en minskad negativ nettoeffekt om 2,1 mkr.

I den ekonomiska analysen ingår så långt det är möjligt de ekonomiska effekterna av coronapandemin men det finns flera osäkerheter som inte i dagsläget är möjliga att beräkna.

Referens
Ulrika Hage, controller
ekonomienheten

Mottagare
Socialnämnden

Ekonomisk rapport med helårsprognos juni 2020 (SN 2020:314)

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner rapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning

Genom rapportering av juniprognosen konstaterar nämnden ett underskott om totalt 22,4 miljoner kronor jämfört med delår 1 då prognostiserat underskott uppgick till 38,3 miljoner kronor, minskat underskott om 15,9 mkr.

Konsekvenserna och effekterna av den pågående coronapandemin är svåra att överblicka och analysera men det är tydligt att situationen fortsatt utmanar samhället och dess invånare såväl ekonomiskt som socialt. Nämnden kan konstatera att konsekvenserna av pandemin har medfört ökade kostnader i ett redan ekonomiskt pressat läge. Den sammantagna beräknade nettokostnaden kopplat till pandemin uppgår till 2,9 mkr netto i juniprognosen jämfört med 5 mkr netto i delår 1 vilket är en minskad negativ nettoeffekt om 2,1 mkr.

I den ekonomiska analysen ingår så långt det är möjligt de ekonomiska effekterna av coronapandemin men det finns flera osäkerheter som inte i dagsläget är möjliga att beräkna.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Ekonomisk rapport med helårsprognos Juni – SN/2020:314

Sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Bokslut 2019	Utfall period 2020	Budget 2020	Prognos helår 2020	Avvikelse 2020
Intäkter (+)	99,8	44,5	54,5	73,5	19,1
Kostnader (-)	-764,8	-386,1	-724,4	-765,8	-41,5
Netto (+/-)	-665,0	-341,6	-669,9	-692,3	-22,4
Nettoinvesteringar (+/-)	-3,8	-86,2	-4,0	-2,5	1,5

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på 22,4 miljoner kronor varav den negativa nettoeffekten kopplat till coronapandemin beräknas till 2,9 miljoner kronor. Vid delår 1 prognostiserade nämnden ett underskott på 38,3 miljoner kronor varav den negativa nettoeffekten kopplat till coronapandemin beräknades till 5 miljoner kronor. Det är en stor minskning av underskottet jämfört med delår 1 på 15,9 miljoner kronor. Det visar bland annat på att en del av de åtgärder nämnden vidtagit har gett effekt samt att vi inte ser någon direkt ökning kopplat till försörjningsstödet.

Ekonomisk uppföljning och analys

Driftuppföljning

Uppföljning och analys

VERKSAMHETER	UTFALL Jan 20 - Juni 20	UTFALL Jan 19 - Juni 19	UTFALL Jan 19 - Mån 13 19	BUDGET	PROGNOS	AVVIKELSEBUDGET - PROGNOS
GEMENSAM VERKSAMHET						
Intäkter	8 997,8	6 950	8 559,3	5 255	9 980	4 725
Kostnader	-43 765,4	-32 979,2	-73 158,4	-93 247	-91 549,6	1 697,4
Netto	-34 767,6	-26 029,2	-64 599,1	-87 992	-81 569,6	6 422,4
PERSONLIGA OMBUD						
Intäkter	1 127,4	840,5	1 240,5	610	1 127,4	517,4
Kostnader	-801,8	-857	-1 656,1	-1 161	-1 632,3	-471,3
Netto	325,6	-16,5	-415,6	-551	-504,9	46,1
FLYKTINGÅTGÄRDER						
Intäkter	11 721,7	14 059,9	36 757,9	17 545,1	19 660,8	2 115,7
Kostnader	-17 549,8	-24 202,9	-52 335,7	-38 487,4	-35 506,3	2 981,1
Netto	-5 828,1	-10 143	-15 577,8	-20 942,3	-15 845,5	5 096,8
ÖPPNA FÖRSKOLAN						
Intäkter	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-3 286,5	-3 110,5	-6 101,4	-4 347	-5 596,8	-1 249,8
Netto	-3 286,5	-3 110,5	-6 101,4	-4 347	-5 596,8	-1 249,8

VERKSAMHETER	UTFALL Jan 20 - Juni 20	UTFALL Jan 19 - Juni 19	UTFALL Jan 19 - Mån 13 19	BUDGET	PROGNOS	AVVIKELSEBUDGET - PROGNOS
BARN OCH UNGDOMAR						
Intäkter	5 311	6 169,3	11 995	6 266	8 668,8	2 402,8
Kostnader	-128 563,5	-120 316,2	-256 578,2	-238 102,7	-244 129,8	-6 027,1
Netto	-123 252,5	-114 146,9	-244 583,2	-231 836,7	-235 461	-3 624,3
VUXNA UTAN BEROENDEPROBLEMATIK						
Intäkter	12 996,7	12 560,8	26 906,6	20 085	25 090,7	5 005,7
Kostnader	-76 940,2	-68 072,3	-153 153,4	-122 508	-145 351,3	-22 843,3
Netto	-63 943,5	-55 511,5	-126 246,8	-102 423	-120 260,6	-17 837,6
VUXNA MED BEROENDEPROBLEMATIK						
Intäkter	1 602,9	1 122,2	3 770,4	2 110	2 689,4	579,4
Kostnader	-31 719,5	-19 459,7	-51 024,7	-54 621	-63 620,7	-8 999,7
Netto	-30 116,6	-18 337,5	-47 254,3	-52 511	-60 931,3	-8 420,3
FÖRSÖRJNINGSSTÖD						
Intäkter	3 772	2 773,8	10 567,5	2 600	6 319,6	3 719,6
Kostnader	-88 159,8	-82 056,5	-170 785,5	-171 907	-178 461,4	-6 554,4
Netto	-84 387,8	-79 282,7	-160 218	-169 307	-172 141,8	-2 834,8
PREL.BOKADE FAKTUROR	-3 177,6	-3 693,5	0	0	0	0
TOTALT						
Intäkter	45 529,6	44 476,5	99 797,2	54 471,1	73 536,7	19 065,6
Kostnader	-393 963,9	-354 747,9	-764 793,3	-724 381,1	-765 848,3	-41 467,2
Netto	-348 434,3	-310 271,4	-664 996,1	-669 910	-692 311,6	-22 401,6

Gemensam verksamhet inklusive nämnd (79)

Nämnden prognostiserar ett överskott på 6,4 miljoner kronor varav 2 miljoner kronor är en beräknad intäkt för sjuklön som en konsekvens av coronapandemin samt drygt 4 miljoner kronor i statsbidrag som ännu inte är fördelade ute i verksamheten där kostnaden finns. Överskottet är ca 0,7 miljoner kronor högre än vid delår 1.

Personliga ombud (01)

Nämnden prognostiserar en budget i balans.

Flyktingåtgärder (14)

Nämnden prognostiserar ett överskott på 5,1 miljoner kronor för flyktingmottagande som till största delen avser försörjningsstöd för nyanlända. Flyktingmottagandets omfattning och kostnader fortsätter att minska under 2020 jämfört med budget. Boende för nyanlända bedrivs fortsättningsvis enligt plan och budget, där bostadssituationen gör att kostnaderna för tillfälliga boenden för flyktingar är fortsatt höga.

Nämnden har tilldelats en tilläggsbudget om 7 miljoner kronor för ensamkommande barn och unga samt en tilläggsbudget om 2,8 miljoner kronor för modulbostäder för verksamheten.

Öppna förskolan (72)

Nämnden prognostiserar ett underskott på 1,2 miljoner kronor. Nämnden har ett minskat effektiviseringskrav på 1,1 miljoner kronor avseende Öppna förskolan. Nämnden har fortfarande inte tilldelats budgetmedel för detta från kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har avsatt budget om 0,8 miljoner kronor för att starta upp en familjecentral i Fittja. Socialnämnden kommer att avropa dessa budgetmedel i särskilt ärende under hösten.

Barn och unga (73)

Nämnden prognostiserar ett totalt underskott på 3,6 miljoner kronor för verksamheten jämfört med budget. En prognostiserad minskning av underskottet på ca 10,2 miljoner kronor jämfört med delår 1 som prognosticerades till ett underskott om 13,8 miljoner kronor.

Prognosen för placeringar på institution enligt LVU (lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) har minskat från ett underskott på 24,8 miljoner kronor i delår 1 till 18,5 miljoner kronor i juni prognosen, en minskning om ca 6,3 miljoner kronor. Prognosen för placeringar på institution enligt SoL (socialtjänstlagen) i juni ligger i paritet med prognosticerat i delår 1 vilket pekar på ett överskott på 1,9 miljoner kronor. Det minskade underskottet beror på att verksamheten arbetat intensivt med att hitta alternativa lösningar istället för att placera på SiS-institutioner och HVB-hem samt att staten har sänkt dygnspriset för SiS-placeringar från 7 400 kronor per dygn till 5 200 kronor per dygn, det sänkta dygnspriset kommer att gälla fram till 2020-12-31.

Familjehemsvården, prognostiserar ett överskott om ca 5 miljoner kronor jämfört med budget. Ett ökat överskott jämfört med delår 1 på ca 2 miljoner kronor. Andelen egna jour- och familjehem fortsätter öka vilket är mycket positivt och visar sig också fortsatt på det ekonomiska resultatet.

Förvaltningsledningen har efter prognosen i delår 1 beslutat om köpstopp avseende externa öppenvårdsinsatser som riktas till barn och unga, öppenvården prognostiserar 4,5 miljoner kronor lägre kostnader jämfört med budget. En stor del av överskottet härleds till vakanser och en del som en effekt av köpstoppet.

Vuxna utan beroendeproblem (74)

Nämnden prognostiserar ett underskott på 17,8 miljoner kronor jämfört med budget och 0,6 miljoner kronor högre underskott jämfört med delår 1. Hela underskottet kan härledas till kostnader för placeringar samt boende i egen regi. Avvikelsen mot budget beror till största delen på fortsatt höga kostnader för placeringar inom socialpsykiatri på ca 19 miljoner kronor.

Placeringar Skyddat boende, Våld i nära relation (VINR), prognostiserar ett underskott på ca 0,6 miljoner kronor, effekten av coronapandemin beräknas till 1 miljon kronor. Ett minskat underskott på 1,3 miljoner kronor jämfört med prognostiserat i delår 1.

Boende med särskild service prognostiserar ett underskott på ca 4,8 miljoner kronor som främst avser lokal- och flyttkostnader, ett utökat underskott på ca 0,8 miljoner kronor jämfört med delår 1. Det ökade underskottet består främst i ökade kostnader för flytt och återställning av uppsagda lokaler. Åtgärder för att förändra både arbetssätt, resursutnyttjandet och att säkerställa ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet fortsätter under hösten 2020 avseende nämndens interna

boenden. Dessa åtgärder förväntas ge effekt först under 2021.

Vuxna med beroendeproblem (75)

Nämnden prognostiserar ett underskott på 8,4 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen mot budget beror främst på ett underskott för placeringar på ca 6 miljoner kronor. Prognostiserat underskott har ökat med 2,5 miljoner kronor jämfört med delår 1. Det ökade underskottet består främst av ökade kostnader för tillfälligt boende.

Resterande avvikelse beror på personalkostnader då verksamheten fortsatt lånar personal från övriga verksamheter inom den egna nämnden.

Försörjningsstöd (76)

Nämnden prognostiserar ett underskott på 2,8 miljoner kronor jämfört med budget. Prognostiserat underskott har minskat med 7 miljoner kronor jämfört med delår 1 då underskottet prognostiserades till 9,9 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget avser försörjningsstöd som en effekt av coronapandemin i övrigt prognostiserar verksamheten en budget i balans. Den prognostiserade effekten av pandemin har beräknats om till 2,7 miljoner kronor i juniprognosen jämfört med 5,4 miljoner kronor i delår 1.

Nämnden har tilldelats en tilläggsbudget om 10 miljoner konor för försörjningsstöd.

Åtgärder med anledning av budgetavvikelse

- Dialogmöten för samtliga nya externa placeringar och förlängningar
- Lokalbehovet har gått igenom och de lokaler som inte ansetts vara ändamålsenliga har sagts upp
- Genomgång av samtliga externa placeringar för eventuell hemtagning avseende både barn och vuxna
- Tätare uppföljningar av alla placerade
- Andra alternativ till extern placering
- Köpstopp extern öppenvård
- Konverterat två socialsekreterartjänster till intensivvårdsutredare
- Fortsatt arbete med omstrukturering av Boende med särskild service
- Översyn av alla administrativa funktioner

Övrig betydelsefull ekonomisk information

Den pågående coronapandemin är svår att överblicka och analysera. Hur krisen kommer att påverka nämndens helårsprognos är därför väldigt svårt att bedöma och beror till stor del på hur långvarig pandemin blir. I den ekonomiska analysen ingår antaganden om effekterna av pandemin men det finns flera osäkerheter som i nuläget är svåra att beräkna.

2**Återrapportering av effektiviseringsåtgärder 2020****Beslut**

Socialnämnden godkänner förvaltningens återrapportering av effektiviseringsåtgärder 2020 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsens budgetberedning för information.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i mål och budget för 2020 med flerårsplan 2021–2023 varje nämnd i uppdrag att redovisa vilka effektiviseringar nämnden beslutat att genomföra 2020 samt prognostiserat utfall för respektive åtgärd för 2020. Uppföljning av effektiviseringsåtgärderna för 2020 ska återrapporteras i ett separat ärende i samband med yttrandet till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022–2024.

Vissa av åtgärderna är svåra att under löpande år göra en ekonomisk bedömning för. En del åtgärder har inte varit möjliga att genomföra, andra har tagit längre tid än beräknat för att ge full effekt 2020 några av dessa ingår med helårseffekt i effektiviseringar inför 2021.

2020-08-09

Dnr SN/2020:371

Referens
Ulrika Hage, Controller

Mottagare
Socialnämnden

Återrapportering av effektiviseringsåtgärder 2020

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens återrapportering av effektiviseringsåtgärder 2020 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsens budgetberedning för information.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i mål och budget för 2020 med flerårsplan 2021–2023 varje nämnd i uppdrag att redovisa vilka effektiviseringar nämnden beslutat att genomföra 2020 samt prognostiserat utfall för respektive åtgärd för 2020. Uppföljning av effektiviseringsåtgärderna för 2020 ska återrapporteras i ett separat ärende i samband med yttrandet till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022–2024.

Vissa av åtgärderna är svåra att under löpande år göra en ekonomisk bedömning för. En del åtgärder har inte varit möjliga att genomföra, andra har tagit längre tid än beräknat för att ge full effekt 2020 några av dessa ingår med helårseffekt i effektiviseringar inför 2021.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav i mål och budget för 2020 med flerårsplan 2021–2023 varje nämnd i uppdrag att redovisa vilka effektiviseringar nämnden beslutat att genomföra 2020 samt prognostiserat utfall för respektive åtgärd för 2020. Uppföljning av effektiviseringsåtgärderna för 2020 ska återrapporteras i ett separat ärende i samband med yttrandet till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022–2024.

För socialnämnden innebar effektiviseringarna drygt 10 miljoner kronor i budgetminskning för 2020. De generella effektiviseringarna motsvarande två procent av den totala budgeten, uppgår till 9,7 miljoner kronor. Förvaltningens centrala organisation ska genomföra en årlig effektivisering om 359 tkr under de fyra år som planperioden avser.

2020-08-09

Dnr SN/2020:371

Nämnden fattade den 27 augusti 2019 beslut om att genomföra effektiviseringar motsvarande 6 % under planperioden, 1,5 % per år istället för 2 % avseende de generella effektiviseringarna, se ärende SN/2019:199. Detta innebär en minskning av de totala effektiviseringsåtgärderna med en fjärdedel per år som motsvarar ca 2,4 miljoner kronor.

Status för planerade och genomförda effektiviseringar 2020

Det är svårt att göra en ekonomisk bedömning under löpande år för flera av effektiviseringarna. En del åtgärder har inte varit möjliga att genomföra, andra har tagit längre tid än beräknat och kommer inte att få full effekt 2020. Några av dem ingår dock med helårseffekt i effektiviseringsuppdraget inför 2021.

I uppdraget ingick att särskilt beakta icke lagstyrd verksamhet, det vill säga verksamhet av sådant slag som nämnden inte är skyldiga enligt lag att tillhandahålla. Utifrån det uppdrag som socialnämnden fått har fokus varit att hitta effektivare arbetssätt och att använda tilldelade skattemedel på bästa sätt utifrån medborgarnas fokus. Allt i syfte att skapa god kvalitet för medborgarna, men även att skapa en så effektiv organisation som möjligt.

Avveckling av tjänsten flyktingsamordnare har möjliggjort besparing på central administration motsvarande uppdraget om 359 tkr.

Beslutade effektiviseringar 2020		Summa beslutad	Uppnådd effekt
Öppna förskolan	Nedläggning öppna förskolan Alby	1 000 tkr	1 000 tkr
Bostadskvot	Ökning av tillgången på lägenheter	1 000 tkr	300 tkr
Gruppinsatser	Inom öppenvården	2 000 tkr	1 300 tkr
Personliga ombud	Minskad ambitionsnivå	450 tkr	0 kr
Boendestöd	Införande av avgift för boendestöd	3 000 tkr	0 kr
Daglig sysselsättning	Bättre samordning	700 tkr	700 tkr
Hyreskostnader	Kostnadstäckning	1 500 tkr	360 tkr
Vårdnadsöverflytt	Minska ersättningen avseende vårdnadsöverflyttar	500 tkr	300 tkr
Summa generellt effektiviseringsuppdrag		10 150 tkr	3 960 tkr

2020-08-09

Dnr SN/2020:371

Av de effektiviseringar som genomförts fullt ut utifrån de för 2020 beslutade åtgärderna enligt ovan uppgår summan till sammanlagt 1,7 mkr, vilka är öppna förskolan och daglig sysselsättning.

I dagsläget har vi inte uppnått full effekt på en del av de beslutade effektiviseringsåtgärderna då knappt 8 månader av året har gått.

Bostadskvoten har gett lägre effekt än planerat då vi inte tilldelats överenskommen kvot hittills under året. Det beror på att Botkyrkabyggen har haft svårt att förmedla lägenheter till oss med anledning av coronapandemin. Det är osäkert om vi kommer att nå full effekt vid årsskiftet med anledning av detta.

Gruppinsatserna har inte uppnått full effekt ännu men förväntas uppnå det vid årsskiftet.

Kostnadstäckning för hyror har gett lägre effekt än planerat då det inte varit möjligt att höja hyrorna för de boende i nivå med hyreskostnaden.

Införande av avgift för boendestöd är inte genomförd vilket beror på ett politiskt övervägande där det beslutades att denna åtgärd inte var genomförbar.

Kostnaden för personliga ombud täcks av statsbidrag och har därför inte prioriterats.

Effektiviseringar utöver ovan listade som genomförts 2020

Effektiviseringar utöver de beslutade enligt ovan som genomförts under 2020 och som gett effekt är avveckling av en tjänst som verksamhetschef (1 mkr), avveckling av FoU Södertörn (0,14 mkr), uppsägning av ej ändamålsenliga lokaler (1 mkr). En total effekt om 2,14 mkr.

Sammanlagt uppgår i dagsläget den totala effektiviseringen för socialnämnden år 2020 till 6,1 miljoner kronor, inkluderat effektiviseringar utöver de tidigare beslutade.

2020-08-09

Dnr SN/2020:371

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

De ekonomiska konsekvenserna framgår i återrapporteringen av effektiviseringarna.

Gunilla Berghager

Tf Socialdirektör

Jennifer Gavin

Stöd och utvecklingschef

Expedieras till

Kommunledningsförvaltningen

3**SN Yttrande Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 (SN 2020:310)****Beslut**

Socialnämnden godkänner förslag till yttrande till Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning

Socialnämnden ska erbjuda stöd och service till de Botkyrkabor som är i behov av socialtjänstens insatser. Nämnden har utifrån sitt grunduppdrag ett särskilt ansvar för: barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättningar, personer med missbruk och beroende, personer som vårdar eller stödjer närstående, brottsoffer samt skuldsatta personer. Nämnden erbjuder också skydd, stöd, vård och omsorg med ett helhetsperspektiv till de Botkyrkabor som exempelvis är våldsutsatta eller ekonomiskt utsatta.

För att kunna fullgöra uppdraget och erbjuda Botkyrkaborna stöd och service av god kvalitet tar socialnämnden varje år fram och fastställer mål för sin verksamhet. Målen syftar till att tillförsäkra Botkyrkaborna en tillgänglig, snabb och effektiv handläggning med professionella möten. Ambitionen är att medborgarna ska få tydlig information och känna sig delaktiga. Nämndens verksamheter ska eftersträva god samverkan internt och externt och erbjuda hög kvalitet. För att nå dit ska praktiken vara rättssäker och evidensbaserad samt kopplas till systematisk uppföljning i syfte att utveckla och förbättra verksamheten. Samtliga av socialnämndens mål utgår från den politiska plattformen samt kommunfullmäktiges utvecklingsmål och bekräftar nämndens åtagande gentemot kommunfullmäktige.

Socialnämndens yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 innehåller redovisning av nämndens väsentliga områden, nämndmål och mått, redovisning av intäkter samt investeringsplan 2022-2024.

Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 beslutas av kommunstyrelsen den 23 oktober och av kommunfullmäktige den 26 november 2020.

2020-07-28

Dnr SN/2020:310

Referens

Jennifer Gavin, stöd- och utvecklingschef

Mottagare

Socialnämnden

SN Yttrande Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förslag till yttrande till Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning

Socialnämnden ska erbjuda stöd och service till de Botkyrkabor som är i behov av socialtjänstens insatser. Nämnden har utifrån sitt grunduppdrag ett särskilt ansvar för: barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättningar, personer med missbruk och beroende, personer som vårdar eller stödjer närstående, brottsoffer samt skuldsatta personer. Nämnden erbjuder också skydd, stöd, vård och omsorg med ett helhetsperspektiv till de Botkyrkabor som exempelvis är våldsutsatta eller ekonomiskt utsatta.

För att kunna fullgöra uppdraget och erbjuda Botkyrkaborna stöd och service av god kvalitet tar socialnämnden varje år fram och fastställer mål för sin verksamhet. Målen syftar till att tillförsäkra Botkyrkaborna en tillgänglig, snabb och effektiv handläggning med professionella möten. Ambitionen är att medborgarna ska få tydlig information och känna sig delaktiga. Nämndens verksamheter ska eftersträva god samverkan internt och externt och erbjuda hög kvalitet. För att nå dit ska praktiken vara rättssäker och evidensbaserad samt kopplas till systematisk uppföljning i syfte att utveckla och förbättra verksamheten. Samtliga av socialnämndens mål utgår från den politiska plattformen samt kommunfullmäktiges utvecklingsmål och bekräftar nämndens åtagande gentemot kommunfullmäktige.

Socialnämndens yttrande till mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 innehåller redovisning av nämndens väsentliga områden, nämndmål och mått, redovisning av intäkter samt investeringsplan 2022-2024.

Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 beslutas av kommunstyrelsen den 23 oktober och av kommunfullmäktige den 26 november 2020.

Bilagor

Yttrande mål och budget

2020-07-28

Dnr SN/2020:310

Förvaltningspecifik omvärldsanalys
Nämndens intäkter och bidrag
Investeringsplan

Expedieras till
Kommunstyrelsen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

SN Yttrande till Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 (SN 2020:310)

Innehållsförteckning

1 Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024.....	4
1.1 Inledning	4
1.2 Väsentliga områden.....	4
1.3 Nämndens mål och mått 2021	5
2 Det ekonomiska läget 2021-2024	13
3 Investeringsplan 2021-2024	15

1 Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

1.1 Inledning

Socialnämnden ska erbjuda stöd och service till de Botkyrkabor som är i behov av socialtjänstens insatser. Nämnden har utifrån sitt grunduppdrag ett särskilt ansvar för: barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättningar, personer med missbruk och beroende, personer som vårdar eller stödjer närstående, brottsoffer samt skuldsatta personer. Nämnden erbjuder också skydd, stöd, vård och omsorg med ett helhetsperspektiv till de Botkyrkabor som exempelvis är våldsutsatta eller ekonomiskt utsatta.

För att kunna fullgöra uppdraget och erbjuda Botkyrkaborna stöd och service av god kvalitet tar socialnämnden varje år fram och fastställer mål för sin verksamhet. Målen syftar till att tillförsäkra Botkyrkaborna en tillgänglig, snabb och effektiv handläggning med professionella möten. Ambitionen är att medborgarna ska få tydlig information och känna sig delaktiga. Nämndens verksamheter ska eftersträva god samverkan internt och externt och erbjuda hög kvalitet. För att nå dit ska praktiken vara rättssäker och evidensbaserad samt kopplas till systematisk uppföljning i syfte att utveckla och förbättra verksamheten. Samtliga av socialnämndens mål utgår från den politiska plattformen samt kommunfullmäktiges utvecklingsmål och bekräftar nämndens åtagande gentemot kommunfullmäktige.

1.2 Väsentliga områden

Socialnämnden ska bedriva en verksamhet som präglas av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Årets omvärldsanalys pekar på förväntat sämre ekonomiska förutsättningar för kommuner, så också för Botkyrka. Detta samtidigt som kommunen står inför en ökande andel barn, unga och äldre samt att analyser pekar på en förväntad volymökning inom socialnämndens ansvarsområde, vilket sammanlagt traditionellt medför ökade utgifter för välfärden.

Ett ekonomiskt pressat läge medför krav på omprioriteringar och effektiviseringar. De fleråriga effektiviseringskraven har successivt förändrat förutsättningarna för socialnämndens uppdrag och kommer ställa stora krav för att fortsatt klara att fullt ut upprätthålla ambitionsnivån av en verksamhet som präglas av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet. Åtgärder för att uppnå en budget i balans är pågående inom nämndens område och ytterligare åtgärder kommer behöva vidtas under innevarande period. Det är dock angeläget att påtala att nämndens verksamhet till största del är lagstyrd och lyder under lagkravet om att erbjuda god kvalitet på sin verksamhet. Ett väsentligt område under perioden kommer därför vara att säkerställa att avvägningar för en ekonomi i balans inte medför avsteg från kvalitet och rättssäkerhet.

Att bekämpa våld och kriminalitet - för att öka tryggheten och trivseln

Våld och kriminalitet är ett område som under många år ökat och fortsätter att öka. Att motverka våld och kriminalitet är en högt prioriterad fråga inom Botkyrka kommun.

Nämnden har genom sitt ansvar för socialtjänsten i uppdrag enligt lag att på demokratins och solidaritetens grund främja människors trygghet, jämlika levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Omvärldsanalysen pekar på flera stora utmaningar inom detta område, inte minst utifrån olika aspekter av våld och kriminalitet. Socialtjänstens ansvar blir också tydligt utifrån den allt större fokuseringen på förebyggande arbete i framtidens socialtjänst.

Socialnämnden

En stor del av socialnämndens verksamheter arbetar aktivt med uppdraget att bekämpa våld och kriminalitet samt att motverka befintliga kriminella strukturer. Under perioden kommer ett aktivt arbete genomföras för att bidra till ökad trygghet för Botkyrkaborna genom att tidigt upptäcka och förebygga våld, inklusive våld i nära relation samt hedersrelaterat våld. Vidare kommer arbetet med samverka tillsammans med andra samhällsaktörer för att motverka kriminella organisationer och fortsatt kriminalitet att vidareutvecklas. Nämndens verksamheter är, och kommer fortsättningsvis vara, viktiga aktörer i arbetet för att motverka våld och kriminella strukturer samt de konsekvenser dessa kan föra med sig. Därför bedöms ovanstående utgöra ett väsentligt område för nämnden under kommande period.

Digitalisering

Socialtjänsten är ett välfärdsområde där digitaliseringen bär med sig stora möjligheter. Digitaliseringen av nämndens verksamheter bedöms medföra effektiviseringar och stora möjligheter att förbättra kvaliteten i välfärden och öka medborgarnas trygghet, självständighet och delaktighet. En utökad digitalisering av socialtjänsten bedöms även leda till en bättre digital arbetsmiljö som för medarbetare möjliggör ett smartare och mer kunskapsbaserat arbetssätt.

För att säkerställa en modern socialtjänst som tillgodoser medborgarnas behov behöver tempot i den digitala utvecklingen öka och socialnämndens ambition på området är hög. För att möta medborgarnas behov arbetar nämnden för att fler av socialförvaltningens tjänster ska digitaliseras och automatiseras.

En ökad digitalisering ställer dock krav på informationssäkerhet. I dagsläget kan Botkyrka kommuns allmänna IT-miljö inte erbjuda den nivå av säkerhet som nämndens verksamhet är i behov av. Det är därför angeläget att påtala att kommunen måste kunna erbjuda tillfredställande digitala lösningar som är anpassade till samtliga av förvaltningarnas behov. Under perioden bedöms digitalisering vidare utgöra ett väsentligt område.

1.3 Nämndens mål och mått 2021**Område 1 - Botkyrkaborna har egenmakt****Skola**

Att alla barn ska ges rätt förutsättningar för att lyckas i skolan ska vara en självklarhet. Vi ser att det är skillnader i kvaliteten på utbildning beroende på vilken skola Botkyrkaeleven går på. Vi ser också att det idag finns en strukturell skolsegregation i Botkyrka. Skolor i områden med socioekonomiska utmaningar har generellt mycket lägre resultat.

Dessa skolor blir ofta bortvalda till förmån för andra skolor i andra områden eller till och med kommuner. Ingen ska känna sig tvungen att välja bort en av kommunens skolor. Det finnas attraktiva skolor och förskolor i alla våra stadsdelar.

Vi ser att utvecklingen börjar redan i förskolan, den lägger grunden för hela skolgången. Men även i förskolan finns det stora skillnader. Dessa kvalitetsskillnader måste vi bryta för annars riskerar de att påverka hela skolgången.

Botkyrka kommun har ett stort ansvar i att stärka upp det kompensatoriska arbetet på strukturell nivå och se till att alla skolor och förskolor har rätt förutsättningar för att ta tag i sina utmaningar. Sanningen är att hela samhället misslyckas om Botkyrkas barn och elever inte lyckas med studierna.

Socialnämnden

Jobb

Det är Mittenmajoritetens tro att alla Botkyrkabor vill arbeta och göra rätt för sig. För att skapa fler arbetstillfällen och en starkare samhällsutveckling behöver Botkyrka kommun möjliggöra för fler företag och entreprenörer att etablera sig i kommunen samt ge möjlighet för fler Botkyrkabor att kompetensutvecklas och ta nya jobb.

Genom utveckling av större företagsområden, såsom Södra porten, kan fler företag flytta till kommunen och Botkyrka kan bli en central plats i Stockholmsregionen. Samtidigt behöver Botkyrka kommun arbeta för kompetensutveckling, för att Botkyrkaborna ska kunna bli vad de vill och arbeta med vad de vill. Kommunen behöver också arbeta för att matcha arbetssökande med jobb i Botkyrka. Botkyrka kommun ska även arbeta för ökad anställningsbarhet genom hela livet, med kompetensutveckling via bland annat Komvux.

Med näringsliv kommer också fokus på god hållbar infrastruktur, såsom utvecklingen av Hågelbyleden och förbifart Tullinge. Infrastrukturen behöver möta framtidens företagande så att det kan ha bra och hållbara transporter. En sådan tillväxt kommer generera många vinster för Botkyrkas kortsiktiga och långsiktiga utveckling.

Botkyrkabor kan få jobb lokalt och infrastruktur byggs ut. Näringsliv drar till sig mer aktivitet och skapar kluster för mer levande stadsdelar. Fler arbetstillfällen i Botkyrka innebär också att fler pendlar till kommunen och får därmed en annan bild av Botkyrka.

Delaktighet

I Botkyrka bor över 93 000 invånare och lika många experter på hur Botkyrka ska bli en bra och trivsamt plats att bo och verka i. Detta ska synas i hur Botkyrka utformas och i hur livet mellan husen ska se ut.

Mittenmajoriteten ser problemet med att förtroendet för Botkyrka kommun och politiken är lägre på vissa platser i kommunen. För att kunna öka detta förtroende behöver fler kunna involveras i och vara med i utvecklingen av sitt område och hela Botkyrka.

Målet är att engagemang ska spela roll och vara en positiv kraft för Botkyrkas utveckling. Kommunen behöver bli bättre på att ta tillvara på Botkyrkabornas tankar och idéer och hitta nya, kreativa sätt att mötas. Samtidigt ska det starka föreningslivet involveras i utvecklingen av kommunen.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:5 Kommunens arbetsmarknadsåtgärder leder till fler Botkyrkabor i arbete

Nämndens mål: Socialnämndens verksamheter bidrar till att stödja personer till meningsfull sysselsättning

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel av de personer som haft IPS (Individual placement and support) och går vidare till arbete eller studier ökar (nytt 2021)	-		Ökar	Ökar	Ökar	50

Socialnämnden

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel av personer med ekonomiskt bistånd som påbörjat insats på Jobbcenter ökar (nytt 2021)	-		Ökar	Ökar	Ökar	

Ovanstående mått är nya för 2021. Det finns därmed inget historiskt utfall. Måttet gällande IPS har tidigare mätts på utförarsidan, nu kommer istället avslutsorsak att mätas.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:6 Botkyrkaborna är delaktiga i Botkyrkas utveckling

Nämndens mål: Socialnämnden bidrar till att Botkyrkaborna är delaktiga i Botkyrkas utveckling

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Socialnämnden genomför minst 1 dialogmöte per år med barn och unga med insatser från nämnden (nytt 2021)			Ja	Ja	Ja	Ja

Ovanstående mått är nytt för 2021. Därmed finns inget något historiskt utfall.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:7 Botkyrkaborna har förtroende för kommunens politiker och tjänstemän

Nämndens mål: Socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel av beslut som innehåller en barnkonsekvensanalys, (nytt 2021)			Ökar	Ökar	Ökar	100
Andelen utredningar inom socialnämndens verksamheter för barn som görs inom lagstadgad utredningstid, ökar (nytt 2021)			Ökar	Ökar	Ökar	100
Andelen verkställda beslut inom socialnämndens verksamheter för vuxna som görs inom lagstadgad tid, ökar (nytt 2021)			Ökar	Ökar	Ökar	100
Andelen överväganden av vård av barn ska göras inom lagstadgad tid, ökar (nytt 2021)			Ökar	Ökar	Ökar	100
Väntetiden (bedömningstid) för budget- och skuldrådgivning minskar	47	4	4	4	4	4
Väntetiden för verkställande av internt boendestöd minskar (nytt 2021)			Minskar	Minskar	Minskar	3

Ovanstående mått, med undantag för måttet för kön till budget- och skuldrådgivningen är nya för 2021. Det finns därmed inget historiskt utfall.

Område 2 - Botkyrkaborna är trygga

Omsorg

Vi har en åldrande befolkning i Botkyrka och det är fantastiskt, men vi har fortfarande problem med att många Botkyrkabor inte är nöjda med omsorgen. Att som kommun lyckas ha nöjda och trygga Botkyrkabor börjar i den första kontakten och i det första mötet.

Socialnämnden

Livet slutar inte för att man blir äldre, livskvaliteten måste värnas genom att omsorg kan ges med en guldkant. Därför ska omsorgen utgå från individen och delaktighet och inflytande över omsorgsinsatser ska vara centrala. Ett omfattande arbete har satts igång med mer valmöjligheter inom omsorgen, men det finns mycket kvar att göra.

Det är svårt att rekrytera personal och intresset för omsorgsyrket är lägre än behovet som finns. Därför måste det tas nya tag för att tillgodose både personal och kompetens. Svårigheten i att rekrytera och utbilda personal är inte specifikt för Botkyrka, men det är en bidragande orsak till den låga graden av nöjdhet.

Botkyrkaborna är värda en bra omsorg.

Trygghet och trivsel

I Botkyrka ska alla vara och känna sig trygga. Trygghet handlar både om reella hot och om känsla. Ett problem är att många Botkyrkabor inte känner sig trygga i kommunen. I Botkyrka ska man kunna vara trygg. Man ska dessutom trivas i sitt område. Trygghet och trivsel är grundläggande för att man ska vilja bo i Botkyrka och för att man ska vilja ta hand om sitt område.

Därför ska arbetet mot kriminalitet vara högt prioriterat. Trygghet och trivsel handlar även om att ha levande och moderna stadsdelar där människor möts, där det är rent och snyggt, där det är upplyst och mycket mer. Botkyrkabor skapar tillsammans sina områden och gemenskap genom bland annat grannsamverkan.

Varje område ska utvecklas utifrån sin egen karaktär. Vissa områden ska ha mer stadskänsla medan andra ska ha mer natur och lantkänsla. Det ska också vara enkelt att resa inom och mellan stadsdelarna, för att kunna möta olika människor och ta till vara det som är bra i respektive område.

Kriminalitet

I Stockholm verkar kriminella organisationer som starkt påverkar Botkyrka och oss Botkyrkabor. Att bekämpa de kriminella organisationerna och det faktum att kriminalitet finns, är inte Botkyrkas ensamma ansvar, utan hela Sveriges. Botkyrka ska däremot göra allt i sin makt för att motverka de kriminella organisationerna och den kriminalitet som påverkar oss Botkyrkabor. Detta ska göras i mycket nära samarbete med polisen, både aktivt och i det långsiktiga arbetet.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 2:2 Botkyrkaborna känner sig trygga

Nämndens mål: Socialnämndens verksamheter bidrar till trygghet för Botkyrkaborna genom att tidigt upptäcka och förebygga våld

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Socialnämndens verksamheter använder standardiserade bedömningsmetoden FREDA kortfrågor för att upptäcka våldsutsatthet hos enskilda vuxna i socialnämndens verksamhet. (nytt 2021)	75 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Ovanstående mått är nytt för 2021. Utfall för 2019 har hämtats från Öppna Jämförelser.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 2:3 Botkyrkaborna trivs i kommunen

Nämndens mål: Botkyrkas medborgare i behov av skydd, stöd, vård och omsorg är nöjda med den verksamhet socialnämnden bedriver

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel barn 13-21 år som uppger att de är sammantaget nöjda med det stöd de får från socialtjänsten bibehålls (nytt 2021)	100 %		100 %	100 %	100 %	100 %
Andel klienter med insats ekonomiskt bistånd som uppger att de är sammantaget nöjda med det stöd de får från socialtjänsten ökar (nytt 2021)	80 %		Ökar	Ökar	Ökar	95 %
Andel klienter med insatser från utredning vuxen som uppger att de är sammantaget nöjda med det stöd de får från socialtjänsten ökar (nytt 2021)	73 %		Ökar	Ökar	Ökar	90 %
Andel, av alla som söker stöd från socialtjänstens individ och familjeomsorg, som sammantaget är ganska eller mycket nöjda med detta stöd, ökar (nytt 2021)	85 %		Ökar	Ökar	Ökar	90 %

Samtliga ovanstående mått är nya för 2021. Utfall för 2019 har hämtats från Öppna Jämförelser.

Nämndens mål: Socialnämnden har god samverkan med helhetssyn och den enskilde i centrum

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Antal placerade barn som efter årskurs 9 går ut med godkända betyg ökar (Nytt för 2020)			Ökar	Ökar	Ökar	
God samverkan mellan kommunens olika verksamheter, med medborgaren i centrum) - antal teamsamplanering ökar	113	117				121
God samverkan mellan olika huvudmän med brukaren i centrum - Antal samordnade individuella planer (SIP) ökar	100	306	Ökar	Ökar	Ökar	310

Ovanstående mått gällande godkända betyg var nytt för 2020 och har ännu inte något historiskt utfall.

Område 3 - Botkyrkabor har ökad livskvalitet

Boende

Botkyrka ska vara en attraktiv plats att bo, verka och arbeta i. Intresset för att etablera sig i Botkyrka har varit högt under de senaste åren och vi ser att intresset från exploatörer är fortsatt högt. Därför fortsätter linjen, om att bygga på rätt plats, med rätt boendeform och på rätt sätt, att gälla. Vi ska också fortsätta bygga utifrån att tillföra den boendeformen som det finns minst av i berörd stadsdel. En utmaning är att Botkyrkabor ska kunna bo bra och ha råd att bo. Vissa bor trångt, andra bor under osäkra former. Därför ska kommunen fortsätta att bygga och ha billiga bostäder, samt systematiskt påverka region och stat för att minska bostadsbrist och segregation. Bostäder ska kunna prioriteras till grupper som har det svårt på bostadsmarknaden som unga vuxna och pensionärer.

Socialnämnden

Botkyrka har några av länets billigaste bostäder. Kan man inte bo i Botkyrka kan man inte bo alls i regionen. Detta har inneburit ett problem med trångboddhet och svartkontrakt. Ett problem som EBO (lagen om eget boende) också starkt bidragit till. Tillgången till billiga bostäder behöver hela regionen jobba med.

Ett annat problem Mittenmajoriteten identifierat är att det inte finns bostäder för Botkyrkabor som vill bo kvar i sin stadsdel när det börjar gå bra, familjen växer, barnen vill flytta hemifrån eller man bara vill ha större och finare. Resursstarka Botkyrkabor kan därför tvingas flytta från kommunen. Därför måste det byggas blandat, i alla stadsdelar för att Botkyrkaborna ska ha möjlighet att bo kvar i sin stadsdel oavsett hur livet ser ut. Det ger mer frihet åt Botkyrkaborna och kommunen blir en allt mer attraktiv plats. Detta kommer i sin tur ökaskattekraften i kommunen.

Klimat och miljö

Klimatet är en av de största utmaningarna mänskligheten står inför. Miljö- och klimathot påverkar människors hälsa och välbefinnande. Tillsammans kan vi bemöta miljö- och klimathot genom små och stora åtgärder. Dessa åtgärder vill Mittenmajoriteten möjliggöra och kommer att jobba för genom Botkyrkas mål i klimatstrategin.

Botkyrka är och ska vara en framgångsrik kommun i miljö- och klimatomställningarna, både för den kommunala organisationen samtidigt som man möjliggör för Botkyrkabor att vara klimatsmarta. Det handlar både om klimathotet, men också om vår gemensamma miljö såsom rent vatten och odlingsbar mark. Det ska vara enkelt att göra en insats.

Botkyrka ska nå hållbarhetsmålen. Botkyrka klimatstrategi ska vara ledande i hela kommunens arbete. Botkyrkas organisation ska 2025 vara klimatneutral och Botkyrka som plats ska vara fossilbränslefri 2030. Det ska bli enklare för Botkyrkabor att resa klimatsmart, exempelvis med kollektivtrafik eller cykel.

Botkyrka ska fortsätta att vara en ledande kommun i klimatomställningarna och vara ett föredöme i att rädda våra naturvärden och skapa giftfria miljöer. Vi ska skapa möjligheter för Botkyrkaborna att vara klimatsmarta. Vi vill både minska Botkyrkas klimatpåverkan och ha bra beredskap för de klimatförändringar som kan komma.

Kultur och fritid

Kultur i alla dess former bidrar till en levande demokrati. Den ger oss perspektiv på oss själva, våra medmänniskor, samhället vi lever i och vår gemensamma historia och kulturarv. Kultur gör världen lite större. Genom idrott, kultur, föreningsliv och folkbildning bygger människors förtroende för varandra. Det stärker samhället och demokratin. Kommunen ska därför möjliggöra för ett starkt och fritt civilsamhälle.

Tillgång till bra kultur- och fritidsaktiviteter är en skyddsfaktor för barn och unga, vilket kan bidra till att kompensera för svagare förutsättningar under uppväxten i övrigt. Många Botkyrkabor engagerar sig inom kultur, idrott, friluftsliv och folkbildning. Mer än hälften av befolkningen gör varje år någon ideell insats i föreningslivet. Med kontaktnät, förankring i lokalsamhället och sin roll som mötesplats och skola i demokrati, kan föreningarna spela en avgörande roll för att motverka segregation och kriminalitet och stärka trygghet och trivsel.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 3:1 Fler och mer varierade bostäder inom och mellan våra stadsdelar

Nämndens mål: Socialnämndens stöd och insatser bidrar till att stötta personer med boendeproblematik för att lindra hemlöshetens konsekvenser.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Antalet barn som någon gång under året varit akut hemlösa minskar (exklusive skyddat boende) (Nytt för 2020)	129	Minskar	Minskar	Minskar	Minskar	0

Område 4 - Kommunens organisation

Botkyrkaborna har rätt att förvänta sig att den kommunala verksamheten bedrivs effektivt. Det är medborgarens fokus som ska avgöra hur vi spenderar våra gemensamma skattemedel och vår tid. Det handlar om att göra rätt saker vid rätt tillfälle på rätt sätt. Den kommunala organisationen ska vara öppen, modig, energisk och ansvarstagande. Alla Botkyrkabor ska få ett vänligt, respektfullt och sakkunnigt bemötande i sina kontakter med kommunens anställda. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

Vi ska knyta till oss och behålla kompetent personal. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö, som tar tillvara de anställdas engagemang, kompetens och kreativitet och som litar på medarbetarnas förmåga att tillsammans förbättra verksamheterna. Det ska finnas goda möjligheter att utvecklas inom den kommunala organisationen. Kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet ska spegla befolkningssammansättningen. Målet är att alla anställda som önskar det ska erbjudas heltidsanställning, 100% tjänstgöringsgrad. Heltidsarbete ökar det ekonomiska oberoendet och det positiva effekter för yrkenas attraktivitet, framtida kompetensförsörjning och jämställdhet.

För att behålla handlingsfriheten och säkra verksamhetens kvalitet och omfattning är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad. Resurser ska fördelas efter behov, tydliga prioriteringar ska ske så att pengar används till det som ger mest effekt för Botkyrkaborna. Genom framförhållning, tidiga insatser och förebyggande arbete undviker vi framtida kostnadsökningar, motverkar social utsatthet och värnar vår gemensamma miljö. En väl planerad försörjning med ändamålsenliga lokaler är centralt för en effektiv resursanvändning.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:1 Kommunens organisation är resurseffektiv

Nämndens mål: Socialnämnden har god ekonomisk hushållning

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Nämndens nettoutfall är inom beslutad budgetram (%) (Nytt 2020)	 Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Nämndens prognos vid delårsrapport 1. avviker från åsutfallet med max 1% (Nytt 2020)		Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Socialnämnden

Nämndens mål: Socialnämndens organisation är resurseffektiv

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Årsplaceringar i andra boendeformer i egen regi, som andel av totala antalet årsplaceringar, för personer med psykisk funktionsnedsättning ökar	66,7 %	78 %	Ökar	Ökar	Ökar	80 %
Årsplaceringar i jourhem och familjehem i egen regi, som andel av totala antalet placeringar i jourhem och familjehem, ökar för barn och unga	74 %	78 %	Ökar	Ökar	Ökar	80 %

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:2 Botkyrkas anställda trivs och mår bra

Nämndens mål: Socialnämnden har medarbetare som trivs och mår bra.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Frisknärvaron för medarbetare vid socialförvaltningen i Botkyrka ska öka	93,4 %	93,5 %	94 %	94,5 %	95 %	95,5 %
Personalomsättning - antal nyanställda till Socialförvaltningen under året i % av antalet anställda minskar (nytt 2020)		16 %	14 %	12 %	11 %	10 %
Personalomsättning, antal avslutade från Socialförvaltningen under året i % av antalet anställda minskar (nytt 2020)		14 %	13 %	12 %	11 %	10 %
Socialförvaltningens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka	78 %	82 %	83 %	84 %	84 %	85 %

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:3 Kommunen nyttjar digitaliseringens möjligheter till att ge bättre service till medborgarna och arbeta mer effektivt

Nämndens mål: Socialnämnden nyttjar digitaliseringens möjligheter till att bättre ge service till medborgarna och arbeta mer effektivt.

Mått	Utfall 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024
Andel e-ansökningar Ekonomiskt bistånd ökar	49 %	55 %	Ökar	Ökar	Ökar	65 %
Andelen anmälningar via e-tjänsten "anmäla oro för barn" ökar. Antalet e-anmälningar mäts i förhållande till antalet anmälningar som inkommer på annat sätt. (Nytt för 2020)			Ökar	Ökar	Ökar	50
Socialnämndens medarbetare utför digitala uppföljningar av insatser (ja/nej)			Ja	Ja	Ja	Ja

Ovanstående mått förutom e-ansökningar för ekonomiskt bistånd, är nya för 2020 respektive 2021. Därmed finns inget historiskt utfall.

2 Det ekonomiska läget 2021-2024

Botkyrkaborna har rätt att förvänta sig att den kommunala verksamheten bedrivs effektivt och rättssäkert. Det är medborgarens fokus som ska avgöra hur vi använder våra gemensamma skattemedel och vår tid.

Inom flera av nämndens verksamhetsområden har det, under flera år, skett beslut och förändringar som genererat bättre arbetssätt, förändrad ambitionsnivå och prioriteringar. En konsekvens av detta är att vissa ej lagstyrda verksamheter fått stå tillbaka och det kommer troligen att fortsätta de närmaste åren.

Det ekonomiska läget är mycket ansträngt för Socialnämnden och kommer att vara det under de närmaste åren. Nämnden är sista myndighetsinstans för utsatta medborgare varför ökade samhällsekonomiska utmaningar riskerar att medföra ökad verksamhet inom socialtjänstens område. Under 2020 har vi drabbats av Covid-19 pandemin som också kommer att påverka nämndens verksamheter. En del effekter kommer att komma längre fram som efterdyningar av pandemin och ett uppdämt behov.

Komplexiteten i enskilda ärenden ökar och leder till stort samverkansbehov både inom nämnden men även med andra både interna och externa aktörer för att tillmötesgå individens behov. Placeringarna har ökat både avseende barn och unga samt vuxna de senaste åren och nämnden ser inte att det kommer att minska i närtid. Vi har bland annat många kriminella ungdomar som behöver placeras för att komma bort från sin vanliga miljö.

Försörjningsstödet ligger på en fortsatt hög nivå i paritet med 2019 och nämnden antar att det kommer att öka som en konsekvens av den arbetslöshet som uppstått med anledning av Covid-19 pandemin.

Under planperioden kommer flera nya centrala lagar samt gamla som är under omfattande omarbetning påverka nämndens verksamheter, det gäller främst socialtjänstlagen och barnkonventionen men även en rad andra lagar och föreskrifter.

När andra huvudmän gör besparingar, snävar in sina målgruppsdefinitioner och specialiserar sig avbördar de sig det egna ansvaret och hänvisar till socialtjänstens yttersta ansvar. Sammantaget betyder detta att socialtjänsten får ta ansvar när människor inte passar in någon annanstans vilket ger ekonomiska konsekvenser på nämndens ekonomi.

Övriga ekonomiska förutsättningar

Nämnden kommer att inrätta en familjecentral under hösten 2020 och det finns 800 tkr i KF/KS förfogande för merkostnader vid inrättande av en familjecentral under 2020 som kan avropas i särskilt ärende under 2020 av nämnden. Dessa medel finns även i KF/KS förfogande för 2021 och åren framåt.

I effektiviseringsförslaget inför 2020 fattade nämnden beslut om att endast lägga ner öppna förskolan i Alby från 1 september 2020 och att nämnden därmed skulle få ett minskat effektiviseringskrav motsvarande 1,1 mkr i delårseffekt för 2020 samt 2,5 mkr för helårseffekt 2021. Att nämnden får en ramutökning med 2,5 mkr 2021 är en förutsättning för att kunna genomföra helårseffekten för besparingen på öppna förskolan i Alby, den del som kvarstår sen 2020.

Åtgärder för budget i balans

- Dialogmöten för samtliga nya externa placeringar och förlängningar
- Lokalbehovet har gått igenom och de lokaler som inte ansetts vara ändamålsenliga har sagts upp
- Genomgång av samtliga externa placeringar för eventuell hemtagning avseende både barn och vuxna
- Tätare uppföljningar av alla placerade
- Andra alternativ till extern placering
- Köpstopp extern öppenvård
- Konverterat två socialsekreterartjänster till intensivvårdsutredare
- Fortsatt arbete med omstrukturering av Boende med särskild service
- Översyn av alla administrativa funktioner

3 Investeringsplan 2021-2024

Socialnämnden saknar i dagsläget en permanent lösning för klienter avseende boende med särskild service. Klienterna bor idag i modulbostäder (Kantorn) på Prästgårdsvägen i Tumba. Lösningen är inte permanent, marken är tänkt att användas till en framtida förskola. Bygglovets för modulerna kan förlängas år 2022 med längst 5+5 år. Modulerna används till tre separata boenden med totalt 28 platser. Behov för att ersätta dessa boenden är därför tre nya boenden med 8-10 platser per boende. Tidsramen för nämndens behov av att bygga nya boenden påverkas till stor del av utfallet för om förlängning av bygglovets godkänns eller inte.

Bristen på antalet platser i egen regi har en direkt påverkan på nämndens ekonomi, alternativet är att köpa externa platser. Kostnaden för en extern plats överstiger kostnaden för en intern plats. Dagens lösning med modulbostäder är billigare än att bygga nytt, nettoskillnaden är uppskattad till 1,3 miljoner kronor per boende (behovet är 3 boende, totalt 3,9 miljoner) där nämnden saknar budget och kan inte ta ut högre hyra. För att få full kostnadstäckning för hyreskostnaden krävs en månadshyra på över 16.500kr per klient, vilket inte anses vara skäligt.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Förvaltningsspecifik Omvärldsanalys 2021

Innehållsförteckning

1 Förvaltningsspecifik Omvärldsanalys 2021	4
1.1 Sammanfattning	4
1.2 Inledning	6
1.3 Övergripande förutsättningar - konsekvenser för verksamheten	8
1.4 Nationell nivå.....	14
2 Konsekvenser för verksamheten.....	19

1 Förvaltningsspecifik Omvärldsanalys 2021

1.1 Sammanfattning

Socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen delar många utmaningar och möjligheter utifrån att båda förvaltningar har ansvar för socialtjänst. När det i detta dokument står "socialtjänsten" avses sådana verksamheter som regleras av socialtjänstlagen, oavsett vilken förvaltning det gäller.

Årets omvärldsanalyser pekar sammantaget på förväntat sämre ekonomiska förutsättningar för kommuner, så också för Botkyrka. Detta samtidigt som kommunen står inför en ökande andel barn, unga och äldre som traditionellt medför ökade utgifter för välfärden. Även asylsökande och nyanlända innebär ett tryck på bostäder, förskolor, skolor, socialtjänst samt vård och omsorg. Tillsammans med den komplexitet och de utmaningar som särskilt rör medborgares behov av stöd för att leva ett självständigt liv gör detta att betydande effektiviseringar och väl avvägda prioriteringar kommer att krävas.

Sådana effektiviseringskrav måste samtidigt hanteras som det dilemma det faktiskt är när behov ökar till följd av externa faktorer och modeller för lösningar inte alltid finns. Tillitsbaserad styrning och medarbetarskap utgör tillsammans med ny teknik och ny kunskap möjligheter när vi står inför detta dilemma. För att hantera komplexa utmaningar måste vi ha mål som faktiskt handlar om den kvalitet vi strävar efter. Vi måste ha metoder för att identifiera medborgarens behov och jobba processinriktat utifrån dessa. En förutsättning är också att vi skapar verkligt handlingsutrymme för medarbetarskap, en utmaning i sig i en allt mer centraliserad organisation med uttalad ekonomistyrning.

Kommunens ansvar enligt socialtjänstlagen rymmer ett särskilt ansvar för flera olika grupper i samhället. För att klara av omvärldens förväntningar på att kommunen ska kunna erbjuda vård och omsorg till personer med stora och omfattande behov och samtidigt använda våra resurser effektivt, måste det finnas tydliga definitioner av vad kommunen ska erbjuda och på vilka villkor. Detta kommer att kräva fortlöpande omvärldsanalys under planperioden då flera centrala lagar som påverkar förvaltningarna är nya eller under omfattande omarbetning, det gäller självklart socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och barnkonventionen men även en rad andra lagar och föreskrifter.

Socialtjänsten är "det yttersta skyddsnätet" och när medborgare har alltmer komplexa behov av stöd och omsorg ökar också komplexiteten i våra insatser. Antalet äldre med olika kombinationer av demenssjukdom, psykisk ohälsa, missbruksproblematik, utvecklingsstörning eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning ökar. Andra exempel handlar om vuxna med beroendeproblematik och psykisk ohälsa samt om barn och unga med komplexa behov, inte sällan i kombination med olika aspekter av kriminalitet eller våld. När andra huvudmän gör besparingar, snävar in sina målgruppsdefinitioner och specialiserar sig avbördar de sig det egna ansvaret och hänvisar till socialtjänstens yttersta ansvar. Sammantaget betyder detta att socialtjänsten får ta ansvar när människor inte passar in någon annanstans.

Den politiska majoriteten i Botkyrka kommun har i sin plattform lyft fram segregationen som viktig för att förstå flera av de problem som kommunens utvecklingsarbete kommer att kretsa kring under mandatperioden, och sammanfattat detta i åtta problemområden. Nedan sammanfattas kort hur övergripande förutsättningar och trender i den förvaltnings specifika omvärldsanalysen relaterar till dessa problemområden.

Skolsegregation, alla barn lyckas inte

Socialnämnden

Psykisk ohälsa och tilltagande komplexitet i många av de frågor och ärenden som förvaltningen möter, pekar bland mycket annat på fortsatta behov av utveckling och satsningar för att minska problematisk skolfrånvaro och på utveckling av öppen förskola och familjecentraler. Placerade barns skolgång är i dessa sammanhang i särskilt fokus då det utgör en viktig förklaring till hur det går för dessa barn senare i livet. Barn som anhöriga till personer med missbruk eller psykisk ohälsa är också en grupp som behöver särskild uppmärksamhet.

Botkyrkaborna är inte nöjda med sin omsorg

Under ett antal år har Botkyrkas äldre medborgare varit mindre nöjda med vård och omsorg jämfört med andra äldre medborgare i övriga länet. Brukarundersökningar för äldre visade dock mer positiva resultat år 2018, men trenden är inte stabil utan resultatet försämrades för 2019.

Verksamheter riktade till äldre arbetar särskilt med bemötandefrågor och värdegrund.

Brukarundersökningar görs även inom verksamheter riktade till personer med psykiska funktionsnedsättningar. Resultaten från de som har boendestöd eller insatser inom sysselsättning är över lag positiva. Undersökningarna riktade till personer som har insatsen boende med särskild service har mindre andel positiva svar och dessutom sämre resultat än förra året. Inom individ- och familjeomsorgen kan noteras att fler uppger att socialsekreteraren visat förståelse för hans eller hennes situation, fler analyser finns i verksamhets- och kvalitetsberättelser. Mycket av det sociala arbetet bygger på ett gott bemötande, på att skapa förutsättningar för medborgarens delaktighet och självständighet.

Alla kan inte eller vill inte bo i Botkyrka

Ett tryggt boende är en viktig grund för ett självständigt liv och viktiga delar av ansvaret för nya grupper och för konsekvenser av strukturell hemlöshet och brist på bostäder, ligger inom socialtjänsten. Detta blir tydligt inte minst genom en rad utmaningar knutna till boende i kommunen för Botkyrkabor med olika behov.

Utmaningar knutna till trygghet och trivsel i Botkyrka

De nämnder som är ansvariga för socialtjänst har genom detta i uppdrag att på demokratins och solidaritetens grund främja människornas trygghet, jämlika levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Omvärldsanalysen pekar på flera stora utmaningar inom detta område, inte minst utifrån olika aspekter av våld och kriminalitet. Socialtjänstens ansvar blir också tydligt utifrån den allt större fokuseringen på förebyggande arbete i framtidens socialtjänst.

Kriminella organisationer

Förutom den skada våld och kriminalitet medför för barn, familjer och andra vuxna, ökar de resurser som måste avsättas för att hantera våldets konsekvenser och detta påverkar samtliga verksamheter inom socialtjänst. Samtidigt kan mycket av socialtjänstens arbete, inte minst det som är förebyggande, utgöra grund för att motverka kriminella organisationer och de konsekvenser dessa för med sig. Andra viktiga motkrafter är våldsförebyggande arbete i skolorna, föräldrastödsprogram, familjebehandling, en särskild mottagning för våld i nära relation mm. Regeringen utreder hur ett lagstadgat kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas och vilka verksamheter som bör omfattas av ett sådant ansvar.

Botkyrkas påverkan på klimat och miljö

Klimatet är en av de största utmaningarna mänskligheten står inför. Miljö- och klimathot påverkar människors hälsa och välbefinnande. Genom att skapa förutsättningar för att hantera de resurser vi har på ett klokt sätt kan vi bidra till en mer långsiktig och hållbar och klimatsmart organisation. Enligt SMHI förväntas värmeböljor bli vanligare i framtiden vilket ställer krav på den beredskap som finns för att möta dessa utmaningar, till exempel på våra boenden för äldre och för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Genom ett medvetet miljötänkande och klimatperspektiv kan

förvaltningarna bidra med ett bättre resursnyttjande.

Alla Botkyrkabor känner sig inte delaktiga i Botkyrkas utveckling

Att verka för delaktighet och inflytande är viktiga delar av socialtjänstens uppdrag. Ett uttryck för detta är bland annat arbetet med brukarmedverkan och den enskildes uppfattning och önskemål som en oersättlig del av den evidensbaserade praktiken. En mer framskjuten plats för förebyggande arbete och stora behov av samverkan på alla nivåer i organisationen förstärker behovet av att öka delaktigheten.

Behov av mer näringsliv och jobb

Arbete är den viktigaste förutsättningen för egen försörjning och etablering i samhället. Kommuners kostnader för ekonomiskt bistånd ökar. Kommunens arbete med att ge stöd till egen försörjning påverkas av mycket, inte minst andra myndigheters agerande. Det skulle exempelvis kunna handla om att arbetsförmedlingens ändrade arbetssätt och minskade budget ger sämre möjligheter till samverkan kring gemensamma målgrupper.

1.2 Inledning

De övergripande förutsättningar som lyfts fram i denna omvärldsanalys handlar om ekonomi, befolknings- och volymutveckling, digitalisering, klimatfrågor samt arbetsmarknadsfrågor inklusive kompetensförsörjning. Analyserna pekar på att medborgarna har nya och högre krav på välfärden och att de som får del av insatser och stöd ofta ställer högre krav på tillgänglighet, delaktighet och involvering samtidigt som vi går mot ett starkare individfokus. Vidare lyfter vi fram att ett sätt att skapa förutsättningar för självständighet, integritet och livskvalitet för medborgaren handlar om att ta tillvara digitaliseringens möjligheter och anpassa service och tjänster efter medborgarens behov.

Många av de förutsättningar, förändringar och trender som bedöms som viktiga för socialtjänsten i Botkyrka har redan pekats ut i såväl nationella som kommunövergripande analyser och överensstämmer dessutom med det som lyftes fram förra året i analyser samt i mål och budget. Detta innebär dock inte på något sätt att utmaningarna är mindre aktuella. Årets förvaltningsspecifika omvärldsanalys pekar på fortsatt stora utmaningar och dilemman. Det är därför viktigt att nämnderna ser över de möjligheter som finns och är innovativa för att hitta nya lösningar.

Socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen delar många utmaningar och möjligheter utifrån att båda förvaltningar har ansvar för socialtjänst. Årets förvaltningsspecifika omvärldsanalyser har tagits fram i dialog och samverkan mellan de båda förvaltningarna. Analyserna pekar sammantaget på förväntat sämre ekonomiska förutsättningar för kommuner. Detta samtidigt som en ökande andel barn, unga och äldre traditionellt medför ökade utgifter för välfärden. Tillsammans med asylsökande och nyanlända i kommunen innebär detta ett tryck på bostäder, förskolor, skolor, socialtjänst och vård och omsorg. Volymökningar bidrar tillsammans med den komplexitet och de utmaningar som särskilt rör medborgares behov av stöd för att leva ett självständigt liv till att betydande effektiviseringar och väl avvägda prioriteringar kommer att krävas.

Alla förvaltningar i Botkyrka kommun som utför socialtjänst, står inför en rad utmaningar, men också möjligheter. Möjligheterna handlar om digitala lösningar och välfärdsteknik som tillfredsställer både sociala och fysiska behov samt boenden som möjliggör ett mer självständigt liv för våra kommuninvånare. Det handlar också om medarbetare med rätt kompetens och förmåga samt om flexibla arbetssätt. För att verksamheterna ska kunna möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv är det viktigt att vi tar tillvara på dessa möjligheter samtidigt

Socialnämnden

som vi planerar för hur vi ska hantera alla utmaningar på bästa sätt. De förvaltningar som har ansvar för socialtjänst bidrar givetvis genom sin verksamhet till flera av kommunens målområden och de utvecklingsmål som kommunfullmäktige knutit till dessa. Men kärnan av de uppdrag som socialtjänsten utför enligt lagar, föreskrifter och reglemente är samlade inom det målområdet i Botkyrka kommun som lyfter fram behovet av att möta ”Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv”.

Kommunens ansvar enligt socialtjänstlagen rymmer ett särskilt ansvar för barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättning, personer med missbruk och beroende, personer som vårdar eller stödjer närstående, brottsoffer och skuldsatta personer. Detta ansvar innebär också att socialnämndens verksamheter på olika sätt ska erbjuda skydd, stöd, vård och omsorg med ett helhetsperspektiv till de medborgare som exempelvis är våldsutsatta eller ekonomiskt utsatta. Vidare ska vård- och omsorgsnämndens verksamhet stödja de medborgare som har behov av omsorg till följd av ålder eller funktionsnedsättning. När det i detta dokument står ”socialtjänsten” avses sådana verksamheter som regleras av socialtjänstlagen, oavsett vilken förvaltning det gäller.

För att säkerställa god kvalitet, såväl i egen som i extern verksamhet, krävs systematiskt kvalitetsarbete. Ökade krav kommer även från de som får del av våra insatser, och från deras anhöriga. Det kan handla om krav på att utföra insatserna på ett annat sätt eller mer frekvent än tidigare. För att klara av omvärldens förväntningar på att kommunen ska kunna erbjuda vård och omsorg till personer med stora och omfattande behov och samtidigt använda våra resurser effektivt, måste vi definiera vad vi ska erbjuda och på vilka villkor. En del av detta utgörs av samverkan. Genom ett närmare samarbete med andra kan förvaltningarnas resurser användas till det som ger störst värde för medborgarna. Det handlar inte minst om samarbete med kommunens ideella organisationer och våra brukare/klienters närstående. I förlängningen behöver kommunen som helhet, tillsammans med externa aktörer i kommundelarna, ta ansvar för att skapa ett anpassat och hållbart samhällsarbete.

Problemområden

Den politiska majoriteten i Botkyrka kommun har i sin plattform lyft fram segregationen som viktig för att förstå flera av de problem som kommunens utvecklingsarbete kommer att kretsa kring under mandatperioden. De problemområden det handlar om listas nedan. Under respektive problemområde lyfts kort fram några exempel på hur dessa problemområden relaterar till övergripande förutsättningar och trender i den förvaltningsspecifika omvärldsanalysen (texten under respektive problemområde nedan är lika som i sammanfattningen).

Alla kan inte eller vill inte bo i Botkyrka

Ett tryggt boende är en viktig grund för ett självständigt liv och viktiga delar av ansvaret för nya grupper och för konsekvenser av strukturell hemlöshet och brist på bostäder, ligger inom socialtjänsten. Detta blir tydligt inte minst genom en rad utmaningar knutna till boende i kommunen för Botkyrkabor med olika behov.

Utmaningar knutna till trygghet och trivsel i Botkyrka

De nämnder som är ansvariga för socialtjänst har genom detta i uppdrag att på demokratins och solidaritetens grund främja människornas trygghet, jämlika levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Omvärldsanalysen pekar på flera stora utmaningar inom detta område, inte minst utifrån olika aspekter av våld och kriminalitet. Socialtjänstens ansvar blir också tydligt utifrån den allt större fokuseringen på förebyggande arbete i framtidens socialtjänst.

Kriminella organisationer

Förutom den skada våld och kriminalitet medför för barn, familjer och andra vuxna, ökar de

Socialnämnden

resurser som måste avsättas för att hantera våldets konsekvenser och detta påverkar samtliga verksamheter inom socialtjänst. Samtidigt kan mycket av socialtjänstens arbete, inte minst det som är förebyggande, utgöra grund för att motverka kriminella organisationer och de konsekvenser dessa för med sig. Andra viktiga motkrafter är våldsförebyggande arbete i skolorna, föräldrastödsprogram, familjebehandling, en särskild mottagning för våld i nära relation mm. Regeringen utreder hur ett lagstadgat kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas och vilka verksamheter som bör omfattas av ett sådant ansvar.

Botkyrkas påverkan på klimat och miljö

Klimatet är en av de största utmaningarna mänskligheten står inför. Miljö- och klimathot påverkar människors hälsa och välbefinnande. Genom att skapa förutsättningar för att hantera de resurser vi har på ett klokt sätt kan vi bidra till en mer långsiktig och hållbar och klimatsmart organisation. Enligt SMHI förväntas värmeböljor bli vanligare i framtiden vilket ställer krav på den beredskap som finns för att möta dessa utmaningar, till exempel på våra boenden för äldre och för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Genom ett medvetet miljötänkande och klimatperspektiv kan förvaltningarna bidra med ett bättre resursnyttjande.

Alla Botkyrkabor känner sig inte delaktiga i Botkyrkas utveckling

Att verka för delaktighet och inflytande är viktiga delar av socialtjänstens uppdrag. Ett uttryck för detta är bland annat arbetet med brukarmedverkan och den enskildes uppfattning och önskemål som en oersättlig del av den evidensbaserade praktiken. En mer framskjuten plats för förebyggande arbete och stora behov av samverkan på alla nivåer i organisationen förstärker behovet av att öka delaktigheten.

Behov av mer näringsliv och jobb

Arbete är den viktigaste förutsättningen för egen försörjning och etablering i samhället. Kommuners kostnader för ekonomiskt bistånd ökar. Kommunens arbete med att ge stöd till egen försörjning påverkas av mycket, inte minst andra myndigheters agerande. Det skulle exempelvis kunna handla om att arbetsförmedlingens ändrade arbetssätt och minskade budget ger sämre möjligheter till samverkan kring gemensamma målgrupper.

1.3 Övergripande förutsättningar - konsekvenser för verksamheten

Ekonomi

Efter några år med tillväxt är det mycket som talar för en konjunkturavmattning i världsekonomin och i Sverige. Flera av de risker som regeringen lyft fram under de senaste åren kvarstår eller ökar – till exempel handelskonflikten mellan USA och Kina och Storbritanniens utträde ur EU. Samtidigt uppvisar Sveriges statsfinanser överskott, statsskuldkvoten är den lägsta sedan slutet av 1970-talet och arbetslösheten har sjunkit.

Sammantaget pekar fler analyser på förväntat sämre ekonomiska förutsättningar för kommuner, så också för Botkyrka. Detta samtidigt som kommunen står inför en ökande andel barn, unga och äldre som traditionellt medför ökade utgifter för välfärden. Även asylsökande och nyanlända i kommunen innebär ett ökat tryck på bostäder, förskolor, skolor, socialtjänst samt vård och omsorg. Nya krav i lagar, föreskrifter med mera, bidrar också tillsammans med nya möjligheter (ny teknik, nya metoder, ny kunskap) till att ambitioner höjs. Det finns anledning att påminna sig om att all ny

Socialnämnden

teknik inte leder till minskade kostnader, inte ens på sikt. Med nya tekniska möjligheter kommer nya möjligheter att möta fler och mer komplexa behov – behov vi inte alltid tidigare kunde erbjuda lösningar för.

De ekonomiska förutsättningarna kommer sammantaget med den komplexitet och de utmaningar som särskilt rör medborgares behov av stöd för att leva ett självständigt liv att leda till behov av betydande effektiviseringar, omprioriteringar och nya sätt att ge välfärdstjänster. För att nå lokala politiska mål och lagstiftningens intentioner kommer väl avvägda prioriteringar behövas de kommande åren.

Samtidigt som både behov och möjligheter att tillfredsställa behoven ökar – så ökar också kostnaderna för den redan befintliga välfärden. Den demografiska utvecklingen där relativt färre medborgare kommer att vara i yrkesverksam ålder spår på denna utveckling, både när det gäller ökade behov av välfärdstjänster och när det gäller minskade skatteintäkter. Sveriges kommuner och regioner (SKR) sammanställer regelbundet de ekonomiska konsekvenserna av denna utveckling för Sveriges kommuner.

Till nationella satsningar knyts ofta olika typer av statsbidrag. Utifrån regeringens budgetproposition är det vanligt med olika typer av nationella överenskommelser. Dessa pekar ut hur statsbidrag ska fördelas och användas kommande år inom bland annat socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens ansvarsområden. Förvaltningarna har rutiner för att hålla kunskapen om aktuella statsbidrag uppdaterad. Det kan dock noteras att flera statsbidrag och projektmedel söks i konkurrens och att förutsättningarna för att ta del av medlen, och behålla dem, inte alltid självklart överensstämmer med lokala mål och prioriteringar i kommunen. Det betyder i praktiken att det inte är effektivt för förvaltningarnas verksamheter att alltid söka alla bidrag.

Andra satsningar som regeringen gör påverkar också indirekt kommunens förutsättningar, inför 2020 aviseras exempelvis satsningar på barn- och ungdomspsykiatri och första linjens vård. Bostadspolitik och stöd till pensionärer är andra faktorer som har betydelse för botkyrkabor med behov av stöd för att leva ett självständigt liv. På längre sikt är det viktigt att även bevaka frågor kring pension och pensionsålder. Höjd "riktålder" för pension kan påverka dels anställdas rätt till fortsatt anställning, dels rätten till äldreförsörjningsstöd hos försäkringskassan.

Digitalisering och IT-säkerhet

Socialtjänst och hälso- och sjukvård är välfärdsområden där digitaliseringen bär med sig stora möjligheter, inte minst när det gäller självständighet, delaktighet och inflytande. För att möta behov inom målgrupperna behöver fler av förvaltningarnas tjänster digitaliseras och automatiseras. Den digitala transformationen medför förändrade krav på kompetens hos medarbetarna inom omsorg och stöd allteftersom bruket av digitala tjänster, välfärdsteknik med mera ökar. Det kommer att krävas att det finns en hög medvetenhet och förståelse hos både ledning och medarbetare kring vikten av att använda den digitala stöd som implementeras i verksamheten. Ny teknik i form av kameratillsyn, robotar och sensorer måste göras tillgängliga på ett enklare sätt än idag. Digitaliseringen kan innebära nya möjligheter för våra medborgare att ha större inflytande över sin egen vardagssituation. Tekniska hjälpmedel möjliggör en ökad självständighet. Digitalisering innebär också möjligheter och krav att förhålla sig till som chef och i olika aspekter av ledarskap när verksamheter behöver utvecklas.

Mycket talar för att utvecklingen får kraft först när det finns forum och funktioner för samordning av dessa resurser och kompetenser. Kommunens övriga system måste stödja utvecklingen. Förvaltningarnas verksamheter och tjänster hanterar i hög grad personuppgifter och måste därför

Socialnämnden

hanteras i system som är säkra för sådan informationsbearbetning. Som det ser ut idag kan inte sådan information hanteras i Botkyrka kommuns allmänna IT miljö (e-post, chatt, utskrift osv) det gäller även lagring av information i datorer, telefoner och annan digital utrustning. Förvaltningarna behöver stöd i form av teknisk kompetens för att driva själva utvecklingsarbetet inom digitaliseringen, i dessa frågor behöver förvaltningarna i kommunen samarbeta för att utnyttja resurserna effektivt. Andra vägar som kan prövas är mer strategiskt samarbete med leverantörer. Ett led i detta är att börja publicera öppna data och på så sätt möjliggöra innovationsarbete i leverantörsleden. Kommunerna behöver driva innovationsarbete i samarbete med leverantörer utifrån att vi saknar budget och kompetens för att kunna driva utvecklingen själva. Oavsett detta måste vi och alla andra kommuner bli bättre på att i våra kravställningar utmana existerande leverantörer så att det sker en uppdatering på de tjänster som de vill sälja till oss. Vi måste ställa krav på att det finns integrationer och rätt standarder så att vi kan koppla ihop och föra över information mellan våra och andra huvudmäns system och tjänster där detta är effektivt och önskvärt.

En utmaning i arbetet är att balansera skydd för personlig integritet, kvalitet, säkerhet och effektivitet. Ansvar för regelverket runt detta ligger på staten och SKR (Sveriges kommuner och regioner). Berörda förvaltningar behöver hålla sig uppdaterade och informerade om vad som sker inom befintlig lagstiftning. Det finns utmaningar gällande informationssäkerhet och integritet då information och dokumentation är digital. Medarbetare kommer att behöva kompetensutveckling för att möta kraven.

Det finns ett stort intresse bland brukare/klienter att använda digital teknik, inte minst unga personer som har stor vana vid digital tillgänglighet, chatt och e-tjänster överlag. Samtidigt har alla inte tillgång till en dator eller smartphone, något som kan innebära att vissa hamnar helt utanför den kommunikation som sker digitalt. En stor utmaning är att parallellt med ökad digitalisering kunna möta de målgrupper som har låg teknisk kunskap, begränsade språkkunskaper och/eller olika funktionsnedsättningar. Botkyrka kommun har endast övergripande kommunal information på lättläst svenska eller på teckenspråk. Specifik information om funktionsnedsättning, äldreomsorg, anhörigstöd och individ och familjeomsorg saknas i format anpassade till olika funktionsvariationer och språk. Vi behöver anpassa vår information efter medborgarnas förutsättningar och behov på ett bättre sätt än vi gör idag. Alla har inte heller ekonomiska möjligheter att hålla en teknisk utrustning uppdaterad. I en mer digitaliserad omvärld behöver socialtjänsten säkerställa att de som tar del av våra insatser inte hamnar i digitalt utanförskap. Detta är bland mycket annat en viktig fråga för minskad segregation. Då det inte är någon annan huvudman som har det uppdraget idag blir det i slutänden kommunen som har det yttersta ansvaret även för digitalt utanförskap på samma sätt som det ansvar vi har för det sociala utanförskapet.

På nationell nivå samlas strategier för att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt inom ramen för E-hälsa. Målet är att vård och omsorg som helhet ska fungera och förbättras med hjälp av:

- verktyg som utgår från individens behov
- e-tjänster som förenklar för både individer och medarbetare
- administrativa stöd för att benämna, mäta och följa upp samma typ av information.

Mycket talar för att det vore en styrka om det fanns någon med helhetsansvar för att samordna kommunens digitalisering, inklusive välfärdsteknologi.

Befolkningsprognos, flyktingströmmar och volymutveckling

Antalet äldre i Botkyrka ökar stadigt kommande år. I takt med denna utveckling bedöms efterfrågan på vård- och omsorgsinsatser öka för personer över 80 år, men framförallt i gruppen över 90 år. Ökningen inom de äldre åldersgrupperna för med sig ett ökat behov av hemtjänst, dels till följd av att antalet brukare blir fler, dels som en konsekvens av att behovet av omvårdnad och service är mer omfattande för denna grupp. När antalet äldre blir fler ökar också antalet äldre som har problem med missbruk och psykisk ohälsa. Komplexiteten är stor då olika vård- och omsorgsbehov ska tillgodoses i kombination med olika sociala insatser. Sammantaget kommer behovet av både äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning att öka i takt med att våra medborgare blir fler och lever längre.

Befolkningsprognoser för kommunen påverkas också i hög grad av flyktingfrågor och annan invandring, något som i sin tur påverkas av lagar, regler och av hur inte minst Migrationsverket tolkar dessa regelverk. Ett exempel på detta är att Migrationsverkets i sin senaste prognos bedömer läget i Syrienkonflikten som osäkert, utifrån Turkiets agerande de senaste månaderna. Trots detta väljer Migrationsverket i sin prognos för 2020 att utgå från att tidigare EU-Turkietuttalanden ligger fast även nästa år. Utvecklingen i en rad länder i världen är viktig när kommunerna i sin tur ska göra bedömningar av egna beredskapsbehov, hit hör tex även utvecklingen i Syd- och Centralamerika. Beredskap i dessa sammanhang handlar både om kompetens och organisation, detta för att säkerställa att det finns möjligheter att snabbt skala upp berörda verksamheter vid behov.

En relativt stor andel av länets asylsökande är bosatta i Botkyrka. Det är rimligt att förvänta sig att ett relativt stort antal människor även framöver kommer att vilja bosätta sig i kommunen.

Riksdagen har beslutat att asylsökandes möjligheter att bo i eget boende ska begränsas i vissa områden. Om en asylsökande ordnar sin bostad på egen hand i ett område med socioekonomiska utmaningar ska han eller hon som huvudregel inte ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag. Syftet med förslaget är att asylsökande i fler fall än i dag ska välja att bo i områden där det finns förutsättningar för ett socialt hållbart mottagande och att de negativa sociala konsekvenserna av att asylsökande väljer eget boende ska minska. Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2020.

Även i detta sammanhang är det viktigt att komma ihåg att volymutveckling och behov av tjänster från kommunen påverkas av fler faktorer än antal personer i olika åldersgrupper. Mycket talar för att de flyktingar som kommer att komma till Botkyrka också bär med sig svåra erfarenheter och har stort behov av stöd av olika slag. Flyktingar är även en av de grupper där den psykiska ohälsan är relativt hög. Andelen kvotflyktingar kommer troligen att öka också av de nyanlända som anvisas till kommunen, dessa flyktingar har generellt större behov av initialt stöd och flera har stora vårdbehov.

Det ökade flyktingmottagandet innebär också att fler personer behöver stöd och omsorg när man har en funktionsnedsättning eller är äldre. Redan idag finns behov av kunskap om andra diagnoser och problem än tidigare, i de verksamheter som ger detta stöd och denna omsorg. Efterfrågan på vård och omsorg på fler språk än svenska och finska ökar också. Detta gäller framförallt i kommundelarna Alby, Fittja, Hallunda och Norsborg. Det är en stor utmaning att förändra arbetssätt så att alla individer får sina behov tillgodosedda. Samtidigt inbjuder utmaningen till att använda befintliga och kommande språkresurser hos medarbetare på ett bättre sätt.

Sverige och inte minst Stockholm har även en växande grupp individer som fått avslag på sin asylansökan, men inte frivilligt återvänt. Dessa individer, som ofta är ungdomar, rör sig mellan europeiska länder och är mycket utsatta för att hamna i kriminalitet eller människohandel.

Lagen om ny möjlighet till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande, den så kallade gymnasielagen, trädde i kraft den 1 juli 2018. De tidigare ensamkommande barn som sökt

Socialnämnden

uppehållstillstånd för gymnasiestudier kommer även de att under sin studietid ha svårt med bostad och försörjning. Vi kommer under de närmaste åren kunna se effekten av denna lagstiftning då flera kommer att avsluta sina studier. Genom att ett stort antal av de tidigare ensamkommande barnen efter avslutade studier inte kommer att kunna få uppehållstillstånd på någon annan grund och inte heller kommer att återvända till sina hemländer riskerar de att hamna i utanförskap utan laglig möjlighet till försörjning. Då är risken stor för att de bl.a. utnyttjas av kriminella grupperingar. Förvaltningen behöver bevaka utvecklingen och hanteringen av den här situationen i andra kommuner i Sverige och överväga vilka åtgärder som kan behöva vidtas för att förhindra en sådan utveckling i Botkyrka.

Den internationella flyktingkrisen fortsätter trots ett minskat antal asylsökande i Europa och Sverige. Verksamheterna måste vara anpassningsbara och snabbt kunna ställa om till ändrade förutsättningar för att kunna erbjuda ett bra mottagande för alla enskilda individer samt ge medarbetare goda förutsättningar i det dagliga arbetet.

Klimat

Enligt SMHI förväntas värmeböljor bli vanligare i framtiden vilket ställer krav på den beredskap som finns för att möta dessa utmaningar. Våra boenden behöver bli bättre rustade för att möta ihållande perioder av värme under sommaren. Värmeböljor kan orsaka både hälsoproblem och ökad dödlighet. Det är också väl känt att äldre lättare tappar aptiten och därmed inte får i sig tillräckligt med näring. Det gäller särskilt under de perioder när det är mycket varmt under hela dygnet. På sikt måste förvaltningarnas boenden anpassas för att klara av längre perioder av höga temperaturer. Det är viktigt att framöver säkerställa att byggnaderna på något sätt och i någon form helt eller delvis kan kylas ner. Vid nybyggnation behöver byggandet i större grad utformas utifrån verksamheternas behov, och möjligheter till samverkan mellan olika verksamheter, för att nyttja lokalerna på bästa sätt. Medarbetares arbetsmiljö kan också behöva anpassas för ett hållbart arbetsklimat i samband med värmeböljor.

Värderingsförändringar och individualisering

Vi går mot en tilltagande individualisering av samhället, där utrymmet för individuell handlingsfrihet och individens egenmakt har ökat. Sociala insatser, vård och omsorg, transport, skola och andra samhällstjänster väljs med utgångspunkt i kvalitet, valfrihet och tillgänglighet. Medborgarna kommer att förvänta sig ett medborgarperspektiv snarare än ett produktionsorienterat perspektiv på verksamheter. Globalt sett är tendensen att traditionella, grupporienterade värderingar får ge vika för mer individorienterade, i takt med att välståndet ökar och utbildningsnivån höjs. De ekonomiska klyftorna i Sverige ökar samtidigt som digitaliseringen riskerar att förstärka dessa klyftor. Det har skett en polarisering av människors tillgång till socialt och kulturellt kapital.

För Botkyrka innebär det utmaningar då det kan skapa socialt utanförskap, ge upphov till minskad tolerans, hatbrott, kriminalitet eller extrema rörelser. De ökade skillnaderna i samhället riskerar att cementera utanförskap, öka psykisk ohälsa och minska försörjningsförmågan hos vissa medborgare. Gällande omsorg och stöd kan det leda till ökade behov, kostnader och krav på kompetens. Upplevd ensamhet kan förmodas öka.

Medborgarnas förväntningar på kommunens service ökar och samtidigt ökar också medarbetarnas krav på sin arbetsgivare. Det kan vara en utmaning att bemöta medborgares och medarbetares synpunkter och missnöje i sociala medier. Många nyanlända kommer från länder med låg tillit till myndigheter och rättsväsende. Även kommunens medarbetare påverkas av samhällets

värderingsförändring i stort. Att samtala om människosyn och bemötande blir troligen ännu viktigare. Etiska och moraliska frågeställningar kan komma att bli viktiga när nya medicinska framsteg görs och när robotar kan ta över flera arbetsuppgifter som traditionellt sätt utförts av människor. Omsorgsverksamheter och verksamheter med myndighetsövning behöver på ett tydligare sätt lyfta värdegrundsfrågor vid rekrytering och introduktion av nya medarbetare.

Arbetsmarknad och vägen till egen försörjning

Arbete är den viktigaste förutsättningen för egen försörjning och etablering i samhället, men också för att finansiera den gemensamma välfärden. Regeringen har i budgetpropositionen för 2020 presenterat ett paket för att fler ska komma i arbete. Totalt föreslås nästan 1,3 miljarder kronor för att fler ska rustas för arbete, bättre integration, en fortsättning av utbyggnaden av kunskapslyftet och en aktiv näringspolitik.

Kommunernas kostnader för det ekonomiska biståndet ökar generellt i Sverige. En viktig orsak är att de statliga förändringarna inom arbetsmarknadspolitiken bidrar till en övervältring av kostnader till kommunerna. Mellan januari 2019 till och med september 2019 ökade kostnaden för det ekonomiska biståndet med fyra procent enligt SKR (Sveriges kommuner och regioner). När statliga myndigheter, såsom exempelvis Arbetsförmedlingen, förändrar arbetssätt och har en minskad budget försvårar det för individer att få ta del av insatser och åtgärder, vilket drabbar de mest ekonomiskt utsatta grupperna. De ökade kostnaderna är därmed ingenting som endast kommunerna kan påverka, det handlar istället många gånger om att de insatser som statliga myndigheter förfogar över förändras och nedrustas. I dessa sammanhang blir kommuner, genom förändringar som drabbar medborgare, även påverkade av förändringar inom Försäkringskassan.

I början av 2019 uppgav arbetsförmedlingen att 132 kontor skulle läggas ned i landet. En orsak uppgavs vara att myndigheten fick lägre anslag i budgeten. En ny inriktning för arbetsförmedling i landet byggde på att privata aktörer skulle ta över den förmedlande verksamheten.

Arbetsförmedlingen har senare fått i uppdrag av regeringen att säkerställa lokal närvaro på alla de platser där de lokala kontoren har stängts eller skulle ha stängts. Arbetsförmedlingen ska, enligt regeringen, ha en väl fungerande verksamhet med kontinuerlig närvaro och tillgänglighet i hela landet. Regeringen har gett arbetsförmedlingen i uppdrag att lämna lägesbeskrivningar vid ett par tillfällen samt en slutredovisning av uppdraget senast oktober 2020. Effekten av arbetsförmedlingens omstrukturering kan ge minskad möjlighet till samverkan för socialtjänsten kring gemensamma målgrupper. Detta kan medföra att det tar längre tid för våra klienter/brukare att komma ut på arbetsmarknaden och därmed öka kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Socialtjänsten behöver aktivt bevaka vad som händer och ha beredskap för ändrade förutsättningar.

Arbetsförmedlingens stora förändringar med en minskad personalstyrka och ökade inriktning på digitalt stöd ställer också stora krav på gruppen nyanlända, där gör kommunerna redan idag ett stort arbete med att guida individer till rätt instans. Kommunerna kompenserar i flera led för statliga glapp och brister i mottagandet av nyanlända och de problemen riskerar att bli värre i samband med Arbetsförmedlingens neddragningar. Också långa väntetider hos andra statliga myndigheter påverkar det initiala mottagandet och behovet av stöd när det gäller att folkbokföra sig och registrera sig i olika statliga system för att få tillgång till insatser och ersättningar.

Kostnadsökningen av ekonomiskt bistånd 2019 förklaras inte enbart av att antalet individer blir fler, även hushållens genomsnittliga behov av ekonomiskt bistånd ökar. Det kan bero på bland annat storleken på familjen, ökade boendekostnader eller att hushållen får minskade inkomster i form av till exempel aktivitetsstöd för deltagande i Arbetsförmedlingens insatser. Det finns i dag en oro hos många kommuner att nedläggningen av kontor och minskade medel till aktiviteter hos

Socialnämnden

Arbetsförmedlingen ytterligare kommer att öka de kommunala kostnaderna.

Vanliga förklaringar till att fler personer har rätt till ekonomiskt bistånd i Sverige är att nyanlända avslutar etableringen utan att gå till arbete och att personer inte i samma omfattning som tidigare år finns i arbetsmarknadsprogram via arbetsförmedlingen eller beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

1.4 Nationell nivå

Nya lagar och föreskrifter

Nya lagar och föreskrifter påverkar förutsättningarna för nämnderna med ansvar för socialtjänst att utföra sitt uppdrag. Vissa förändringar kommer att få direkta konsekvenser för såväl verksamhetens utformning som ekonomi – nu och i framtiden. Andra förändringar handlar ännu så länge om att förvaltningarna behöver bevaka utvecklingen. Ytterligare andra förändringar som redan skett är svåra att förutse konsekvenserna av då det inte är självklart hur de nya reglerna ska tillämpas i praktiken. Nedan följer en redogörelse för de nya lagar och föreskrifter som förväntas påverka hur socialnämnden och/eller vård- och omsorgsnämnden utför sitt uppdrag.

Förändringar som bedöms ha stor inverkan på någon av nämndernas uppdrag

Nedanstående förändringar bedöms ha stor och direkt inverkan på socialnämndens och/eller vård- och omsorgsnämndens uppdrag. Dessa förändringar kommer därför kräva större utvecklingsarbete inom åtminstone någon av förvaltningarna.

Barnkonventionen blir svensk lag, 1 januari 2020

Genom att barnkonventionen blir svensk lag innebär det ett förtydligande av att rättstillämparna ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen i mål och ärenden som rör barn. Barnets roll som rättssubjekt med egna specifika rättigheter tydliggörs. Barnkonventionen kan därmed förväntas medverka till att barnet i högre grad hamnar i fokus i de situationer som gäller barnet. Att konventionen blir svensk lag är tänkt att bidra till att synliggöra barnets rättigheter, och är ett sätt att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet där rättigheterna ses utifrån ett helhetsperspektiv. Detta kommer att påverka hela socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens uppdrag och en närmare analys behöver göras av vilka förändringar förvaltningarna behöver göra med anledning av detta.

Större ändringar i socialtjänstlagen planerade framöver

Det pågår en utredning som syftar till en större reformering av socialtjänstlagen. Utredningstiden har förlängts till den 1 juni 2020 på grund av att utredningen getts flera utvidgade uppdrag från regeringen. I det nya uppdraget ingår bland annat att se över om socialtjänstlagens barnrättsperspektiv behöver förtydligas. I det utökade uppdraget ingår också att se över socialnämndens möjlighet att delegera beslutanderätt i flera avseende, bl.a. i ärenden som gäller LVU och LVM. Utöver detta kommer det också att analyseras om det behövs en särskild "äldre lag" samt se över om begreppet "skälig levnadsnivå" är ändamålsenligt vid olika insatser. Det är viktigt att bevaka händelseförloppet för att se hur utredningen tas emot av regeringen och inför ett ikraftträdande behöver förändringarna analyseras noga av förvaltningarna då förändringarna kommer att ha stor inverkan på verksamheterna.

Föreslagna förändringar i socialtjänstlagen gällande språkplikt som krav för rätt till försörjningsstöd

Innebörden av förslaget är att det i socialtjänstlagen ska anges som krav för försörjningsstöd att den sökande vid behov ska delta i grundutbildning i svenska. Detta för att genom att tydliggöra

språkplikten ska drivkrafterna till att delta i språkutbildning öka och därmed möjligheterna att få arbete och etableras i Sverige. En fråga som särskilt hanteras i förslaget handlar om föräldrar som vårdar barn och samtidigt uppbär försörjningsstöd. Regeringen ser att det kan finnas behov av att fler föräldralediga med ekonomiskt bistånd behöver anpassade arbetsmarknadsfrämjande insatser, t.ex. språkträning, redan under föräldraledigheten. Det föreslås att socialstyrelsen får i uppdrag att följa upp hur kommunerna tillämpar bestämmelsen om språkplikt. Remisstiden för förslaget går ut den 27 mars 2020 och lagändringen föreslås träda i kraft 1 januari 2021. Botkyrka kommun är remissinstans. Det är viktigt att bevaka processen och att förbereda förvaltningens rutiner gällande ekonomiskt bistånd inför ett eventuellt ikraftträdande.

Större ändringar i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) planerade framöver

En utredning med översyn av insatser enligt LSS och assistansersättning har genomförts och resultatet presenterades för regeringen den 10 januari 2019. I utredningen föreslogs det att staten ska ansvara för insatsen personlig assistans medan kommunerna ska ansvara för de nya LSS-insatserna. I utredningen föreslogs tre nya LSS-insatser; personlig service och boendestöd, personligt stöd till barn och förebyggande pedagogiskt stöd. Personlig service och boendestöd ska ge stöd till den som bor i en annan bostad än grupp- och servicebostad. Personligt stöd till barn syftar till att barn med funktionsnedsättning och deras familjer ska få insatser som är mer ändamålsenliga än de insatser som finns idag. Förebyggande pedagogiskt stöd riktar sig till personer med stor och varaktig psykisk funktionsnedsättning. Ändringarna i LSS föreslås träda i kraft den 1 januari 2022, men någon proposition har ännu inte lämnats. Det är viktigt att bevaka händelseförloppet för att se hur utredningen tas emot av regeringen och inför ett ikraftträdande behöver förändringarna analyseras noga av förvaltningarna då förändringarna kommer att ha stor inverkan på verksamheterna.

Ändring i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), 1 november 2019

Andning blir ett grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans. Ändringen innebär att hjälp med andning utgör ett sådant grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Därmed ska exempelvis hjälpbehov som ryms inom det normala föräldraansvaret kunna ge rätt till personlig assistans när det gäller andning och sondmatning. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2020. Genom att införa ett nytt grundläggande behov för hjälp med andning i LSS bedöms kommunernas samlade kostnader för insatser enligt LSS och socialtjänstlagen minska. Det beror på att enskilda som för närvarande får insatser enligt nämnda lagar genom förslaget i stället kan bli berättigade till statlig assistansersättning. Ett behov av hjälp med andning torde i de allra flesta fall innebära att den enskilde behöver personlig assistans för grundläggande behov i genomsnitt mer än 20 timmar per vecka, vilket ger den enskilde rätt till assistansersättning.

Antalet assistanstimmar per dygn bedöms vara högt för andningshjälp. Det kommer även att tillhöra undantagsfallen att en persons behov av hjälp med grundläggande behov enligt LSS endast avser andning. I de allra flesta fall kommer det även finnas behov av hjälp med andra grundläggande behov. Flertalet personer som fick sin assistansersättning för andningshjälp indragen efter tidigare rättsfall, och vars hjälpbehov för närvarande är en fråga för kommunen, kommer alltså att åter bli berättigade till assistansersättning. Vissa personer som behöver hjälp med andning och ändå inte kommer upp i 20 timmar grundläggande behov per vecka kan genom lagändringen bli berättigade till personlig assistans enligt LSS eller till fler timmar med personlig assistans enligt LSS. Denna grupp bedöms dock vara mycket liten och kommunernas kostnader för detta bedöms bli försumbara. Förvaltningarna behöver uppmärksamt följa vad som händer och ha beredskap för ändrade förutsättningar kring detta område.

Socialnämnden

Ändringar i hyreslagen, 1 oktober 2019

Konsekvenserna för att ta ut en överhyra vid andrahandsuthyrning av hyresrätt eller för att olovligen hyra ut en hyresrätt i andra hand ökar. Hyresvärden har i båda fallen rätt att säga upp hyreskontraktet omedelbart utan chans till rättelse. Om andrahandsuthyrningen är både till oskäligen hyra och olovlig ett brott med böter eller fängelse som påföljd. Genom ändringen blir det också tydligt vilken hyra som är tillåten vid andrahandsuthyrning. Frågan om vilken påverkan detta har på förvaltningarnas verksamhet behöver utredas.

Föreslagna förändringar gällande minskade tvångsåtgärder för barn

Regeringen föreslår i en ny lagrådsremiss en reglering av olika tvångsåtgärder för patienter som är under 18 år. Ändringarna föreslås göras i lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT). Exempelvis föreslås det att barn ska ha möjlighet till daglig vistelse utomhus, att fastspänning med bälte får pågå högst en timme istället för dagens fyra timmar, att ett beslut om avskiljande maximalt får gälla i två timmar istället för dagens åtta timmar och att beslut om inskränkning i ett barns rätt till elektroniska kommunikationstjänster får gälla i högst en vecka jämfört med dagens två månader. Detta för att barnrättsperspektivet och rättssäkerheten ska stärkas för de barn som tvångsvårdas. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2020. Ändringarna får konsekvenser för tvångsvårdade barn och inför ikraftträdandet behöver förvaltningen utreda på vilket sätt detta kan påverka de barn som tvångsvårdas i kommunens regi.

Bred översyn av reglerna om utredningar mot barn som begår brott

Regeringen har inlett en utredning som syftar till att utreda och reformera regleringen kring brott där barn är misstänkta. Uppdraget avser både barn under och över 15 år. Utredningen ska ta ställning till hur samverkan mellan berörda myndigheter kan stärkas och utvärdera reglerna om drogtestar av barn under 15 år. Utredningen ska redovisas till regeringen senast den 21 juni 2021. Det är av intresse för förvaltningen att bevaka utredningen och sedan se vilka förändringar det kan innebära framöver.

Utredning om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Regeringen har tillsatt en utredning som ska föreslå hur ett lagstiftat kommunalt ansvar att arbeta brottsförebyggande kan utformas, mer om detta under rubrik om våld och kriminalitet längre fram i detta dokument.

Förändringar som bedöms påverka någon av nämndernas uppdrag

Nedanstående förändringar bedöms i någon del inverka på socialnämndens och/eller vård- och omsorgsnämndens uppdrag. Kännedom om dessa förändringar är därför viktigt för åtminstone någon av förvaltningarna.

Landsting blir regioner och ett flertal lagar och förordningar ändras på grund av det

Ett stort antal lagar och förordningar ändras genom att den nuvarande beteckningen landsting byts ut mot region. Fullmäktige i regionerna ska benämnas regionfullmäktige och styrelsen ska benämnas regionstyrelse. Detta görs för att skapa större tydlighet och förståelse för det demokratiska systemets struktur och säkerställa en enhetlighet.

Förändringar i förordningen om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare, 1 februari 2020

Kraven på kommunerna att erbjuda samhällsorientering för nyanlända höjs från dagens 60 timmar till 100 timmar. Detta för att underlätta de nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet.

Socialnämnden

Ändringar i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. och förordningen om mottagande av asylsökande m.fl., 1 januari 2020

Reglerna om eget boende för asylsökande ändras för att asylsökande i fler fall än i dag ska välja att bo där det finns förutsättningar för ett socialt hållbart mottagande och för att de negativa sociala konsekvenserna av asylsökandes eget boende ska minska. Ändringarna innebär att om en asylsökande på egen hand ordnar bostad i ett område med socioekonomiska utmaningar, ska han eller hon som huvudregel inte ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. Vilka områden som omfattas kommer att anges i en förteckning som Migrationsverket ska hålla tillgänglig och som ska börja gälla den 1 juli 2020.

Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, 20 juli 2019

Lagändringarna innebär att lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige fortsätter att gälla till och med den 19 juli 2021 och att lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå träder i kraft den 20 juli 2021. Ändringarna innebär också att alternativt skyddsbehövande och flyktingar får samma rätt till familjeåterförening och att permanent uppehållstillstånd i vissa fall kan beviljas utlänningar som har fötts i Sverige och som sedan födseln är statslösa.

Ändringar i kamerabevakningslagen, 1 januari 2020

Kamerabevakningslagen ändras så att Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Kustbevakningen och Tullverket får bedriva kamerabevakning utan tillstånd av Datainspektionen. Myndigheterna ska själva bedöma om intresset av bevakningen väger tyngre än allmänhetens intresse av att inte bli bevakad. Datainspektionen ska utöva tillsyn. Syftet med lagändringen är att förbättra möjligheten att bekämpa och lagföra brott med hjälp av kamerabevakning genom att göra det enklare för brottsbekämpande myndigheter att sätta upp kameror.

Ändringar i brottsbalken, 1 januari 2020

Sabotage mot blåljusverksamhet införs som ett nytt gradindelad brott i brottsbalken. Brottet omfattar den som angriper eller på annat sätt stör polis, räddningstjänst eller ambulanssjukvård, om gärningen är ägnad att allvarligt försvåra eller hindra utryckningsverksamhet eller brottsbekämpande verksamhet. Om gärningen framkallat fara för flera människoliv eller egendom av särskild betydelse, eller annars varit av särskilt farlig art, ska det dömas för grovt sabotage mot blåljusverksamhet. Straffet för sabotage mot blåljusverksamhet är fängelse i högst fyra år och för grovt sabotage mot blåljusverksamhet fängelse på viss tid, lägst två och högst arton år, eller på livstid. En annan förändring är att en försvårande omständighet vid bedömning av straffvärdet för alla brott särskilt ska beaktas om brottet begåtts mot en person på grund av att han eller hon eller någon närstående innehaft ett uppdrag som förtroendevald i bl.a. stat, kommun eller region. Vidare skärps straffskalan för grovt våld eller hot mot tjänsteman till fängelse i lägst ett och högst sex år. Straffskalan för utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling har också skärpts genom att minimistraffet höjs från böter till fängelse och att maximistraffet höjs till fängelse i fyra år. Det har även gjorts en förändring avseende påföljden för mord som gör att livstids fängelse ska kunna utdömas oftare.

Ändringar i bidragsbrottslagen och lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, 1 januari 2020

Bidragsbrottslagens tillämpningsområde utvidgas till att avse även stöd, bidrag och ersättningar som beslutas av Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen eller en kommun och avser en enskild

Socialnämnden

person, men betalas ut till någon annan än den enskilde, till exempel ett företag. Ändringen innebär att bland annat tandvårdsstöd och olika former av arbetsmarknadspolitiska stöd kommer att omfattas av lagen. Dessutom utökas underrättelseskyldigheten vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen till att även omfatta vissa ersättningar som avser en enskild person, men betalas ut till någon annan än den enskilde.

2 Konsekvenser för verksamheten

Flera av de utmaningar som socialförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen pekade på inför budgetåret 2018 ligger kvar och kommer sannolikt att kvarstå under överskådlig tid. Hit hör inte minst boendefrågor, frågor om egen försörjning samt det oroande våldet. Inom ramen för det som förvaltningarna redan erbjuder till dem som behöver stöd för att leva ett självständigt liv sker också förändringar som kan tolkas som trender. Det handlar om ökade behov av stöd inom kända områden – äldreomsorg, missbruk, funktionsnedsättning, budget- och skuld, kriminalitet bland barn- och unga och så vidare. Nedan redovisas dessa trender kopplat till konsekvenser för verksamheten.

Boende

Ett tryggt boende är en viktig grund för ett självständigt liv. Samtidigt är det fortfarande en stor brist på bostäder. De som står utanför bostadsmarknaden blir sannolikt också fler under kommande år, trots att bostadsbyggandet förväntas öka. Hyrorna för nya bostäder är höga vilket leder till att människor med mindre resurser kommer att ha fortsatt svårt att få ett eget bostadskontrakt. En annan bidragande orsak är sannolikt att det blir fler personer kommande år i de grupper som har svårast att få egen bostad, det gäller inte minst unga nyanlända Botkyrkabor. De upprustningar som nu sker i många bostadsområden byggda inom miljonprogrammet leder till hyreshöjningar, något som även för med sig förändrade villkor för många som har behov av ekonomiskt bistånd. I denna grupp finns redan idag många som lever med osäkra boendeförhållanden och har en svag hemkänsla. Bostadsbrist leder vidare till trångboddhet och till att fler skuldsätter sig. Andra konsekvenser kan bli att kommunen tvingas till fler dyra externa insatser.

En annan viktig trend kopplad till boende handlar om att äldre människor ofta önskar att bo kvar hemma så länge som möjligt, denna trend har uppmärksammats tidigare och allt tyder på att den fortsätter. En konsekvens blir att flytt till vård- och omsorgsboende sker först när den enskilde har behov av mer omfattande omvårdnad. Innebörden av skälig levnadsnivå vad gäller behov av vård- och omsorgsboende har genom detta förskjutits. Den främsta anledningen till att vård- och omsorgsboende beviljas är att den enskilde antingen har behov av vårdinsatser dygnet runt till följd av långvariga fysiska sjukdomar, har behov av tillsyn och annan hjälp dygnet runt till följd av demenssjukdom eller har behov av palliativ vård i livets slutskede. Samtidigt ökar behov och önskemål om olika mellanboendeformer, såsom seniorboende och trygghetsboende, för medborgare som inte uppfyller kraven för att beviljas vård- och omsorgsboende men som alltjämt upplever ensamhet och otrygghet.

Det finns också stora behov av olika typ av profilboenden där personal har kompetens att tillgodose Botkyrkabornas behov av olika kombinationer av psykiatriskt, somatiskt, socialt stöd samt beroendevård. Det finns även ett ökande behov om profilboenden där det talas andra språk än svenska. I dag finns inga profilboenden i kommunen, istället köper vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen boendeplatser utanför kommunen för att kunna erbjuda rätt kompetens när sådana behov blir tydliga. Nämnderna strävar efter att, i den mån det är möjligt, erbjuda plats inom kommunen åt brukare som idag bor i boenden utanför kommunen. De flesta brukare önskar bo kvar i Botkyrka kommun och det kan finnas ekonomiska fördelar för nämnderna att erbjuda boende i egen regi. En förutsättning för att kunna genomföra detta är dels att kommunen har boenden att erbjuda, dels att medarbetare i kommunen har den särskilda kompetens som krävs. För att kunna tillgodose behov av biståndsprovade boendeplatser i Botkyrka krävs samarbete mellan olika förvaltningar.

Hemlöshet

Socialnämnden

Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden har framförallt strukturella orsaker, utöver det som redan beskrivits ovan kan nämnas höga krav för att bli godkänd som hyresgäst. Sammantaget kan inte bristen på bostäder ses som en "socialtjänstfråga". Bostadsfrågan är dock ett av flera områden där socialtjänsten har fått ansvar för nya grupper och nya uppgifter på grund av den strukturella hemlösheten och bristen på bostäder. Hemlöshet drabbar Botkyrkabor i alla åldrar och i många olika grupper.

En vanlig förklaring till att just barnfamiljer står utan bostad är att de aldrig kommit in på bostadsmarknaden. Det finns omfattande inslag av att vara inneboende eller att ha andrahandskontrakt inom denna grupp. Dessa familjer hyr ofta rum eller lägenhet på en växande svart bostadsmarknad. Sådana boendeformer ökar risken för att man flyttar ofta, saknar en stadigvarande adress och inte kan tillgodogöra sig familjepolitiska stöd, som bostadsbidrag. För barn i familjer som tvingas att flytta ofta blir det också svårare att upprätthålla närhet till vänner och skolgången blir lätt drabbad. I spåren av att barns rätt stärks på olika sätt i lagar och föreskrifter blir boendefrågor ännu mer angelägna. Det finns en stor risk att den svarta andrahandsmarknaden fortsätter att växa och att allt fler barnfamiljer tvingas att vända sig till socialtjänsten för hjälp. Samtidigt finns signaler i verksamheterna på att hyresvärdar försöker minska antalet svartkontrakt, något som på kort sikt också kan öka behovet av akutbedömningar inom socialtjänsten utifrån att personer som blivit av med sådana boenden söker akut stöd.

Det går även att se tendenser till att hemlösheten ökar bland äldre medborgare. Detta beror delvis på en allt hårdare bostadsmarknad där individer med låga inkomster, i detta fall låga pensioner, fortare slås ut. Problemet blir givetvis större i kombination med en ökande grad av psykisk ohälsa hos äldre.

Allt fler människor utan andra sociala problem vänder sig till socialtjänsten för att få bistånd till olika former av akuta och tillfälliga boenden. Med begränsade resurser äventyrar en sådan utveckling socialtjänstens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag inom andra områden. Samtidigt är hemlöshet i kombination med andra problem något som gör utsatta människor än mer utsatta – och utmanar socialtjänstens sammantagna möjligheter att ge stöd till självständigt liv.

Från bidrag till arbete

Egen försörjning är en viktig del av ett självständigt liv. Vägen till egen försörjning ser olika ut för olika människor, många Botkyrkabor kommer att ha svårt att med egen kraft nå egen försörjning under de närmaste åren och satsningar på särskilt utsatta grupper kommer att vara fortsatt viktiga. Detta utgör en viktig del av de mer övergripande ekonomiska förutsättningarna som lyfts fram ovan. Verksamheterna inom socialförvaltningen noterar också särskilt att många unga vuxna i Botkyrka saknar egen försörjning, trots att ungdomsarbetslösheten sjunker i länet. I kommunen finns en rad satsningar för att hjälpa människor att finna sin egen väg och skapa förutsättningar som stärker den enskildes resurser. Det kommer sannolikt att finnas ett stort behov av sådana satsningar även kommande år.

Placerade barn - förutsättningar för utbildning och arbete

Placerade barn har i genomsnitt lägre betyg än andra barn och saknar oftare fullständiga betyg. De studerar inte heller vidare i samma utsträckning som andra barn. Samtidigt vet vi att en bra skolgång är en stark skyddande faktor för barns hälsa och utveckling. Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till utbildning. Barnets bästa ska vara utgångspunkten i utbildningen. Även rätten till inflytande och delaktighet, rätten till respekt för den personliga integriteten och rätten att inte diskrimineras ska tas hänsyn till när barns utbildning utformas. Det innebär bland annat att utbildningen ska vara likvärdig oavsett var i landet barnet bor och oavsett barnets bakgrund och

Socialnämnden

behov. Inget barn ska lämna skolan utan att vara rustat för de utmaningar som hen kan förvänta sig att möta i livet.

När ett barn placeras/omhändertas tar samhället över delar av föräldraansvaret. Ansvar för att garantera barnet rätten till utbildning ligger då istället på socialnämnden. Skolan har en avgörande betydelse för alla barns framtid och det gäller i högsta grad även placerade barn. Låg utbildningsnivå ökar risken för ohälsa och till exempel självmord, missbruk, kriminalitet och tonårsföräldraskap. Barn som är placerade löper mycket hög risk att i framtiden drabbas av hälsorelaterade och psykosociala problem. Hur barnen lyckas i skolan är den enskilt viktigaste faktorn för hur det ska gå för dem senare i livet.

Tre områden har identifierats som särskilt viktiga för att förstå de placerade barnets problematiska skolgång. Det handlar om en instabil uppväxt med byten av placering och skola, att skolan har varit lågprioriterad av socialtjänsten och att ansvarsfördelningen mellan socialtjänst och skola varit oklar.

Socialstyrelsen publicerade i slutet av 2019 en särskild rapport om placerade barns skolgång utifrån jämförande statistik. Dessa öppna jämförelser visar att av de barn i Botkyrka som varit placerade under hela årskurs 9 hade 77 (81) % fullföljt grundskolan när de fyllt 17 år. Siffran inom parentes avser uppgifter för hela Stockholms län. Motsvarande siffra för barn som varit placerade del av årskurs 9 var ännu något lägre, 74 (64) %. Detta kan jämföras med 92 (94) % av de barn som *inte* varit placerade under årskurs 9. En liknande bild framträder också om man jämför de som fullföljt ett treårigt gymnasium när de fyllt 20 år, utifrån om de varit placerade eller inte under årskurs 9, även om alla andelar då är lägre.

Våld och kriminalitet

Verksamheterna uppmärksammar mer grovt våld i samhället och noterar att detta inte minst påverkar barn och unga. Våld mot barn upptäcks och anmäls också i högre grad. Verksamheterna noterar vidare att grovt våld används även i yngre åldrar. Andra händelser/tendenser som är viktiga att bevaka men som inte kan beskrivas som tydliga trender är att personer med ekonomiskt bistånd och funktionsnedsättning under senaste året kan ha utnyttjats för penningtvätt. Förutom den skada våld och kriminalitet medför för barn, familjer och andra vuxna, ökar de resurser som måste avsättas för att hantera våldets konsekvenser och detta påverkar samtliga verksamheter. Den skada våld och kriminalitet medför kommer att prägla och utmana många verksamheter inom socialtjänsten under överskådlig tid. Samtidigt utförs en rad främjande och förebyggande insatser som t.ex. våldsförebyggande arbete i skolorna, föräldrastödsprogram, familjebehandling, en särskild mottagning för våld i nära relation mm.

Det kommer fortsatt att vara viktigt att ur kommunens perspektiv följa statistik och andra uppgifter om våld och kriminalitet. Det behövs också en vaksamhet för vad det är som mäts och med vilka syften olika uppgifter presenteras. Den nationella strategin för att förebygga och bekämpa våld spänner över den kommande tioårsperioden. Regeringen poängterar också i en utredning som tillsatts under 2019 att kommunerna har en central roll i samhällets brottsförebyggande arbete och kan bidra med insatser inom ramen för exempelvis socialtjänst. Idag finns inte något övergripande kommunalt ansvar för brottsförebyggande arbete. Regeringen utreder hur ett lagstadgat kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas och vilka verksamheter som bör omfattas av ett sådant ansvar. Utredningen är en del i regeringens 34-punktsprogram med ytterligare åtgärder mot gängkriminalitet.

Antalet våldsärenden är fortsatt högt i kommunen. När polisen anställer fler utredare som lokaliserar till Botkyrka för att arbeta med brott i nära relation finns förhoppningar om att sådana brott utreds snabbare och mer effektivt. Detta kan i sin tur leda till att antalet ärenden som kommer

Socialnämnden

till socialtjänsten också ökar. Strategisk samverkan mellan kommunen på övergripande nivå och polisen genom socialtjänstens ordinarie verksamhet samt inom Våldspreventivt center, kan också föra med sig en ökning av antalet andra våldsärenden som aktualiseras inom såväl socialtjänst som hos polisen. Detta kan i sin tur medföra ökade behov av insatser från socialtjänsten i form av exempelvis brottsofferstöd och tillfälliga boenden.

Psykisk ohälsa

Psykisk ohälsa är ett omfattande problem och flera trender i anslutning till psykisk ohälsa är särskilt oroande för nyanlända, för kvinnor, och för äldre samt barn och unga. Problemen har blivit mer synliga de senaste åren och utmanar verksamheterna på flera sätt under överskådlig tid framöver.

Det handlar generellt om *mer* psykisk ohälsa men det finns också en rad exempel på olika målgrupper och olika aspekter av psykisk ohälsa som särskilt lyfts fram i omvärlden.

Ensamkommande barn med tillfälliga uppehållstillstånd och risk för avslag är en grupp som särskilt nämns och då särskilt knutet till omfattande risker för missbruk, prostitution osv. Psykisk ohälsa är också ett stort och växande problem kopplat till demens. Andra exempel handlar om mer komplex psykisk ohälsa hos föräldrar och andra vuxna i barns närhet, se mer om just denna aspekt under rubriken förebyggande arbete. Verksamheterna noterar också en mer problematisk skolfrånvaro – med kombinationer av psykisk ohälsa och sociala problem.

Regeringen har utifrån de stora utmaningarna inom detta område de senaste åren tagit fram överenskommelser med SKR kring psykisk hälsa (Uppdrag psykisk hälsa). En nationell överenskommelse väntas även 2020. Uppdrag psykisk hälsa har också en länsstruktur för samordning, analys och vissa aktiviteter, som riktar sig direkt till kommuner. Vidare pågår planering på regional nivå för ett resurscentrum för psykisk hälsa, i samverkan mellan regionen och kommunerna i Stockholms län samt Gotland. Ett sådant resurscentrum skulle enligt föreslagen modell kunna stärka både regionens och kommunernas system för kunskapsstyrning, inom området psykisk hälsa. Oavsett om det bildas ett särskilt resurscentrum eller inte för psykisk hälsa så har kommuner idag mycket att vinna på att samverka och dela erfarenheter och kunskap kring evidensbaserad praktik. För detta finns särskilda regionala stödstrukturer med utgångspunkt från Storsthlm och samordning genom olika FoU-enheter. På nationell nivå samordnar SKR socialtjänstens arbete kring kunskapsstyrning.

Tillitsbaserad styrning

Flera utredningar och forum problematiserar och för dialog om framtidens socialtjänst. Att förenkla dokumentationen inom myndighetsutövningen är nödvändigt och något som lyfts i fler och fler sammanhang. I detta arbete finns mycket att inspireras av från Tillitsdelegationen (SOU 2018:47). Tillitsdelegationen har som mål att styrningen av den offentliga förvaltningen i högre utsträckning ska baseras på tillit. Medarbetarnas kunskap och erfarenhet ska bättre tas tillvara så att välfärdstjänsterna genererar större nytta och kvalitet för medborgarna. Tillitsbaserad styrning kräver förändringar i organisationen/ledarskapet, målstruktur och kultur. Det räcker inte att ha medborgarens fokus som ledstjärna och att kartlägga processer. En grundläggande utgångspunkt i tillitsdelegationens utredning är att ett mycket starkare inslag av tillitsbaserad styrning och ledning kan utgöra en viktig delösning på de olika problem och hinder som i dag begränsar medarbetarens handlingsutrymme och verksamheternas utveckling och därmed också kvaliteten på välfärdstjänsterna.

Medarbetarnas kunskap och erfarenhet måste tas bättre tillvara så att välfärdstjänsterna genererar större nytta och kvalitet för medborgarna. När man har tillit till professionen borde mindre resurser behöva läggas på kontroll, särskilt om denna kontroll ökar kraven på den typ av dokumentation som

Socialnämnden

mer stressar den enskilde handläggaren, jämfört med vad kontrollen kan öka rättssäkerheten för den enskilde. När vi med intresse följer dessa trender bör vi dock bevaka så att inte viktiga delar av det sociala arbetet går förlorade i vår iver att förenkla. Utredning av behov måste kanske inte vara en transportsträcka som är bättre ju kortare den är.

Förebyggande arbete får en mer framskjuten roll

Enligt rapporten *En förebyggande socialtjänst* (SOU 2018:32) behöver former och arbetssätt för socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen utvecklas och etableras. Rapporten pekar på att kommunen bör ta ett övergripande och aktivt ansvar för att samordna det förebyggande arbetet i kommunen och för socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen. Förebyggande insatser får i denna rapport en mycket framträdande roll. SKR betonar också förebyggande arbete (Framtidens utmaningar och socialtjänstens organisering – förslag till en förändrad socialtjänst). Många menar att kommunerna kan och bör intensifiera arbete med förebyggande innehåll för att vända på negativa spiraler. Områden som missbruk, psykisk ohälsa, elevhälsa, och ungdomsmottagningar är exempel där förebyggande arbete redan är viktigt men också kan utvecklas.

Ett annat exempel där det förebyggande arbetet utgör själva kärnan är stödet till anhöriga. Sådant stöd har varit lagstadgat sedan länge men många kommuner lever inte upp till lagens intentioner. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) menar att om en tillsyn skulle genomföras skulle den försvåras av att den valda regleringen är en ramlagstiftning och att stödet huvudsakligen ges som service, som inte dokumenteras. Utveckling av förebyggande verksamhet på alla nivåer (samhällsnivå, strukturell nivå, rationell nivå och individuell nivå) lyfts fram inför den nya, framtida socialtjänstlagen.

Barnrättsperspektivet utifrån barnkonventionen är ett område där det förebyggande arbetet lyfts fram. En del i detta är vikten av att uppmärksamma att barn och unga kan vara anhöriga till någon med allvarlig psykisk sjukdom eller allvarligt missbruk. Många av dessa barn och unga blir i en sådan situation omsorgsgivande, samtidigt som de kan sakna samhällets stöd då frågan generellt får liten uppmärksamhet. Nationellt kompetenscentrum för anhöriga (NKA) uppskattar att åtta procent växer upp med allvarligt missbruk eller allvarlig psykisk sjukdom i familjen. NKA beräknar att dessa åtta procent i vuxen ålder står för omkring en fjärdedel av samhällets årliga kostnader för psykisk sjukdom och missbruk av alkohol och narkotika. Sedan flera år har socialstyrelsen betonat vikten av ett familjebaserat perspektiv och arbetat med frågan utifrån regeringsuppdrag. Det är dock ofta långt kvar till familjeperspektiv i stora delar av vården och omsorgen i samhället. Respektive verksamhet har istället fokus på individen, utan att se betydelsen av hela det sociala sammanhang där barn eller föräldrar ingår. Samtidigt finns positiva trender när det gäller samverkan och samarbete i Botkyrka. Det gäller exempelvis kontakter mellan kommunens anhörigstöd och regionen, speciellt psykiatri. Alla regionens vårdenheter har en barnsamordnare och mindre organisatoriska enheter och avdelningar har utbildade barnombud.

Förebyggande arbete innebär bland mycket annat att verksamheter för att kunna tillgodose behov och samtidigt vara resurseffektiva kommer att behöva öka sin kunskap om risk- och skyddsfaktorer för att arbeta proaktivt. Att ha tidigare och mer lättillgängliga insatser kommer att bli allt viktigare. Öppna förskolan är ett exempel på detta, inte minst när det gäller arbetet med att ge föräldralediga stöd från SFI under sin föräldraledighet. Effektiva och evidensbaserade föräldrastödsprogram samt förenklad biståndsbedömning är andra delar av denna utveckling.

Tillgång till personal i kommunens verksamheter

Sammantaget pekar analysen av rekryteringsläget till socialtjänstens verksamheter på fortsatta problem inom flera verksamheter, inte minst när det gäller att nå nya medarbetare med relevant

utbildning och erfarenhet. Detta påverkar förutsättningarna på olika sätt och analysen förväntas gälla hela planperioden. Den stora bristen på handläggare inom berörda områden märks i alla delar av landet. Detta driver upp såväl löner som personalomsättning i Botkyrka kommun, och i förlängningen även sjukfrånvaron. Vi kan dock se att situationen har stabiliserats något i de verksamheter som utvecklats introduktionen av nya medarbetare, utbildning och administrativt stöd. Många medarbetare har en allt för hög arbetsbelastning och det är ur arbetsmiljöhänseende viktigt att få ner antalet ärenden per handläggare. Detta behov står dock i viss motsättning till olika effektiviseringskrav och utmaningen blir inte mindre av att merparten av verksamheternas arbete är lagstyrt med mycket begränsade möjligheter att påverka det totala antalet ärenden lika väl som tyngden och komplexiteten i de ärenden som kommer in till verksamheterna.

Kompetensförsörjning är en utmaning också i de personalintensiva dygnet-runt-verksamheterna. Verksamheterna ser svårigheter att attrahera och behålla medarbetare med rätt kompetens, ett problem vi delar med hela länet. För att lyckas rekrytera behöver vi vara en attraktiv arbetsgivare med konkurrenskraftiga löner, god arbetsmiljö och bra förmåner. Då regionen för närvarande samt kommande år har stora besparingar påverkar det möjligheten för kommunen att attrahera och anställa undersköterskor och sjuksköterskor som kan ha en mer osäker arbetssituation inom regionen. Detta kan på sikt medföra ett bättre rekryteringsläge för kommunen inom dessa yrkesgrupper.

Verksamheterna beskriver också att nya medarbetare i flera avseenden utgör en ny generation – med nya krav och nya förväntningar. Detta utmanar de som redan arbetat ett tag och tillhör en annan generation. Det krävs både nyfikenhet och möjligheter till utveckling i en organisation som behöver vara öppen för vad nya medarbetare har med sig. Samtidigt som det uppmärksammar oss på behov av att ta tillvara erfarenhet och kunskap hos dem som arbetat längre med socialtjänstens utmaningar.

I avsiktsförklaringen mellan Kommunal och SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) om kompetenshöjning i äldreomsorg och hälso- och sjukvård, konstaterades att parterna är överens om att bland annat förespråka en tydlig modell för yrkesutveckling där de olika nivåerna vårdbiträde, undersköterska och undersköterska med specialistutbildning definieras. Överenskommelsen innebär att båda parter ska verka för ett nationellt reglerat utbildningsinnehåll för nämnda yrken samt att yrket vårdbiträde definieras och att det fastslås vilken utbildningsnivå och vilket utbildningsinnehåll som behövs för yrket. Detta kan förhoppningsvis medföra att statusen på dessa yrken höjs.

“Heltid som norm” har beslutats genom en överenskommelse mellan Kommunal och SKR. Det genomförs för att förbättra jämställdheten och för att möta rekryteringsutmaningarna som väntar framöver. Normen ska vara att anställa på heltid vid nyrekrytering senast den 31 december 2020 inom Kommunals avtalsområde.

Komplexitet och dilemman

När medborgare har alltmer komplexa behov av stöd och omsorg utmanas mer traditionella insatsformer. Hur erbjuder vi på bästa sätt hemtjänst eller boendestöd till en person som är bostadslös? Vård- och omsorgsboende till en individ med pågående missbruk? Stöd till livsstilskriminella?

Antalet äldre med olika kombinationer av demenssjukdom, psykisk ohälsa, missbruksproblematik, utvecklingsstörning eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning ökar. En förutsättning för att vi ska kunna tillgodose alla brukares behov, även de multisjuka, är att vi samordnar stödet till den enskilde. Ett exempel på detta är behov av *olika* typer av dagverksamhet för äldre, utifrån att fler lever längre samtidigt som helt andra krav behöver ställas för att tillgodose behov av dagverksamhet

Socialnämnden

hos dem som är multisjuka eller har olika kombinationer av problem inklusive fysiska nedsättningar.

Förutom den komplexitet som blir allt tydligare i enskilda ärenden och som ställer stora krav på varje enskild medarbetare när dessa behov ska identifieras och mötas, finns det anledning att i en omvärldsanalys även lyfta fram den komplexitet som i högre grad bottnar i att även olika delar av kommunens verksamhet har olika uppdrag, fokus och kompetens. Ibland är det tydligt att inte ens lagstiftningen inom olika områden pekar åt samma håll. När sådana dilemman skjuts längre ner i organisationerna skapar det onödiga konflikter i en redan komplex arbetssituation och de som i slutändan blir lidande är medborgarna. Ett exempel på när lagstiftningen pekar åt olika håll inom olika områden är när det gäller papperslösa personer där kommunen bara kan ge nödbistånd till vuxna personer men samtidigt har ansvar för att barn i kommunen inte far illa. Andra exempel är utmaningar som finns när det gäller att samverka mellan missbruksvård och stöd vid psykisk ohälsa – och skillnader när det gäller vad som kan erbjudas till dessa grupper om det är vuxna eller barn och unga som behöver stöd. Samtidigt som dessa dilemman blir tydliga för dem som arbetar med att ge olika typ av vård och stöd så ökar både krav och behov av just samverkan mellan olika enheter.

När andra huvudmän gör besparingar, snävar in sina målgruppsdefinitioner och specialiserar sig avbördar de sig det egna ansvaret och hänvisar till socialtjänstens yttersta ansvar. Handläggare i kommunen lämnas genom detta alltmer ensamma med mycket svåra ärenden. Verksamheterna ser inga tecken på att dessa förändringar skulle vara tillfälliga, istället är det trender som kan påverka kommunens uppdrag och verksamheter under lång tid framöver. Sammantaget betyder detta att socialtjänsten får ta ansvar när människor inte passar in någon annanstans - att vara det yttersta skyddsnetet.

En grundläggande förutsättning för att kunna hantera komplexa behov hos medborgarna är samverkan både internt och externt, inte minst med polis och med regionen.

Andra utmaningar m.m. som speglar komplexiteten är:

- Idag ansvarar Region Stockholm för hemsjukvården, förutom i Norrtälje kommun. Arbetet med frågan om kommunalisering av hemsjukvården i hela Stockholms län är fortfarande vilande i och med att regionen och ett flertal kommuner inte är överens i frågan kring skatteväxling. Ett fortsatt arbete krävs för att hitta samarbetsformer och samverka med regionen, i synnerhet med öppenvården där den nära vården sker. Även detta är ett område som förvaltningar som utför socialtjänst behöver bevaka utvecklingen av.
- Fler unga som har problem att hitta rätt i sitt sökande efter könsidentitet. Kommunen behöver i olika sammanhang och dokument vara öppna och tydliga inför att det finns fler könsuttryck än kvinnor/män och flickor/pojkar.
- Nya familjebildningar - Hur människor bildar familj och vilka man betraktar som familj förändras snabbt och skiljer sig alltmer från lagstiftningens syn på familj. Antalet barn som tillkommer genom surrogatarrangemang ökar. Sverige ligger idag på en global fjärdeplats vad gäller surrogatarrangemang per capita. Uppskattningsvis har 150 – 180 barn i Sverige tillkommit genom surrogatmödraskap under 2019. Detta är fler än de barn som adopterats till Sverige. Ett annat exempel på att lagstiftaren inte har hunnit med är frågan om hur många vårdnadshavare ett barn ska ha som uppkommit till följd av det ökande antalet ”stjärnfamiljer”. Stjärnfamilj är ett begrepp för alla typer av familjekonstellationer, oavsett om det är en konstellation av regnbågs- enförälders-, tvåförälders-, bonusförälders-, adoptiv- eller donationsfamilj. Familjen behöver således inte utgå från biologiska förutsättningar. Innebörden av begreppet utgår även från att varje människa är unik. De ”nya” formerna av familjebildningar ställer större krav på bland annat familjerättens kompetens i att hantera

alltmer komplexa ärenden där det ännu inte finns tydliga, inarbetade riktlinjer. Förvaltningen behöver fortlöpande följa lagstiftning med mera inom området.

Covid -19

Under våren har Covid-19 pandemin gjort gällande att det ibland sker oförutsedda händelser som får stor påverkan på samhällsutvecklingen och kommunens verksamheter. Även om konsekvenserna och effekterna av Covid-19 är svåra att överblicka och svåranalyserade är det tydligt att situationen utmanar samhället och dess invånare såväl ekonomiskt som socialt. De människor som socialnämndens verksamheter möter hör ofta till samhällets mest utsatta och kan i denna pandemi också förmodas vara dem som kan komma att få de svåraste utmaningarna framöver. I fotspåren av pandemin ser nämnden att efterfrågan på stöd och skydd från nämndens verksamheter ökar.

Coronavirusets spridning är en global kris för människors liv och hälsa. I spåren av Covid-19 förväntas risken för både beroende och missbruk att öka. Forskare på Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin varnar för att social isolering, oro, stress, arbetslöshet samt ekonomisk utsatthet, vilka samtliga är konsekvenser av Covid-19 ökar risken för depressioner, ångest, posttraumatisk stress samt beroende och missbruk. Vidare visar internationell, nationell och lokal statistik på att våldet ökar och allt tyder på att det faktum att mer tid tillbringas i hemmet riskerar att förvärra vardagen för barn och unga som far illa i sin hemmiljö liksom för vuxna som utsätts för våld av närstående, inklusive de som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.

Hushåll som får mer ansträngd ekonomi kan komma riskera en hög skuldsättning. Det blir en ännu högre tröskel till den redan ansträngda bostadsmarknaden för människor med lågt betalningsutrymme. Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät visade redan innan Coronapandemin att 212 av landets 290 kommuner har ett underskott på bostäder på den lokala bostadsmarknaden, vilket motsvarar 74 procent av landets kommuner. Sammantaget blir de redan utsatta extra utsatta, vilket medför större utmaningar för kommunen och socialtjänsten, vår tillgänglighet och möjlighet till anpassning utifrån förändrade behov.

Konsekvenserna av spridningen av covid-19 förväntas slå hårdare mot socioekonomiskt utsatta grupper som till exempel arbetslösa, lågutbildade, låginkomsttagare, unga och nyanlända. Mycket tyder på att vi kommer se en ökad ojämlikhet vad gäller hälsa, utbildning och ekonomi i kölvattnet av covid-19, vilket i sin tur riskerar att öka dagens polarisering ytterligare. Då kvinnor är överrepresenterade inom offentlig sektor och yrkeskategorier som vård och omsorg – där efterfrågan på arbetskraft är hög – bedöms den generella arbetslösheten stiga mer bland män än bland kvinnor. Ekonomiska kriser brukar dock slå hårdast mot dem som redan innan haft en svag anknytning till arbetsmarknaden. Det gäller exempelvis utrikesfödda kvinnor och kvinnor med funktionsnedsättning. Barnen är också en grupp som kommer att påverkas av en ekonomisk kris, där det blir desto viktigare att samtliga verksamheter gör barnkonsekvensanalyser i sina beslut. I spåren av ekonomiska kriser finns också ökad risk för att kriminaliteten i samhället ökar, vilket behöver finnas beredskap för.

Covid-19 påverkar kompetensförsörjningen på flera sätt. När det är en stor samhällsspridning av viruset finns det risk för att många medarbetare i samhällsviktiga verksamheter blir sjuka samtidigt och inte kan utföra sitt arbete. På kort till medellång sikt

förväntas pandemin och hanteringen av den leda till en djup lågkonjunktur både i Sverige och stora delar av världen. Allt tyder på en kraftigt ökad arbetslöshet under en längre tid. Hur hög går inte att säga, men sannolikt kommer bristen på pengar överskugga bristen på arbetskraft i kommunerna under de närmaste åren. Behovet av arbetskraft kommer emellertid inte att försvinna, och den demografiska utvecklingen med en växande andel unga och äldre pekar fortsatt mot att det kan bli svårt att rekrytera tillräckligt med personal inom skola, vård och omsorg när konjunkturen väl vänder. Utmaningen kommer då sannolikt fortsatt främst vara att hitta personal med rätt utbildning, kompetens, och förmågor.

I ett redan ekonomiskt pressat läge befaras de ekonomiska konsekvenserna av Covid-19 leda till ökade kostnader för kommunerna på både kort och medellång sikt. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) presenterade den 29 april 2020 en ny skatteunderlagsprognos för kommuner och regioner. Prognosen visar att årets andra kvartal kommer att innebära ett rekordartat ras för den svenska ekonomin och att den minskade sysselsättningen i landet kommer medföra ett betydligt svagare skatteunderlag och ökade kostnader för kommunerna. För socialnämndens verksamhet innebär detta stora utmaningar då nämndens verksamhet till största del är lagstyrd och lyder under lagkravet om att erbjuda god kvalitet på sin verksamhet. Avvägningar och prioriteringar som kommer att behöva ske framöver får inte medföra avsteg från kvalitet och rättssäkerhet för våra botkyrkabor. Systematiska risk- och konsekvensanalyser kommer att behöva göras inför samtliga åtgärder.

Under pandemin har det tagits stora steg mot en digitaliserad verksamhet genom ökad användning av digitala verktyg och arbetssätt. Digitaliseringen av nämndens verksamheter bedöms medföra effektiviseringar och stora möjligheter att förbättra kvaliteten i välfärden och öka medborgarnas trygghet, självständighet och delaktighet. En utökad digitalisering bedöms även leda till en bättre digital arbetsmiljö som för medarbetare. Det distansarbete vi infört för att aktivt minska smittspridningen kan ge ökade möjligheter till distansarbete även efter pandemin och lättare möjliggöra ett aktivitetsbaserat arbetssätt.

I takt med att digitala kanaler och verktyg blir viktigare ökar också utanförskapet för dem som inte är digitala. Förutom att det blir svårare att uträtta många typer av ärenden om man inte kan utföra dessa digitalt riskerar man i dag dessutom att bli isolerad då även fysiska kontakter begränsas. Man utsätts också för ökad smittrisk om man inte kan uträtta ärenden digitalt eller beställa mat på nätet. Ytterligare ett perspektiv på digital orättvisa är uppdelningen i vilka som har möjlighet att arbeta på distans hemifrån och inte vilket i mångt och mycket speglar utbildningsnivån.

Omfattningen av förändringarna i kvaliteten, mätt som effekter för Botkyrkaborna, kommer knappast att säkert kunna ses förrän efter krisen. Oavsett om förändringarna är stora eller små har verksamheterna mycket att vinna på att de analyseras. Effekter av att verksamheter tillfälligt stängts eller av att de som utför råd, stöd och insatser och så vidare i ökad grad arbetar på distans, kan betyda att vissa verksamheter haft annan eller större betydelse än vi trott innan krisen. Om de anpassningar som görs inte leder till märkbara skillnader för Botkyrkaborna kan det betyda att verksamheterna hittar nya möjligen mer resurseffektiva sätt att leverera, som ger jämförbar effekt.

Socialnämnden

Specifikation utifrån preliminära budgetramar

(tkr)		Utfall 2019	Budget Prel. 2020	Budget 2021	Plan 2022	2023	2024
	-	664 996	-647 610	-679 402	-693 103	-708 752	-728 257
Kostnader	-	764 667	-702 081	-729 802	-744 603	-761 352	-780 957
Intäkter		99 671	54 471	50 400	51 500	52 600	52 700
Netto	-	664 996	-647 610	-679 402	-693 103	-708 752	-728 257

Specifikation intäkter*

(tkr)			2020	2021	2022	2023	2024
			54 471	50 400	51 500	52 600	52 700
Taxor och avgifter		2 955	1 525	2 100	2 200	2 300	2 400
Bidrag		64353	28 257	23 300	23 300	23 300	23 300
Interna intäktsfördelningar		886	831	0	0	0	0
Övriga intäkter		30313	23 858	25 000	26 000	27 000	27 000
Generellt statsbidrag		1164	0	0	0	0	0
Netto		99 671	54 471	50 400	51 500	52 600	52 700

* = Gör gruppering av intäkterna

Socialnämnden - statsbidrag och övriga bidrag

Statsbidrag som fördelas generellt till kommunerna - ingen ansökan

(tkr)	Ansöks från	Utfall 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Statsbidrag							
	Ensamkommande över 18 år	1290	0	0	0	0	0
		1290	0	0	0	0	0

Kommunal kostnad kopplad till bidraget

(tkr)	Utfall 2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1290	0	0	0	0	0
	1290	0	0	0	0	0

Statsbidrag som ansökts tidigare och faller ut kommande år							
(tkr)		Utfall 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Statsbidrag							
Psyiskisk hälsa satsning 1)	SKR	3 185	2 740	2 740	2 740	2 740	2 740
Psyiskisk hälsa UPH 2)	SKR	-	621	621	621	621	621
Psyiskisk hälsa BoU 3)	Socialstyrelsen	651	637	637	637	637	637
Psyiskisk hälsa UngM 4)	SKR	93	307	400	400	400	400
Hemlöshet 5)	Socialstyrelsen	1 013	1 013	1 013	1 013	1 013	1 013
Stärkt bemanning BoU 6)	Socialstyrelsen	2 348	955	955	955	955	955
Våld i nära relation 7)	Socialstyrelsen	455	518	518	518	518	518
Personligt ombud 8)	Socialstyrelsen	840	1 127	1 127	1 127	1 127	1 127
		8 585	7 918	8 011	8 011	8 011	8 011

Kommunal kostnad kopplad till bidraget (tkr)						
Utfall 2019	2020	2021	2022	2023	2024	
3 185	2 740	2 740	2 740	2 740	2 740	2 740
-	621	621	621	621	621	621
651	637	637	637	637	637	637
93	307	400	400	400	400	400
1 013	1 013	1 013	1 013	1 013	1 013	1 013
2 348	955	955	955	955	955	955
455	518	518	518	518	518	518
416	551	551	551	551	551	551
8161	7342	7435	7435	7435	7435	7435

1) Regeringen har inte beslutat om belopp för 2021 och framåt

1) Regeringen har inte beslutat om belopp för 2021 och framåt

1) Regeringen har inte beslutat om belopp för 2021 och framåt

1) Regeringen har inte beslutat om belopp för 2021 och framåt

5) Regeringen har inte beslutat om belopp för 2022 och framåt

6) Regeringen har inte beslutat om belopp för 2021 och framåt

1) Regeringen har inte beslutat om belopp för 2021 och framåt

8) Regeringen har inte beslutat om belopp för 2023 och framåt

*Antagandet är att vi får samma belopp kommande år som för 2020

Investeringsplan Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024

(tkr)

Socialnämnden																				
Bilaga, nr	Förvaltning	Status	Projekt-nr	Investering (benämning)	Beslutat år	Bestutad totalbudget	Ack. utfall tom dec 2019	Prognos 2020	Förslag budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030-	Ny totalbudget	Ev. TB
Pågående/planerade projekt																				
				Övriga investeringar																
SN 6.3	SOC	Å	3698	Byggnationer och inventarier verksamhetslokaler	2020			-1 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000		
SN 6.4	SOC	Å	3696	Byggnationer och inventarier boendelokaler	2020			-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000		
Summa pågående/planerade projekt						0	0	-3 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0	0
Nya projekt																				
Summa nya projekt								0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa investeringsutgifter						0	0	-3 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0	0
Fastighetsinvesteringar i teknik- och fastighetsnämnden																				
<i>Socialnämnden</i>																				
SN 3.2	SOC	P	6266	Boende med särskild service A	2018	-81 600				-1 000	-16 000	-15 000							-32 000	49 600
SN 3.3	SOC	P	6244	Boende med särskild service Slättmalm	2019	-81 600				-2 000	-32 000	-30 000							-64 000	17 600

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd:	Socialnämnden
Projektets namn:	Boende med behov av särskild service A
Handläggare:	Verksamhetschef
Bilagenummer:	SN 3.2

Beskrivning

Boende med särskild service, gruppboende med 10 platser. Osäkerhet kring placering.

Motivering

Botkyrka kommun saknar i dagsläget en permanent lösning för boende med särskild service. I dagsläget bor klienterna i modulbostäder (Kantorn) på prästgårdvägen i Tumba. Lösningen är inte permanent, bygglovets förlängas år 2022 med längst 5+5 år.

Konsekvensbeskrivning

Bristen på antalet platser i egen regi har en direkt påverkan på Socialnämndens ekonomi, alternativet är att köpa externa platser. Kostnaden för en extern plats överstiger kostnaden för en intern plats. Dagens lösning med modulbostäder är billigare än att bygga nytt, nettoskillnaden är uppskattad till 1,3 miljoner kronor per boende (behovet är 3 boende) där Socialnämnden saknar budget och kan inte ta ut högre hyra. För att få full kostnadstäckning för hyreskostnaden krävs en månadshyra på över 16.500kr per klient, vilket inte anses vara skäligt.

Ekonomi (inklusive tidplan)

	Fastighet	Övrig
<i>Tider</i>		
Prel driftsättningsdatum (år)	2027	
Prel driftsättningsdatum (mån)	6	
<i>Projektekonomi (tkr)</i>		
Projektutgift	-32 000	0
Investeringsbidrag	0	0
Tidigare budget	0	0
Tilläggsbudget	0	0

Justering av driftsättningsdatum

Datum vid uppdatering			
Driftsättningsdatum (år)			
Driftsättningsdatum (mån)			

Övriga kostnader i samband med investeringen

Resultaträkning fastighetsinvestering, tkr

	2027	2028
Avskrivningar	-477	-954
Räntekostnader	-278	-544
Fastighetskostnader	-231	-472
SUMMA	-987	-1 970

Övriga kostnader i samband med investeringen	
<i>Belopp (tkr)</i>	
Rivning	0
Sanering	0
Nedskrivning	
(återstående bokfört värde)	0
Markinköp	0
Inhyrning evakueringslokal	0
0	0

Andra investeringar till följd av projektet

Andra ekonomiska konsekvenser

Övriga ekonomiska konsekvenser

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal	-987		
<i>Avdrag del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser</i>		<i>Delårseffekt</i>	<i>Helårseffekt</i>
Antal			
Tkr			

Riskbedömning

Organisation

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd:	Socialnämnden
Projektets namn:	Boende med behov av särskild service Slättmalm
Handläggare:	
Bilagenummer:	

Beskrivning

Boende med särskild service, 2 stycken gruppboenden med 10 platser/boende, totalt 20 platser.

Motivering

Botkyrka kommun saknar i dagsläget en permanent lösning för boende med särskild service. I dagsläget bor klienterna i modulbostäder (Kantorn) på prästgårdvägen i Tumba. Lösningen är inte permanent, bygglovets förlängas år 2022 med längst 5+5 år.

Konsekvensbeskrivning

Bristen på antalet platser i egen regi har en direkt påverkan på Socialnämndens ekonomi, alternativet är att köpa externa platser. Kostnaden för en extern plats överstiger kostnaden för en intern plats. Dagens lösning med modulbostäder är billigare än att bygga nytt, nettoskillnaden är uppskattad till 1,3 miljoner kronor per boende (2,6 miljoner kronor för två boende, behovet är 3 boende totalt) där Socialnämnden saknar budget och kan inte ta ut högre hyra. För att få full kostnadstäckning för hyreskostnaden krävs en månadshyra på över 16.500kr per klienterna, vilket inte anses vara skäligt.

Ekonomi (inklusive tidplan)

	Fastighet	Övrig
<i>Tider</i>		
Prel driftsättningsdatum (år)	2026	
Prel driftsättningsdatum (mån)	6	
<i>Projektkonkonomi (tkr)</i>		
Projektutgift	-64 000	0
Investeringsbidrag	0	0
Tidigare budget	0	0

Tilläggsbudget	0	0
----------------	---	---

Justering av driftsättningsdatum

Datum vid uppdatering			
Driftsättningsdatum (år)			
Driftsättningsdatum (mån)			

Resultaträkning fastighetsinvestering, tkr

	2026	2027
Avskrivningar	-954	-1 908
Räntekostnader	-557	-1 088
Fastighetskostnader	-463	-944
SUMMA	-1 973	-3 940

Övriga kostnader i samband med investeringen

Övriga kostnader i samband med investeringen	
Belopp (tkr)	
Rivning	0
Sanering	0
Nedskrivning	
(återstående bokfört värde)	0
Markinköp	0
Inhyrning evakueringslokal	0
0	0

Andra investeringar till följd av projektet

Andra ekonomiska konsekvenser

Övriga ekonomiska konsekvenser

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal	-1 973	
Avdrag del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser	Delårseffekt	Helårseffekt
Antal		
Tkr		

Riskbedömning

Organisation

4

**Effektiviseringsuppdrag 2021 med flerårsplan 2022-2024
(SN 2020:310)**

Beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapportering av effektiviseringsuppdraget från kommunfullmäktiges Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022 – 2024.

Socialnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen för vidare hantering i samband med budgetberedningarna inför 2021.

Sammanfattning

Socialnämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att finna effektiviseringar motsvarande 2% av nämndens ram 2021 vilket innebär 9,62 mkr samt 10 % på central administration vilket innebär 0,359 mkr. De effektiviseringar som nämnden förordar uppkommer till effektiviseringskravet på 9,979 mkr. Ärendet ska rapporteras till kommunstyrelsen i samband med yttrandet av Mål och budget.

2020-06-29

Dnr SN/2020:310

Referens
Ulrika Hage

Mottagare
Socialnämnden

Effektiviseringsuppdrag 2021 med flerårsplan 2022 - 2024

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna förvaltningens rapportering av effektiviseringsuppdraget från kommunfullmäktiges Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022 – 2024.

Socialnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen för vidare hantering i samband med budgetberedningarna inför 2021.

Sammanfattning

Socialnämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att finna effektiviseringar motsvarande 2% av nämndens ram 2021 vilket innebär 9,62 mkr samt 10 % på central administration vilket innebär 0,359 mkr. De effektiviseringar som nämnden förordar uppkommer till effektiviseringskravet på 9,979 mkr. Ärendet ska rapporteras till kommunstyrelsen i samband med yttrandet av Mål och budget.

Ärendet

Inom Socialförvaltningen har under våren gjorts ett arbete för att identifiera tänkbara effektiviseringsåtgärder inför 2021. Arbetet har gjorts av förvaltningens ledningsgrupp med stöd av Ekonomienheten.

I nämndens ram för 2021 har räknats in de effektiviseringsåtgärder som identifierades i samband med förra årets motsvarande uppdrag. Dessa åtgärder räknar nämnden med att kunna realisera fullt ut under 2021. Utifrån denna utgångspunkt har det i årets process varit en större utmaning att återigen finna nya effektiviseringsåtgärder av nämndens ram.

De effektiviseringsåtgärder som förordas uppgår till 9,979 mkr. Samtliga åtgärder har utretts, beskrivits och bedömts utifrån följande kriterier: Åtgärdens innebörd, Förutsättningar för att kunna genomföras, Konsekvenser vid genomförande, Besparing, Kostnadsökningar,

Socialförvaltningen

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA · Besök Munkhättevägen 45, Tumba · Kontaktcenter 08-530 610 00

Direkt 08 530 610 00 Sms-/Handläggare Mobil/Telefon/ · E-post ulrika.hage@botkyrka.se

Org.nr 212000-2882 · Bankgiro 624-1061 · Fax 08-530 616 66 · Webb www.botkyrka.se

Nettobesparing samt Bedömning om genomförbarhet ur ett verksamhetsperspektiv utifrån skalan Förordas/Förordas med tveksamhet/Förordas ej.

Socialnämnden överlämnar denna rapport av effektiviseringsuppdraget till Kommunstyrelsen för vidare hantering i samband med budgetberedningarna inför 2021.

Effektive-ringsåtgärd	Om-råde	Åtgärdens innebörd	Förutsätt-ningar för att kunna genom-föras	Konsekvenser vid genomförande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedöm-ning om genom-förbarhet
1)								
Avveckling FoU Södertörn	Åtgärder inom ramen för SN budget	Återstående del av avvecklingen 2021.	Beslut om avveckling av FoU tas av samtliga södertörnskommuner har tagits.	Inga specifika konsekvenser vid genomförande	0,323 mkr	0 Mkr	0,323 Mkr	Förordas

Effektive-ringsåtgärd	Om-råde	Åtgärdens innebörd	Förutsätt-ningar för att kunna genom-föras	Konsekvenser vid genomförande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedöm-ning om genom-förbarhet
2)								
Fritidsbanken överförs till KoFs befintliga lokaler.	Åtgärder inom ramen för SN budget	Fritidsbanken överlämnas till KoF med tillhörande budget för personal och befintliga resurser. KoF inrymmer Fritidsbanken i befintlig anläggning och befintlig lokal	Lokalen på Dalvägen är uppsagd före sista juni 2020 – Sades upp före sista juni	Inga specifika konsekvenser vid genomförande	0,564 Mkr	Mkr	0,564 Mkr	Förordas

Effektive-ringsåtgärd	Om-råde	Åtgärdens innebörd	Förutsätt-ningar för att kunna genom-föras	Konsekvenser vid genomförande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedöm-ning om genom-förbarhet
3)								
Avveckling av lokal för Sysselsättning Tullinge	Åtgärder inom ramen för SN budget	Lokalerna sägs upp.	Lokalen i Tullinge är uppsagd före sista juni 2020 – Sades upp före sista juni	Medborgarna övergår till sysselsättning i annan kommunal regi	0,865 Mkr	0 Mkr	0,865 Mkr	Förordas

Effektive-ringsåtgärd	Om-råde	Åtgärdens innebörd	Förutsättningar för att kunna genom-föras	Konsekvenser vid genomförande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedömning om genom-förbarhet
4)								
Admi-nistra-törstjänst avvecklas	Åtgärder inom ra-men för SN bud-get	En administratörstjänst av-vecklas in inom Barn och unga	Tjänsten avveck-las från 1 sep 2020 och resterande be-sparing infaller 2021	Inga specifika konse-kvenser vid genomfö-rande	0,52 Mkr	0 Mkr	0,52 Mkr	Förordas

Effektive-ringsåtgärd	Om-råde	Åtgärdens innebörd	Förutsättningar för att kunna genom-föras	Konsekvenser vid genomförande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedömning om genom-förbarhet
5)								
Socialas-sistents-tjänster avvecklas	Åtgärder inom ra-men för SN bud-get	Avveckla två socialassi-stenttjänster	Tjänsterna av-vecklas från 1 ja-nuari 2021	Inga specifika konse-kvenser vid genomfö-rande. Arbets sättet för-ändras i och med digi-talisering.	0,85 Mkr	0 Mkr	0,85 Mkr	Förordas

Effektive-ringsåtgärd	Om-råde	Åtgärdens innebörd	Förutsättningar för att kunna genom-föras	Konsekvenser vid genomförande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedömning om genom-förbarhet
6)								
Enhets-chef av-vecklas	Åtgärder inom ra-men för SN bud-get	Avveckling en enhetschef inom Rehabilitering och sysselsättning 2	Tjänsten avveck-lades 2020 reste-rande besparing infaller 2021.	Inga specifika konse-kvenser vid genomfö-rande	0,4 Mkr	0 Mkr	0,4 Mkr	Förordas

Effektivi- sät- ningsåtgärder	Om- råde	Åtgärdens innebörd	Förutsätt- ningar för att kunna genom- föras	Konsekvenser vid genomförande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedömning om genom- förbarhet
7)								
Avveckling Etablering Södertörn	Åtgärder inom ramen för SN budget	Etablering södertörn avvecklas	Gemensamt beslut fattas av medlemskommunerna om avveckling.	Inga specifika konsekvenser vid genomförande	0,14 Mkr	0 Mkr	0,14 Mkr	Förordas

Effektivi- sät- ningsåtgärder	Om- råde	Åtgärdens innebörd	Förutsätt- ningar för att kunna genom- föras	Konsekvenser vid genom- förande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedömning om genom- förbarhet
8)								
Öppna förskolan	Åtgärder inom ramen för SN budget	Öppna förskolan i Alby läggs ner.	<p>Beslut om att lägga ner Alby öppna förskola från 1 september 2020 har fattats. Resterande besparing infaller 2021.</p> <p>Förutsättningen är att nämnden får en ramökning med helårseffekt på 2,5 mkr för 2021 avseende öppna förskolan då beslut tagits av politiken om att inte lägga ner Tullinge ÖF som fanns med i effektiviseringsförslaget 2020. 1,1 mkr delårseffekt 2020 har ännu inte tilldelats nämnden.</p>	Barn och föräldrar hänvisas till närmaste öppna förskola.	0,692 Mkr	0 Mkr	0,692 Mkr	Förordas

Effektive- vise- ringsåtgärd	Om- råde	Åtgärdens innebörd	Förutsätt- ningar för att kunna genom- föras	Konsekvenser vid genomfö- rande	Besparing (Mkr)	Kostnadsökningar (Mkr)	Nettobesparing (Mkr)	Bedöm- ning om genom- förbarhet
9)								
Öppenvård	Åtgärder inom ramen för SN budget	Budgeten för extern öppenvård minskas	Beslut om köpstopp av extern öppenvård	Öppenvården i egen regi måste struktureras om och arbetstider förändras för att kunna ta alla ärenden	5,625 Mkr	0 Mkr	5,625 Mkr	Förordas

Sammanställning effektiviseringar 2021

Nr	Åtgärd	Belopp mkr
1	Avveckling FoU	0,323
2	Fritidsbanken till KoF	0,564
3	Nedläggning av sysselsättning Tullinge	0,865
4	Administratörstjänst avvecklas	0,52
5	Socialassistenttjänster avvecklas	0,85
6	Enhetschef Rehab o Sysselsättning avvecklas	0,4
7	Etablering södertörn avvecklas	0,14
8	Öppna förskolan Alby avvecklas	0,692
9	Öppenvård extern	5,625
	SUMMA	9,979

Effektiviseringar för planperioden 2022 – 2024

- Effektivisering av verksamhet – personalkostnader
- Effektivisering av arbetssätt
- Hemtagning av externa placeringar

5

Socialnämndens redovisning av uppdrag: Idéburet Offentligt Partnerskap och samverkansavtal (SN 2020:310)

Beslut

Socialnämnden godkänner redovisning av uppdraget och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendet

I samband med mål och internbudget 2020 fick samtliga nämnder uppdrag från kommunfullmäktige att gå igenom sina verksamheter och pröva om civilsamhället istället ska kunna vara utförare och i de fall det är möjligt ingå överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap (IOP) eller andra former av samverkansavtal.

En redovisning av vilka IOP:er och samverkansavtal som nämnderna har eller har för avsikt att teckna ska redovisas i samband med kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020.

2020-07-28

Dnr SN/2020:310

Referens

Emma Westergren, verksamhetsutvecklare
Lina Fröberg, verksamhetsutvecklare

Mottagare

Socialnämnden
Kommunstyrelsen

Socialnämndens redovisning av uppdrag: Idéburet Offentligt Partnerskap och samverkansavtal**Förslag till beslut**

Socialnämnden godkänner redovisning av uppdraget och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendet

I samband med mål och internbudget 2020 fick samtliga nämnder uppdrag från kommunfullmäktige att gå igenom sina verksamheter och pröva om civilsamhället istället ska kunna vara utförare och i de fall det är möjligt ingå överenskommelse om Idéburet offentligt partnerskap (IOP) eller andra former av samverkansavtal.

En redovisning av vilka IOP:er och samverkansavtal som nämnderna har eller har för avsikt att teckna ska redovisas i samband med kommunstyrelsens budgetberedning den 7 september 2020.

Sammanfattning

Socialnämnden anser att IOP har en relevans för nämndens verksamhet då socialnämnden överlag strävar efter ett närmare samarbete med civilsamhället i stort. Det finns många positiva exempel på hur idéburna organisationer kan erbjuda en kunskapsbas och ett mer flexibelt stöd än vad som ibland kan tillgodoses inom ramen för socialtjänstens ordinarie verksamheter.

En utmaning och balansgång i upprättandet av IOP-avtal är att socialnämnden har ett omfattande ansvar för vissa insatser, att styra och följa upp utförande verksamheter utifrån socialstyrelsens föreskrifter. Detta kan medföra att IOP inte alltid är en lämplig lösning trots att kriterierna hade kunnat vara uppfyllda i övrigt.

Pågående IOP-avtal samt tidigare föreslagna

Brottsofferjouren

2020-07-28

Dnr SN/2020:310

Socialnämnden har idag ett pågående samarbete. Samarbetet är upprättat med Brottsofferjouren för Huddinge/Botkyrka (BOJ). Överenskommelsen gäller mellan 2018-01-01 och 2020-12-31. Det utgår ersättning årligen på 320 000: - utan indexuppräknning från Botkyrka. Ersättningen ska finansiera de åtaganden som Brottsofferjouren överenskommit med kommunen. Detta är hittills det första och enda IOP som socialnämnden har upprättat.

Stadsmissionen

Under 2019 öppnades en dialog med Stadsmissionen för ett samarbete omkring hemlösa och ett boende i extern regi. En arbetsgrupp tillsattes för att arbeta vidare med frågan om hur kommunen och Stadsmissionen skulle kunna samarbeta samt om de ekonomiska förutsättningarna. I arbetsgruppen ingick verksamhetschef från vuxen 1 och det fördes en dialog med närliggande kommuner. Arbetet kommer att fortgå under hösten 2020 med avsikt att inleda IOP-avtal med Stadsmissionen. Stadsmissionens förutsättningar för IOP-avtal har varit att även andra kommuner skulle vara intresserade av ett avtal, vilket tidigare inte varit fallet. Detta kommer på nytt utredas under hösten 2020.

Botkyrka kvinnojour

Även Botkyrka kvinnojour har varit uppe för diskussion för ett eventuellt IOP-avtal, men bedömning har gjorts att det inte varit lämpligt med ett IOP utifrån samma skäl som ovan. Socialnämnden ansvarar för att erbjuda insatser till enskilda som söker sig till socialnämnden och har även ansvaret för kvaliteten på dessa insatser, vilka måste regleras genom avtal och krav på kontroll från socialnämnden. Det är därför svårt att se att ett IOP-avtal skulle kunna motsvara dessa krav. I samband med utredning gällande upphandling för skyddat boende gjordes en utredning kring lämpligheten för IOP gällande dessa former av insatser där det framgick att det är fortsatt oklart om ett IOP-avtal kan anses lämpligt utifrån dels aspekter om rättssäkerhet och kontroll dels utifrån aspekter om LOU (lag om offentlig upphandling).

Grannsamverkan

Under hösten 2018 fördes en intern diskussion om socialnämnden skulle ingå en IOP-överenskommelse med grannsamverkan. Detta skedde dock aldrig.

SOS-barnbyar

Under 2019 initierade den nationella verksamheten med stöd- och kontaktpersoner från SOS Barnbyar ett IOP-samarbete med Botkyrka kommun och socialnämnden. Målgruppen var ”barn som har det svårt”. Efter en omfattande undersökningen framgick att liknande och mer kontrollerade insatser för målgruppen redan finns inom socialnämndens verksamhet genom beslutade insatser enligt socialtjänstlagen. Därav ansågs inte riktlinjerna för IOP vara uppfyllda.

SOS Barnbyar återkom via Stockholm Stad under 2020 med en förnyad fråga om IOP och samma stödpersonverksamhet för myndiga familjehemsplacerade barn som startar upp sitt vuxenliv. Insatsen skulle vara utan kommunal finansiering under 2020, därefter skulle kommunen gå in med finansiering, men det fanns inget finansiellt upplägg för tiden efter 2020. I nuläget har en slutlig bedömning om att ingå i ett samarbete med Stockholm Stad och SOS Barnbyar ännu inte gjorts. En utredning behöver göras för att bedöma om riktlinjerna för IOP kan uppfyllas, en bedömning om stöd och insatser som erbjuds genom ett IOP-avtal redan finns i den egna verksamheten. Samt är det nödvändigt att se över avtalsformen och upplägget så att detta inte blir motstridigt LOU (lag om offentlig upphandling).

Föreningsbidrag

Socialnämnden delar idag ut föreningsbidrag till 18 olika föreningar. Föreningarnas verksamheter ska ge förutsättningar för ett brett utbud av frivilligt socialt arbete som ett komplement till insatser inom socialnämndens ansvarsområde. Den frivilliga sociala verksamheten ska utgöra grunden i föreningens arbete som ska rikta sig till målgrupper inom socialnämndens område. Bidraget är i första hand ett stöd till verksamheter och bidrag ges inte till enbart löne- och lokalkostnader eller administration. Syftet med bidraget är att inspirera till förnyelse och utveckling samt utveckla samarbetsformer mellan offentliga och frivilliga verksamheter. Bidrag ges inte till verksamhet för vilken en förening kan söka generella och riktade förenings- och/eller projektbidrag från exempelvis Socialstyrelsen, Länsstyrelsen eller från andra nämnder i Botkyrka kommun. Med föreningar avses här främst ideella föreningar. Socialnämnden har upprättat nya och tydligare riktlinjer för föreningsbidrag som är i enlighet med Botkyrka kommuns allmänna riktlinjer om föreningsbidrag samt bidragsregler.

De verksamheter som får föreningsbidrag är verksamheter i civilsamhället och av riktlinjerna för föreningsbidrag framgår att verksamheterna har en social inriktning som stöttar och främjar den sociala utvecklingen och välfärden för medborgarna i Botkyrka kommun. Utöver detta är också en del av det politiska syftet med föreningsbidrag och IOP-avtal att utveckla samverkansarbetet mellan myndighet och civilsamhälle och erbjuda medborgaren fler alternativ till socialt stöd. Under 2020 revideras socialnämndens riktlinjer för föreningsbidrag.

Vidare arbete med IOP och framtidsvision

Socialnämnden ser vilken potential IOP-avtal kan ha för verksamheten samt vilka effektiviseringsmöjligheter det kan innebära att utveckla socialnämndens arbete med IOP. Framförallt anses att det ligger i linje med den politiska plattformen om mångfald, delaktighet och medborgarens inflytande och samverkan med politiken och med myndigheter. IOP-avtal kan främja närheten till medborgaren samt främja relationen mellan myndigheten och samhället samt mellan myndigheten och den enskilde.

Avtal enligt idén om IOP kan också innebära konkreta resurseffektiviseringar där ett avtal kan bidra till att förbättra eller avlasta den egna verksamheten med insatser och stöd som den egna verksamheten inte kan tillhandahålla. Detta blir per automatik gynnande för medborgaren där medborgarens behov bättre kan tillgodoses med fler alternativ för stöd och insatser.

Socialnämnden ämnar arbeta vidare med IOP och står i begrepp att utveckla den verksamheten liksom lägga vikt vid att förvalta de IOP-avtal som tecknas. IOP-avtal som är aktuella för utredning, utvärdering och analys under hösten 2020 och framåt är i prioriterad ordning:

- *Brottsofferjouren*
Som det idag enda pågående IOP-avtal behöver avtalet utvärderas och vid behov revideras inför att avtalet löper ut den 2020-12-31. Samarbetet behöver fortsatt förvaltas samt ska oklarheter förtydligas.
- *Stadsmissionen*
Att om, (utifrån uppfyllda riktlinjer med mera), möjligt inleda ett IOP-avtal med stadsmissionen ligger i kommunens intresse och detta vill prioriteras under hösten 2020. Initiala kontakter är upprättade och en arbetsgrupp tillsatt för att utreda detta under hösten 2020.
- *Botkyrka kvinnojour*
Botkyrka kvinnojour har inkommit med förfrågan om IOP-avtal där det efter utredning framgick att ett avtal inte upplevdes som lämpligt enligt den avtalsform som IOP innebär. Dock kan detta ses över igen utifrån att flertalet andra kommuner har upprättat liknande avtal. Det kan vara intressant att se hur de avtalen är författade och utformade i enlighet med riktlinjerna om IOP samt enligt den rättssäkerhet om krav och kontroll som behöver upprätthållas enligt socialtjänstlagen. En mer omfattande utredning kring detta kan komma att göras och eventuellt kan förfrågan om IOP med Botkyrka kvinnojour komma att omprövas.

Utvecklingsområden och utmaningar

Arbetet med IOP inom socialnämnden är fortfarande ganska nytt där vi behöver fortsätta hitta vägar för att underlätta samarbetet både inom förvaltningen och till de som vi har avtal med. I dialog med brottsofferjouren har det uppkommit synpunkter kring det operativa samarbetet vilket bland annat har föranlett vissa förändringar i kontaktmannaskap. Det har också inom förvaltningen uppkommit frågor kring vem som ansvarar för vilka delar i arbetet med IOP inom förvaltningen vid upprättandet av avtal vilket har klargjorts i ett förslag. Brottsofferjouren är hittills den enda organisation som socialnämnden ingått avtal med. Det är

2020-07-28

Dnr SN/2020:310

främst frågan om rättssäkerhet liksom frågan om avtalsform, villkor och förutsättningar utifrån LOU (lag om offentlig upphandling) som försvårar för socialnämnden att upprätta avtal enligt IOP. Socialnämnden kan också se flera samarbetspartners var ett avtal om IOP skulle vara fördelaktigt och med sannolikhet gångbart enligt riktlinjerna samt i enlighet med relevant lagstiftning. Dock är en förutsättning för IOP att det är den idéburna organisationen som ska inkomma med förfrågan om IOP och inte myndigheten.

Att ta del av utvärderingar och utredningar från andra kommuner som kommit längre i arbetet med IOP (exempelvis Göteborgs stad) kan vara bidragande till att undersöka hur socialnämnden i Botkyrka kommun skulle kunna utveckla arbetet med IOP med förhoppning om att framöver kunna teckna fler avtal. Socialförvaltningen har även utvecklat den interna organiseringen för arbetet med IOP vilket förhoppningsvis föranleder möjlighet till fler IOP-avtal med relevans för socialnämndens verksamheter.

Marie Lundqvist
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Jennifer Gavin
Verksamhetschef
Socialförvaltningen

6

Redovisning av uppdrag: Att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka (SN 2020:310)

Beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendet

Av mål och budget 2020 med flerårsplan 2021-2023 (KS/2019:191) tilldelades socialnämnden följande uppdrag:

Socialnämnden får i uppdrag att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka. Socialnämnden har vid behov rätt att involvera andra berörda nämnder i arbetet. Kartläggningen redovisas i särskild handling till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 7 september 2020.

Genomförande av uppdrag

Den 28 november 2019 hölls ett möte med anledning av ovanstående uppdrag. Deltagandet vid mötet var representanter från socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen samt socialnämndens ordförande och utbildningsförvaltningens ordförande. Vid mötet framkom det att nämndernas ordförande hade för avsikt att kontakta en extern part för att genomföra kartläggningen och att socialförvaltningen således inte skulle genomföra ovanstående kartläggning.

Resultat av uppdrag

Mot bakgrund av ovanstående har socialförvaltningen inget uppdrag att redovisa

2020-07-01

Dnr SN/2020:310

Referens

Jennifer Gavin, stöd- och utvecklingschef

Mottagare

Redovisning av uppdrag: Att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka

Ärendet

Av mål och budget 2020 med flerårsplan 2021-2023 (KS/2019:191) tilldelades socialnämnden följande uppdrag:

Socialnämnden får i uppdrag att kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka. Socialnämnden har vid behov rätt att involvera andra berörda nämnder i arbetet. Kartläggningen redovisas i särskild handling till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 7 september 2020.

Genomförande av uppdrag

Den 28 november 2019 hölls ett möte med anledning av ovanstående uppdrag. Deltagandet vid mötet var representanter från socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen samt socialnämndens ordförande och utbildningsförvaltningens ordförande. Vid mötet framkom det att nämndernas ordförande hade för avsikt att kontakta en extern part för att genomföra kartläggningen och att socialförvaltningen således inte skulle genomföra ovanstående kartläggning.

Resultat av uppdrag

Mot bakgrund av ovanstående har socialförvaltningen inget uppdrag att redovisa.

7

Redovisning av uppdrag: Att utreda och föreslå en organisation för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka (SN 2020:310)

Beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendet

Av mål och budget 2020 med flerårsplan 2021-2023 (KS/2019:191) tilldelades socialnämnden följande uppdrag:

”Kommunstyrelsen får tillsammans med socialnämnden i uppdrag att utreda och föreslå en organisation för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka. Organisationen ska främja samverkan inom kommunen och med andra aktörer. Kommunstyrelsen har vid behov rätt att involvera andra berörda nämnder i arbetet. Uppdraget redovisas i särskild handling till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 15 maj 2020.”

Genomförande av uppdrag

Socialförvaltningen har deltagit i en utredning om förslag till organisation för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka, Dnr. KS/2020:192. Socialförvaltningen har under utredningen lämnat sina synpunkter på hur en sådan organisation kan se ut. Utredningen och förslaget har sammanställts av tjänstemän på kommunledningsförvaltningen.

Resultat av uppdrag

Socialnämnden har fullgjort sin del av uppdraget.

2020-07-01

Dnr SN/2020:310

Referens

Jennifer Gavin, stöd- och utvecklingschef

Mottagare

Redovisning av uppdrag: Att utreda och föreslå en organisation för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka

Ärendet

Av mål och budget 2020 med flerårsplan 2021-2023 (KS/2019:191) tilldelades socialnämnden följande uppdrag:

”Kommunstyrelsen får tillsammans med socialnämnden i uppdrag att utreda och föreslå en organisation för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka. Organisationen ska främja samverkan inom kommunen och med andra aktörer. Kommunstyrelsen har vid behov rätt att involvera andra berörda nämnder i arbetet. Uppdraget redovisas i särskild handling till kommunstyrelsens budgetberedning senast den 15 maj 2020.”

Genomförande av uppdrag

Socialförvaltningen har deltagit i en utredning om förslag till organisation för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i Botkyrka, Dnr. KS/2020:192. Socialförvaltningen har under utredningen lämnat sina synpunkter på hur en sådan organisation kan se ut. Utredningen och förslaget har sammanställts av tjänstemän på kommunledningsförvaltningen.

Resultat av uppdrag

Socialnämnden har fullgjort sin del av uppdraget.

8**Riktlinjer för föreningsbidrag inom socialnämnden (SN 2020:295)****Beslut**

Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område.

Socialnämnden beslutar att sista inlämningsdatum för att ansöka om föreningsbidrag ska vara 1 oktober.

Socialnämnden beslutar att genomföra ett dialogmöte per år med föreningar gällande föreningsbidrag och samverkan med socialtjänsten.

Ärendet

Socialnämndens riktlinjer för bidrag till föreningar antogs 2015, så det finns behov av att revidera och aktualisera dessa riktlinjer. Förslaget till riktlinjer är helt omarbetat och utgår ifrån kommunens nya riktlinjer för föreningsbidrag antagna av kommunfullmäktige 2020-05-28 § 44 (KS 2020:279). De allmänna villkoren för socialnämndens bidragsgivning är avstämde mot de allmänna riktlinjerna för föreningsbidrag samt bidragsregler som gäller för Botkyrka kommun i enlighet med detta beslut.

Socialnämndens bidragsgivning till föreningar har samma formella krav som kultur- och fritidsnämnden med undantag av att även föreningar som har sin hemvist utanför Botkyrka kommun kan söka bidrag. Detta under förutsättning att de har verksamhet för medborgare i Botkyrka. Förvaltningen föreslår att detta gäller även fortsättningsvis.

Förvaltningen föreslår även att ansökningstiden fortsatt blir den 1 oktober för att kunna synkroniseras med kultur-och fritidsnämndens bidrag.

En högre grad av dialog har efterfrågats från föreningars sida. Socialnämndens ordförande har gett förvaltningen i uppdrag att utreda formerna för en utökad dialog med föreningslivet. Förvaltningens förslag är att årligen bjuda in föreningar för dialog kring föreningsbidrag och samverkan med socialtjänsten, för att utveckla detta.

2020-07-16

Dnr SN/2020:295

Referens

Lina Fröberg
Anneli Sjöberg
Emma Westergren

Mottagare

Socialnämnden

Riktlinjer för föreningsbidrag inom socialnämnden (SN 2020:295)

Beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område.

Socialnämnden beslutar att sista inlämningsdatum för att ansöka om föreningsbidrag ska vara 1 oktober.

Socialnämnden beslutar att genomföra ett dialogmöte per år med föreningar gällande föreningsbidrag och samverkan med socialtjänsten.

Ärendet

Socialnämndens riktlinjer för bidrag till föreningar antogs 2015, så det finns behov av att revidera och aktualisera dessa riktlinjer. Förslaget till riktlinjer är helt omarbetat och utgår ifrån kommunens nya riktlinjer för föreningsbidrag antagna av kommunfullmäktige 2020-05-28 § 44 (KS 2020:279). De allmänna villkoren för socialnämndens bidragsgivning är avstämde mot de allmänna riktlinjerna för föreningsbidrag samt bidragsregler som gäller för Botkyrka kommun i enlighet med detta beslut.

Socialnämndens bidragsgivning till föreningar har samma formella krav som kultur- och fritidsnämnden med undantag av att även föreningar som har sin hemvist utanför Botkyrka kommun kan söka bidrag. Detta under förutsättning att de har verksamhet för medborgare i Botkyrka. Förvaltningen föreslår att detta gäller även fortsättningsvis.

Förvaltningen föreslår även att ansökningstiden fortsatt blir den 1 oktober för att kunna synkroniseras med kultur- och fritidsnämndens bidrag.

En högre grad av dialog har efterfrågats från föreningars sida. Socialnämndens ordförande har gett förvaltningen i uppdrag att utreda formerna för en utökad dialog med föreningslivet. Förvaltningens förslag är att årligen bjuda in föreningar för dialog kring föreningsbidrag och samverkan med socialtjänsten, för att utveckla detta.

Marie Lundqvist
Socialdirektör

Jennifer Gavin, chef
Stöd- och utvecklingsenheten

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer för föreningsbidrag inom socialnämnden

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: SN 2020:295

Dokumentet är beslutat av: Socialnämnden

Dokumentet beslutades den: skriv datum så här xx månad 20xx

Dokumentet gäller för: Socialnämnden

Dokumentet gäller till den: Tillsvidare

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter: Riktlinjer för föreningsbidrag inom socialnämnden (SN 2012:91)

Dokumentansvarig är: Socialförvaltningen

För revidering av dokumentet ansvarar: Socialförvaltningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Socialförvaltningen

Relaterade dokument: Bidragsregler för ideella föreningar i Botkyrka kommun (KOF/2020:27) och Allmänna riktlinjer för föreningsbidrag i Botkyrka kommun. (KOF/2020:33)

Inledning

I Botkyrka kommun kan kultur- och fritidsnämnden, i enlighet med fastställda bidragsregler och riktlinjer för föreningsbidrag, bevilja bidrag till föreningar som bedriver ideell verksamhet i Botkyrka kommun. Socialnämnden i Botkyrka kommun kan, i enlighet med samma bidragsregler och riktlinjer för föreningsbidrag, bevilja bidrag till föreningar som specifikt bedriver social verksamhet. Syftet med socialnämndens föreningsbidrag är att stärka och stödja social verksamhet i Botkyrka kommun varpå de föreningar som kan beviljas föreningsbidrag ska bedriva en verksamhet som kan avlasta eller komplettera de insatser som ligger inom socialnämndens ansvarsområde. Socialnämndens önskan och syfte med föreningsbidraget är att inspirera till förnyelse och utveckling av den sociala verksamheten i Botkyrka kommun samt att stärka och utveckla samverkan mellan offentliga och ideella verksamheter.

Allmänna villkor

De allmänna villkoren för socialnämndens bidragsgivning är avstämde mot de allmänna riktlinjerna för föreningsbidrag samt bidragsregler som gäller för Botkyrka kommun. För att en förening ska kunna söka föreningsbidrag hos socialnämnden ska föreningen bland annat:

- Ha antagit stadgar och ha en vald styrelse.
- Utan förbehåll följa och leva upp till vad som regleras i svensk författningssamling, FN:s deklarationen om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention.
- Ha ett bank- eller plusgiro till vilket bidraget kan betalas ut.
- Ha minst tio medlemmar. Som medlem räknas den som har betalat föreningens fastställda medlemsavgift för senast avslutat verksamhetsår.
- Ha till huvudsakliga syfte att främja allmännyttiga ändamål.
- Bedriva en verksamhet som är riktad till medborgare i Botkyrka kommun.
- Vara alkohol- och drogfri, endast sådan förening kan beviljas bidrag.
- Ha en egen ekonomi som innefattar medlemsavgifter.
- Vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer och demokratisk värdegrund. Detta innebär bland annat att föreningen ska vara öppen för alla som önskar stödja dess ändamål och syfte samt att föreningen ska arbeta för att motverka kränkningar och diskriminering.
- Sträva efter en jämn maktfördelning och ett jämnt inflytande i organisationen och över dess verksamhet oberoende av kön, etnicitet, ålder, funktionsnedsättning eller annan av de sju diskrimineringsgrunderna.
- Ta del av och i sin verksamhet efterfölja Botkyrka kommuns värdegrundspolicy, policy om diskriminering och demokrati och policy om barnets bästa.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Särskilt för föreningar med barn- och ungdomsverksamhet

Föreningar med barn- och ungdomsverksamhet ska erbjuda drogfria barn- och ungdomsaktiviteter och tydligt ta avstånd från droger. Drogfria barn- och ungdomsaktiviteter är fria från tobak, alkohol, narkotika och doping.

Föreningar med verksamhet för barn och ungdomar under 18 år ska bedrivas i enlighet med FN:s barnkonvention. Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen lag. Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Föreningar som kan beviljas bidrag från socialnämnden ska vara införstådda med och instämma med Botkyrka kommuns värdegrund och antagande om barnets perspektiv och barnets bästa.

Botkyrka kommun arbetar aktivt med likabehandlingsarbete som handlar om barns mänskliga rättigheter och att förverkliga FN:s barnkonvention i det faktiska arbetet. Likabehandlingsarbetet regleras i lagen genom diskrimineringslagen samt 6 kap. skollagen (SFS 2010:800).

Föreningar med verksamhet för barn och ungdomar arbetar bland annat utifrån att:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Barnets bästa beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Alla barn har rätt till liv och fysisk, psykisk, andlig, moralisk och social utveckling.
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Särskilt om demokrati och diskriminering

Föreningen ska vara uppbyggd och fungera enligt de demokratiska samhällets principer och arbete mot diskriminering. Socialnämnden strävar efter att motverka kränkningar och diskriminering och socialnämnden förväntar sig det samma av de föreningar som söker föreningsbidrag för sin verksamhet.

Bland annat ska den förening och verksamhet som vill ansöka om bidrag från socialnämnden ha kunskap om och arbeta för att motverka diskriminering utifrån de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Föreningen ska också instämma med Botkyrka kommuns strategi om ett jämlikt Botkyrka, om Botkyrka kommuns arbete för likabehandling, och Botkyrkas kommuns värdegrund. Grundläggande värderingar som värdegrunden i Botkyrka kommun baseras på är att mångfald är norm och att alla människor är värdefulla. Botkyrka kommun tror på öppenhet och transparens.

Föreningen ska **inte** inom ramen för verksamheten bryta mot:

- Principen om alla människors lika värde – föreningen ska därför inte rättfärdiga, uppmana eller utöva diskriminering.

- Människors grundläggande fri- och rättigheter – föreningen ska därför inte rättfärdiga, uppmana eller utöva våld, tvång och hot.

Vilken verksamhet kan beviljas föreningsbidrag från socialnämnden?

Föreningarnas verksamheter ska ge förutsättningar för ett brett utbud av ideellt socialt arbete som avlastar och är ett komplement till de insatser som ligger inom socialnämndens ansvarsområde. Med föreningar avses här främst ideella föreningar. Den frivilliga sociala verksamheten ska utgöra grunden i föreningens arbete som ska rikta sig till målgrupper inom socialnämndens område. Exempel på verksamhet kan vara förebyggande arbete mot missbruk, våld och kriminalitet.

Begränsningar

- Bidraget är i första hand ett stöd till den faktiska verksamheten varpå bidrag inte beviljas för enbart löne- och lokalkostnader eller administration.
- Bidrag ges inte till verksamhet för vilken en förening kan söka generella och riktade förenings- och/eller projektbidrag från exempelvis Socialstyrelsen, Länsstyrelsen eller från andra nämnder i Botkyrka kommun.
- Som utgångspunkt ges ej bidrag till verksamheter med vilken Botkyrka kommun har annat avtal eller samarbete, exempelvis IOP (idéburet offentligt partnerskap).
- Bidrag ges inte för ordinarie föreningsverksamhet som redan stöds av våra andra bidrag.
- Bidrag ges ej i första hand till jämförbar verksamhet eller insats som socialnämnden själv bedriver.

Ansökan

När en förening ansöker om föreningsbidrag så ska den följa socialförvaltningen rutin och se till att förvaltningen får in rätt handlingar. Ansökan ska vara komplett och inlämnad i rätt tid och underskriven av behörig firmatecknare.

Ansökan om föreningsbidrag görs vid utsatt datum. Ansökan om föreningsbidrag ska göras av föreningens ordinarie styrelse eller av styrelsen utsedd person.

Ansökningstid och instruktioner

Ansökan för påföljande år lämnas senast 1 oktober. Kompletteringar ska vara inne senast 20 oktober.

Socialförvaltningens stöd- och utvecklingsenhet handlägger ansökan.
Information och ansökningsblankett finns på kommunens hemsida:
<http://www.botkyrka.se/stodochomsorg/socialtengagerad/socialaforeningar>

Handlingar

Till ansökan ska följande handlingar bifogas och de ska vara godkända av föreningens senaste årsmöte. Dessa är:

- Årsmötesprotokoll
- Verksamhetsberättelse
- Ekonomisk berättelse
- Revisionsberättelse
- Redogörelse av hur tidigare bidrag har använts

I dessa handlingar ska det tydligt framgå vilket belopp medlemsavgifter ligger på samt bidrag som föreningen har mottagit av bidragsgivare såsom kommun, kommunala bolag, företag, region och/eller staten.

Föreningarna är skyldiga att på begäran kunna uppvisa undertecknade original av årsmötesprotokoll, revisionsberättelse och övriga handlingar.

Medlemsregister

I samband med ansökan om föreningsbidrag ska föreningen uppdatera uppgifter om de betalande medlemmarnas:

- Namn
- Ålder
- Kön
- Ort

Redovisning (uppföljning)

Socialnämnden genomför uppföljningar av hur föreningsbidragen används. Föreningar som får bidrag är skyldiga att visa upp sin bokföring, protokoll, medlemsregister, deltagarbesök och övriga handlingar för kommunen eller dess utsedda granskare om kommunen efterfrågar detta. I föreningens redovisning ska även ingå hur föreningen och dess aktiviteter möter demokratikriterierna. *Inom 14 dagar ska föreningen tillhandahålla efterfrågade handlingar.*

Om bidragsreglerna inte följs

Om kommunens uppföljning visar att föreningen inte följer bidragsreglerna kan socialnämnden kräva tillbaka redan utbetalt bidrag, alternativt avvakta med utbetalning av beviljat bidrag.

En förening som avsiktligt uppger felaktiga uppgifter kan nekas bidrag.

Beslut

Beslut om bidrag fattas av socialnämnden. Bidrag beviljas efter bedömning av behovet av verksamheten i relation till de ekonomiska förutsättningar som finns i socialnämndens budget. En bedömning av hur verksamheten kompletterar socialnämndens verksamhet samt hur föreningen använt tidigare bidrag och resultatet av detta.

9**Beslut om att tillåta att socialnämndens utskottssammanträden genomförs på distans (SN 2020:270)****Beslut**

Socialnämnden beslutar tillåta att sammanträden för socialnämndens barnutskott och ungdoms- och vuxenutskott genomförs helt på distans via plattformen teams fram till och med den 30 november 2020.

Sammanfattning

Socialnämnden fattade den 9 juni 2020 beslut om att sammanträden i barn- och ungdoms- och vuxenutskottet får genomföras helt på distans under perioden fram till den 31 augusti 2020. Nu föreslås att det beslutas om att den möjligheten förlängs till den 30 november 2020.

Om förslaget beslutas får utskottssammanträdena genomföras via plattformen teams med alla ledamöter och ersättare deltagande på distans om särskilda skäl föreligger och om utskottens ordförande beslutar om detta. Beslut ska fattas separat inför varje utskottssammanträde för att en aktuell prövning ska kunna göras av om särskilda skäl föreligger. Den aktuella samhällssituationen med covid-19 utgör särskilda skäl om den påverkar ledamöternas och ersätternas möjlighet att närvara vid sammanträdena i en inte obetydlig omfattning.

Även om det beslutas att utskottssammanträdet kan genomföras helt digitalt ska sammanträdet alltid ha en fysisk plats i eller i anslutning till kommunhuset i Tumba varifrån de ledamöter och ersättare som så önskar har möjlighet att delta fysiskt. Ledamöterna och ersätternas ansvarar för att senast tre dagar före utskottssammanträdet anmäla till utskottssekreteraren om ledamoten eller ersättaren avser att delta fysiskt eller digitalt vid sammanträdet.

Ett digitalt sammanträde får endast genomföras om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att säkerställa att det finns en stabil internetuppkoppling. Om en distansdeltagande ledamot eller ersättare förlorar internetuppkopplingen eller på annat sätt förlorar de tekniska förutsättningarna för att delta i sammanträdet avgör ordföranden när en ersättare ska inträda.

Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att lokalen där denne befinner sig är anpassad så att obehöriga inte ska kunna ta del av sekretessbelagda sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

2020-07-03

Referens
Maria Isaksson, förvaltningsjurist

Mottagare
Socialnämnden

Beslut om att tillåta att socialnämndens utskottssammanträden genomförs på distans

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till socialnämnden:

1. Socialnämnden beslutar om att tillåta att sammanträden för socialnämndens barnutskott och ungdoms- och vuxenutskott genomförs helt på distans via plattformen teams fram till och med den 30 november 2020.

Sammanfattning

Socialnämnden fattade den 9 juni 2020 beslut om att sammanträden i barn- och ungdoms- och vuxenutskottet får genomföras helt på distans under perioden fram till den 31 augusti 2020. Nu föreslås att det beslutas om att den möjligheten förlängs till den 30 november 2020.

Om förslaget beslutas får utskottssammanträdena genomföras via plattformen teams med alla ledamöter och ersättare deltagande på distans om särskilda skäl föreligger och om utskottens ordförande beslutar om detta. Beslut ska fattas separat inför varje utskottssammanträde för att en aktuell prövning ska kunna göras av om särskilda skäl föreligger. Den aktuella samhällssituationen med covid-19 utgör särskilda skäl om den påverkar ledamöternas och ersättarnas möjlighet att närvara vid sammanträdena i en inte obetydlig omfattning.

Även om det beslutas att utskottssammanträdet kan genomföras helt digitalt ska sammanträdet alltid ha en fysisk plats i eller i anslutning till kommunhuset i Tumba varifrån de ledamöter och ersättare som så önskar har möjlighet att delta fysiskt. Ledamöterna och ersättarna ansvarar för att senast tre dagar före utskottssammanträdet anmäla till utskottssekreteraren om ledamoten eller ersättaren avser att delta fysiskt eller digitalt vid sammanträdet.

Ett digitalt sammanträde får endast genomföras om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra

varandra och delta på lika villkor. Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att säkerställa att det finns en stabil internetuppkoppling. Om en distansdeltagande ledamot eller ersättare förlorar internetuppkopplingen eller på annat sätt förlorar de tekniska förutsättningarna för att delta i sammanträdet avgör ordföranden när en ersättare ska inträda.

Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att lokalen där denne befinner sig är anpassad så att obehöriga inte ska kunna ta del av sekretessbelagda sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ärendet

Enligt 6 kap. 24 § kommunallagen får ledamöter delta i en nämnds sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i 5 kap. 16 § kommunallagen.

Kommunfullmäktige i Botkyrka kommun fattade den 26 mars 2020 beslut om att ledamöter och ersättare får delta i kommunfullmäktiges och dess nämnders sammanträden på distans om särskilda skäl föreligger. De fattade samtidigt beslut om att ordföranden i respektive nämnd bestämmer om en ledamot eller ersättare får delta på distans.

Socialnämnden i Botkyrka kommun fattade den 9 juni 2020 beslut om att sammanträden i barn- och ungdoms- och vuxenutskottet får genomföras helt på distans under perioden fram till den 31 augusti 2020. Nu föreslås att det beslutas om att den möjligheten förlängs till den 30 november 2020.

Den rådande situationen i samhället med covid-19 påverkar ledamöterna i barn- och ungdoms- och vuxenutskottet på så sätt att en inte obetydlig andel av ledamöterna är förhindrade att delta vid fysiska utskottssammanträden pga. risk för smitta till riskgrupper eller sjukdom. Detta gäller bl.a. ordförande för båda utskotten. Enligt nuvarande prognos är den situationen oförändrad under hösten 2020.

Rättsläget kring distansdeltagande för samtliga ledamöter och ersättare vid ett utskottssammanträde är oklart och det har ännu inte prövats rättsligt om ett helt digitalt utskottssammanträde är beslutsfört.

Risken med att genomföra helt digitala utskottssammanträden är att besluten vid en domstolsprövning kan bli ogiltiga och upphävas. Risken med att under den rådande situationen i samhället med covid-19 genomföra utskottssammanträdena i fysisk form är att utskottens ordförande samt vissa övriga ledamöter och ersättare inte har möjlighet att delta vid sammanträdena. Det finns också en risk att ett sammanträde överhuvudtaget inte kan genomföras om ytterligare ledamöter och ersättare insjuknar med symptom.

Vid en sammanvägning av dessa risker bör möjligheten ges för utskottens ordförande att fatta beslut om att genomföra utskottssammanträden helt digitalt under den rådande samhällssituationen. Ordföranden ansvarar sedan för att göra en riskbedömning inför varje utskottssammanträde.

Rätten att genomföra utskottssammanträdena helt digitalt begränsas till perioden fram till den 30 november 2020 då detta beslut avser just den nu aktuella samhällssituationen med covid-19. En ny utvärdering får sedan göras av samhällssituationen inför december 2020.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Barnens bästa i relation till detta beslut är att få en rättssäker, korrekt och skyndsamt prövning av sina ärenden. Beslutet innebär en risk för att de beslut som fattas av utskotten upphävs. Det riskerar i ett begränsat antal ärenden, såsom vid ansökningar om vård enligt LVU, att få allvarliga konsekvenser för barn. Risken att ett utskottssammanträde inte kan genomföras eller att flera av de folkvalda ledamöterna och ersättarna inte kan delta vid sammanträdet riskerar att ge konsekvenser för barn i alla ärenden och allvarliga konsekvenser för barn i ett begränsat antal ärenden, såsom bl.a. om ansökningar om LVU inte kan ges in i tid.

Riskerna med att beslut kan komma att upphävas bedöms kunna hanteras på ett tillfredsställande sätt genom att skapa en beredskap för att kunna genomföra extrautskott och ordförandebeslut med kort varsel. Riskerna med att sammanträden riskerar att inte kunna hållas eller att de inte kan genomföras på ett tillräckligt bra sätt bedöms därför som större för barn. Riskerna med

beslutsförslaget minskar också genom att ordförande fattar separata beslut inför varje utskott. Sammantaget är beslutsförslaget därmed förenligt med barnens bästa.

Marie Lundqvist
Socialdirektör

Jennifer Gavin
Verksamhetschef Stöd- och utvecklingsenheten

10 Fortsatt stöd genom bistånd till boende för asylsökande ungdomar som har blivit 18 år (SN 2020:276)

Beslut

Socialnämnden beslutar att återigen tillämpa gällande regelverk som innebär att asylsökande ensamkommande ungdomar som fyller/skrivs upp till 18 år övergår till Migrationsverkets ansvar i samband med detta. Detta innebär bl.a. att boende anordnas av Migrationsverket.

Socialnämnden beslutar att följande riktlinjer ska gälla för socialförvaltningen i samband med överföringen:

- a. Åldersbestämningsbeslut som kan överklagas ska beaktas från och med att det vunnit laga kraft.
- b. Överföringen från kommunens boende till Migrationsverkets ansvar ska ske på ett sätt som blir så skonsamt som möjligt för ungdomen. Ansvarig handläggare ansvarar för att redan från start och genom hela placeringen upplysa barnet/ungdomen om att placeringen upp-hör vid 18-årsdagen. En noggrann planering för flytten ska göras.
- c. För de ungdomar som studerar ska en överflytt som huvudregel ske efter avslutad skoltermin och endast i undantagsfall, då det bedöms bättre för ungdomen, genomföras under pågående skoltermin. För de ungdomar som är aktuella hos socialnämnden när detta beslut fattas innebär det att en överföring ska ske inför VT 2021.
- d. För de ungdomar där vård enligt LVU alternativt enligt socialtjänstlagen men på grund av att det finns ett vårdbehov på grund av sådana förhållanden som avses i 3 § LVU inletts innan ungdomen fyllt/skrivits upp till 18 år ska vården ges så länge den behövs, dock längst tills ungdomen fyller 21 år.

Sammanfattning

Socialnämnden har tidigare beviljat fortsatt placering i familjehem för ensamkommande asylsökande ungdomar mellan 18-21 år trots att Migrationsverket enligt gällande lagstiftning är ansvariga för att anvisa boende för denna grupp.

På grund av det ansträngda ekonomiska läget för socialnämnden föreslås att ansvaret för dessa ungdomar i enlighet med bestämmelserna i LMA övergår till Migrationsverket när ungdomarna fyllt 18 år respektive då ett beslut om att skriva upp deras ålder till 18 år vunnit laga kraft.

Undantag föreslås göras för de ungdomar som har ett särskilt stort vårdbehov. Det gäller de ungdomar som innan de fyllt/skrivits upp till 18 år påbörjat vård enligt LVU eller enligt socialtjänstlagen på grund av ett vårdbehov enligt 3 § LVU. Kostnaderna för detta ersätts av Migrationsverket.

De berörda ungdomarna är i en mycket utsatt situation genom att de är ensamkommande, asylsökande, nyanlända och unga. Migrationsverket bedöms dock kunna tillgodose deras behov i tillräckligt god omfattning. Genom föreslagna riktlinjer till socialförvaltningen om att överflytten ska genomföras med en tyd-

2020-08-25

Dnr SN/2020:276

lig planering och god framförhållning bedöms socialnämnden i tillräcklig omfattning ta ansvar för välmåendet och skolgången för dessa ungdomar trots att förändringen innebär en försämring för de berörda ungdomarna.
En barnkonsekvensanalys har inte genomförts då beslutet berör ungdomar över 18 år.

2020-08-13

Referens
Maria Isaksson, förvaltningsjurist

Mottagare
Socialnämnden

Fortsatt stöd genom bistånd till boende för asylsökande ungdomar som har blivit 18 år

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag till socialnämnden:

1. Socialnämnden beslutar om att återigen tillämpa gällande regelverk som innebär att asylsökande ensamkommande ungdomar som fyller/skrivs upp till 18 år övergår till Migrationsverkets ansvar i samband med detta. Detta innebär bl.a. att boende anordnas av Migrationsverket.
2. Socialnämnden beslutar att följande riktlinjer ska gälla för socialförvaltningen i samband med överföringen:
 - a. Åldersbestämningsbeslut som kan överklagas ska beaktas från och med att det vunnit laga kraft.
 - b. Överföringen från kommunens boende till Migrationsverkets ansvar ska ske på ett sätt som blir så skonsamt som möjligt för ungdomen. Ansvarig handläggare ansvarar för att redan från start och genom hela placeringen upplysa barnet/ungdomen om att placeringen upphör vid 18-årsdagen. En noggrann planering för flytten ska göras.
 - c. För de ungdomar som studerar ska en överflytt som huvudregel ske efter avslutad skoltermin och endast i undantagsfall, då det bedöms bättre för ungdomen, genomföras under pågående skoltermin.
 - d. För de ungdomar där vård enligt LVU alternativt enligt socialtjänstlagen men på grund av att det finns ett vårdbehov på grund av sådana förhållanden som avses i 3 § LVU inletts innan ungdomen fyllt/skrivits upp till 18 år ska vården ges så länge den behövs, dock längst tills ungdomen fyller 21 år.

Sammanfattning

Socialnämnden har tidigare beviljat fortsatt placering i familjehem för ensamkommande asylsökande ungdomar mellan 18-21 år trots att Migrationsverket enligt gällande lagstiftning är ansvariga för att anvisa boende för denna grupp. På grund av det ansträngda ekonomiska läget för socialnämnden föreslås att ansvaret för dessa ungdomar i enlighet med bestämmelserna i LMA övergår

2020-08-13

till Migrationsverket när ungdomarna fyllt 18 år respektive då ett beslut om att skriva upp deras ålder till 18 år vunnit laga kraft.

Undantag föreslås göras för de ungdomar som har ett särskilt stort vårdbehov. Det gäller de ungdomar som innan de fyllt/skrivits upp till 18 år påbörjat vård enligt LVU eller enligt socialtjänstlagen på grund av ett vårdbehov enligt 3 § LVU. Kostnaderna för detta ersätts av Migrationsverket.

De berörda ungdomarna är i en mycket utsatt situation genom att de är ensamkommande, asylsökande, nyanlända och unga. Migrationsverket bedöms dock kunna tillgodose deras behov i tillräckligt god omfattning. Genom föreslagna riktlinjer till socialförvaltningen om att överflytten ska genomföras med en tydlig planering och god framförhållning bedöms socialnämnden i tillräcklig omfattning ta ansvar för välmåendet och skolgången för dessa ungdomar trots att förändringen innebär en försämring för de berörda ungdomarna.

I dagsläget är ingen ungdom berörd av beslutet utan beslutet berör ungdomar som kommer att ingå i målgruppen i framtiden.

En barnkonsekvensanalys har inte genomförts då beslutet berör ungdomar över 18 år.

Ärendet

Gällande lagstiftning

Av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. framgår av 1 § första stycket punkt 1 att lagen bl.a. gäller för den som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flykting, annan skyddsbehövande eller motsvarande enligt utlänningslagens bestämmelser (asylsökande). Av andra stycket framgår att den som omfattas av denna lag inte har rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen för förmåner av motsvarande karaktär. Rätt till bistånd föreligger inte heller för bostadskostnader.

En kommun har enligt förordningen (2017:1939) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. rätt att få ersättning från staten för vissa kostnader gällande mottagande av ensamkommande asylsökande barn och ungdomar. För ungdomar som har fyllt 18 år men inte 21 år har kommunen enligt 10 och 15 §§ rätt till ersättning för de ungdomar som vårdas med stöd av LVU eller de som vårdas med stöd av socialtjänstlagen för att det föreligger ett vårdbehov enligt 3 §

2020-08-13

LVU, förutsatt att vården inletts innan ungdomen fyllde 18 år. Staten ersätter kommunens faktiska kostnader för denna vård.

Tidigare beslut i socialnämnden och kommunfullmäktige

Socialnämnden fattade i ärende SN/2017:167 beslut om att asylsökande barn som fyllt 18 år skulle fortsatt erbjudas placering i familjehem. Beslutet fastställdes av kommunfullmäktige den 26 oktober 2017 men tidsbegränsades att gälla fram tills den 31 december 2018. Det angavs i beslutet att nytt beslut skulle fattas i samband med beslut om budget för år 2019. Så skedde inte. Eftersom det tidsbegränsade beslutet inte har förlängts är det inte längre gällande. Då socialnämnden under 2019 och 2020 har fortsatt att tillämpa beslutet som om det vore gällande bedöms för tydlighetens skull att ett nytt beslut ska fattas.

Målgruppen

Den målgrupp som avses i beslutet är asylsökande ensamkommande ungdomar i åldern 18-21 år. Målgruppen omfattar därmed inte de som har fått ett tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd eller ett lagakraftvunnet avvisningsbeslut. I dagsläget finns det ingen ungdom i Botkyrka kommun som berörs av beslutet.

Bedömning

Botkyrka kommun har haft en mer generös inställning till att erbjuda boende för asylsökande ungdomar i åldern 18-21 år än vad som krävs enligt LMA och socialtjänstlagen. Det har varit på grund av att dessa ungdomar på grund av att de är ensamkommande, asylsökande, nyanlända och unga är i behov av trygghet och stabilitet i högre utsträckning än andra vuxna asylsökande personer.

Boende för dessa ungdomar har hanterats på olika sätt i olika kommuner. Vissa kommuner har hela tiden valt att enligt gällande lagstiftning låta ansvaret för ungdomarna övergå på Migrationsverket när de fyller 18 år i de fall då ungdomarna inte har ett särskilt vårdbehov. Vissa kommuner har liksom Botkyrka haft ett mer generöst förhållningssätt.

Det ekonomiska läget för socialnämnden är i nuläget mer ansträngt än tidigare och en översyn av socialnämndens verksamhet behöver därför göras, vilket föranleder detta beslut.

Den största risken med att låta ansvaret övergå till Migrationsverket är att ungdomarna inte får den stöd och hjälp de behöver som unga vuxna i en särskilt utsatt situation. Att bo på en flyktingförläggning tillsammans med äldre vuxna

2020-08-13

riskerar att försvåra deras inträde i vuxenlivet och skapa sämre förutsättningar för dem än om de skulle beviljas fortsatt bistånd i form av familjehem som tidigare. Särskilt utsatta blir de ungdomar som har en biologisk ålder under 18 år men som inte har kunnat visa detta för Migrationsverket och därför skrivits upp i ålder. Socialnämnden behöver dock förlita sig på den åldersbedömning som Migrationsverket har gjort och denna grupp behandlas därför på samma sätt som andra ungdomar som fyllt 18 år eller skrivits upp i ålder till 18 år.

Detta beslut kommer dock inte att innebära en förändring för de ungdomar som har särskilt svåra förutsättningar redan före 18-årsdagen. För de ungdomar där kriterierna för vård enligt LVU är uppfyllda respektive där det kriterierna för vård enligt 3 § LVU i och för sig är uppfyllda men där samtycke finns och vård bereds enligt socialtjänstlagen kommer socialnämnden även fortsättningsvis att erbjuda bistånd i form av vård och boende. Dessa kostnader ersätts av Migrationsverket.

Socialnämnden har i dagsläget ingen ungdom som ingår i målgruppen och berörs av beslutet, men beslutet kommer i framtiden att beröra de ungdomar som är beviljade bistånd i form av placering i familjehem och som innan Migrationsverkets beslut fyller 18 år eller skrivs upp i ålder till 18 år. Genom beslutet kommer dessa ungdomar istället att anvisas boende av Migrationsverket, vilket troligtvis blir på en flyktingförläggning. Även om detta inte tillgodoser ungdomarnas behov i lika stor utsträckning som placeringen i familjehem bedöms Migrationsverket kunna tillgodose deras behov i tillräcklig omfattning.

Det viktigaste bedöms vara att ungdomarna i god tid före överföringen förbereds på vad som ska ske, att en tydlig planering görs tillsammans med handläggare och att ungdomarna ges möjlighet att slutföra innevarande skoltermin innan överföringen sker. Med dessa anpassningar bedöms socialnämnden ta ett rimligt och välavvägt ansvar för dessa ungdomar trots att beslutet innebär en försämring för dessa individer.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet kommer i dagsläget inte att innebära någon ekonomisk konsekvens för socialnämnden då det idag inte finns några ungdomar som berörs av beslutet.

Det går inte att fastställa vilka ekonomiska konsekvenser beslutet får eftersom antalet berörda ungdomar kan variera mellan olika år. För referens har kostnaderna för placering av ungdomar i samma ålderskategori och i liknande

2020-08-13

situation för helårsplaceringar under 2020 varierat mellan cirka 340 000 kronor och 590 000 kronor.

Barnkonsekvensanalys

De som berörs av beslutet är ungdomar som antingen har fyllt 18 år eller där Migrationsverket har gjort en bedömning, som vunnit laga kraft, det där fastställts att ungdomarna är över 18 år. Beslutet berör därför inte barn och en barnkonsekvensanalys genomförs inte.

Att vissa av ungdomarna kan ha en biologisk ålder under 18 år som de inte har kunnat visa för svenska myndigheter påverkar inte den bedömningen eftersom socialnämnden inte kan göra en egen analys av ungdomarnas ålder. Migrationsverkets bedömning godtas därmed trots att socialnämnden inser att den inte i alla fall är helt korrekt.

Marie Lundqvist
Socialdirektör

Jennifer Gavin
Verksamhetschef Stöd- och utvecklingsenheten

2020-06-02

Dnr SN/2020:276

Referens

Jennifer Gavin, stöd- och utvecklingschef

Mottagare

Maria Isaksson, förvaltningsjurist

Förvaltningsuppdrag

Bakgrund

Socialnämnden fattade i ärende SN 2017:167 beslut om att asylsökande barn som fyllt 18 år skulle fortsatt erbjudas placering i familjehem. Beslutet fastställdes av kommunfullmäktige med en tidsfrist och vidare omprövning.

Ärendet

Socialförvaltningens ledningsgrupp fattade den 27 maj 2020 beslut om att ge stöd- och utvecklingsenheten i uppdrag att utreda möjligheten att ompröva det tidigare fattade beslutet om att bevilja asylsökande barn som fyllt 18 år fortsatt placering i familjehem.

Vid ett fördelningsmöte tilldelades förvaltningsjurist Maria Isaksson den 2 juni 2020 uppdraget enligt ovan.

I uppdraget ingår att undersöka vad som hänt med det tidigare ärendet samt utreda möjligheten att ompröva socialnämndens tidigare beslut och således föreslå att asylsökande barn, vid myndighetsålder, ska hänvisas till Migrationsverkets försorg i första hand. I uppdraget ingår även att ta kontakt med ekonomienheten för att räkna på vad den ekonomiska vinsten av förslaget kan bestå av.

Uppdraget ska redovisas vid socialnämndens sammanträde i augusti 2020.

Med vänliga hälsningar
Jennifer Gavin

11

Förvaltningschefen informerar - muntlig information

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Socialdirektör Marie Lundqvist informerade om aktuella frågor

12

**Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem (SN
2020:25)**

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Från Samordningsförbundet i Botkyrka, Huddinge och Salem anmäls:
Sammanträdesprotokoll 3 juni 2020

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem**Offentligt sammanträde** Nej**Sammanträdesdag** 3 juni 2020**Tid och plats** Klockan 08:35 -09:50 Huddinge kommunhus, A-salen

Beslutande	Ledamöter	Frånvarande följande paragrafer	Tjänstgörande ersättare
	Eva Carlsson-Paulsén(M) Ordförande Huddinge kommun		
	Ing-Marie Viklund (L), Botkyrka kommun		
	Elisabeth Bovin-Exner (M), 2:e vice ordförande Salems kommun	samtliga	Patrik Robbertte (S)
	Karin Adolfsson (C) Region Stockholm		
	Claes-Göran Nilsson Arbetsförmedlingen	samtliga	-
	Nagam Alkass Försäkringskassan	samtliga	-

Närvarande ej tjänstgörande ersättare Arne Närström (S) Region Stockholm, Sara Holmgren (S) Huddinge kommun (deltog digitalt via länk), Solveig Nilsson (M) Botkyrka kommun (deltog digitalt via länk).**Övriga närvarande** Se nästa sida**Utses att justera** Patrik Robbertte**Justeringens tid** 9 juni 2020 **Paragrafer 1 - 9****Underskrifter**

Ida Melin

Sekreterare

Eva Carlsson-Paulsén

Ordförande

Patrik Robbertte

Justerande

**Styrelsen för samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem
sammanträde den 7 november 2020.**

Övriga närvarande

Elin Asplund, förbundschef, Samordningsförbundet HBS

Ida Melin, Samordningsförbundet HBS

Elisa Larsson, praktikant på kansliet, Samordningsförbundet HBS §§ 4-9

Annika Olin, Region Stockholm Danderyds sjukhus §§ 1-5

Utdragsbestyrkande:

BEVIS

om justering av förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem, protokoll

Justeringen har anslagits på kommunens/regionens anslagstavla

Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem har sammanträtt den 3 juni 2020

Protokollet har justerats den 9 juni 2020

Anslaget sattes upp den 10 juni 2020

Anslaget tas ner den 1 juli 2020

Den som vill läsa protokollet kan kontakta Förbundschefen för Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem

Underskrift

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	3 juni 2020	§ 1

Mötets öppnande

Samordningsförbundets ordförande Eva Carlsson-Paulsén (M) hälsar styrelsen välkommen till vårterminens sista möte. Mötet inleds med en presentationsrunda.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Samverkan mellan kommun, region, arbetsförmedling och försäkringskassa

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	3 juni 2020	§ 2

Val av justerare

Styrelsen beslutar att utse Patrik Robertte (S) att jämte ordförande Eva Carlsson-Paulsén (M) justera dagens protokoll.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Samverkan mellan kommun, region, arbetsförmedling och försäkringskassa

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	3 juni 2020	§ 3

Godkännande av föredragningslistan

Informationsärende §§ 8a, 8b samt 8c utgår från dagordningen.
Styrelsen beslutar att i övrigt godkänna föredragningslistan till dagens sammanträde.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	3 juni 2020	§ 4

Dnr HBS 2020/21

Tertialredovisning januari-april 2020

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att godkänna tertialredovisning för Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem.

Sammanfattning

Tertialredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av verksamhet och resultat för årets fyra första månader. Rapporten innehåller också en uppföljning av förbundets riskhanteringsplan samt en bilaga med en sammanfattning av nuläge utifrån Covid-19.

Den samlade bedömningen är att förbundets följer fastställda verksamhetsplan och i stort kommer att nå uppsatta mål för 2020. Förbundet har under året finansierat insatser där såväl individriktade projekt och insatser och strukturpåverkande insatser ingår. Totalt har de individriktade insatserna nått ut till knappt 300 deltagare vilket är färre än tidigare år. Framst pga att förbundet finansierar färre antal insatser 2020 jämfört med 2019. Av de som avslutade en arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsats fick 26 % ett arbete eller började studera (år 2018 var resultatet 31 %). Cirka 170 besökare har deltagit i frukostmöten som Samordningsförbundet arrangerat. Antalet besökare är lägre än motsvarande period förra året. Framst beroende på att ett seminarium ställdes in pga Covid-19.

Det ekonomiska utfallet för årets första tertial är betydligt lägre än budgeterat. Detta beror främst på att flera av de insatser som förbundet finansierar rekviderar medel i efterskott. Prognosen för årets resultat är att förbundet kommer att förbruka samtliga tilldelade medel samt därtill använda ca 0,7 miljoner kronor av innevarande överskott som vid årets början uppgick till ca 5,5 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

Tertialredovisning för Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge, Salem.

Överläggning

Under informationen yttrar sig Karin Adolfsson (C) och Patrik Robbertte (S), Elin Asplund, förbundschef och Ida Melin, utvecklingsledare.

Därefter förklaras informationen avslutad.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	3 juni 2020	§ 5

Information om projektförslag koordinerad rehabiliteringskedja

Annika Olin, Danderyds sjukhus Högspecialiserad smärtrehabilitering sammanfattar projektansökan och ger en nulägesbild utifrån Covid-19.

Annika Olin föredrog erfarenheter och rekommendationer från tidigare, nu avslutade projektet "Smärtrehabilitering med språktolk" som drevs av Danderyds sjukhus, högspecialiserad smärtrehabilitering.

I förarbetena till projektansökan har samarbete skett mellan Samordningsförbundets kansli, Vårdcentralerna i Alby, Hallunda och Fittja, Primärvårdsrehabiliteringen i Hallunda, Botkyrka kommun, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen Region Stockholm, Reumatikerförbundet, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Psykiatri Sydväst.

Annika Olin föredrog målgrupp för det tänkta projektet samt projektets budget och de resurser som ansökan omfattar i form av en rehabkoordinator, socialsekreterare och projektledare samt utbildningsinsatser och befintliga samverkansytor.

Projektet avser att utveckla samverkan kring målgruppen, öka kunskapen om långvarig smärta samt stötta deltagare i koordinering och lotsning mellan befintliga aktiviteter inom vården och den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Stort fokus ligger på att samordna redan befintliga insatser för målgruppen i syfte att fler personer kan komma i arbete eller påbörja studier. Utgångspunkten är att ett lyckat resultat ska kunna implementeras i ordinarie verksamhet.

Vidare informerades om förväntade resultat i projektet:

- Metod implementeras i ordinarie verksamhet och sprids
- Modell för samverkan kring målgruppen tas fram vid projektets slut
- Projektet tar emot och testar modellen på minst 50 deltagare
- 60 % av deltagarna upplever förbättrad hälsa vid avslut
- 90 % av deltagarna har en IRP/SIP
- 75% av samarbetsparterna upplever minskad administration kring målgruppen.
- 90 % av deltagarna upplever delaktighet i sin rehabiliteringsprocess.
- Andelen deltagare som går från hel- till deltidssjukskrivning ökar.
- 25 % av deltagarna i projektet är i högre grad självförsörjande ett år efter avslut

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum
3 juni 2020

Paragraf
§ 5 (forts.)

Föredragningen avslutades med en samlad nulägesbild där Annika Olin berättade att samtliga parter har kontaktats under maj månad och ser fortfarande att projektet är prioriterat. Projektstart möjlig till sommaren/hösten 2020. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har godkänt ny tidsplan avseende sin finansiering av projektet.

Annika Olin konstaterar att acceptans och vana att hantera digitala hjälpmedel har ökat, vilket gynnar den redan tänkta kommunikationen mellan samtliga aktörer och deltagare. Eventuellt kommer inte fysiska möten kunna genomföras i samma utsträckning som tidigare, då måste det finnas möjlighet till videosamtal med deltagare och tolkar. Vid en kartläggning av patienters intresse för digital smärtrehabilitering på Högspecialiserad smärtrehabilitering, visade det sig att många patienter med tolkbehov redan hade stor vana av videosamtal då de under många års tid haft kontakt med vänner och släktingar via videosamtal.

Under informationen yttrar sig Eva Carlsson-Paulsén (M),
Ing-Marie Viklund (L), Patrik Robbertte (S), Solveig Nilsson (M) och
Elin Asplund, förbundschef.

Därefter förklaras informationen avslutad.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	3 juni 2020	§ 6

Dnr HBS 2020/7

Ansökan för utveckling av rehabiliteringskedja för utlandsfödda med långvarig smärta och behov av samordnat stöd

Ärendet bordlades vid Samordningsförbundets styrelsemöte den 27 mars 2020.

Styrelsens beslut

1. Styrelsen beslutar att medfinansiera projektet rehabiliteringskedja för utlandsfödda med långvarig smärta och behov av samordnat stöd med 3 615 000 kronor under åren 2020 till 2026 med tillägg om att försenad projektstart pga Covid-19 kan påverka datum för projektstart och projektslut.
2. Styrelsen ger förbundschefen i uppdrag att upprätta nödvändiga avtal.

Sammanfattning

Danderyds Sjukhus, högspecialiserad smärtrehabilitering ansöker om 3 615 000 kronor från Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka, Salem för ett nytt samverkansprojekt under åren 2020-2023 med därpå följande utvärdering fram till år 2026.

Projektets syfte är att utveckla en välfungerande samverkan mellan vårdenheter och myndigheter samt patientföreningar som bidrar till sammanhållna kedjor och samtidiga processer mellan medicinsk rehabilitering, sociala insatser och arbetslivsinriktad rehabilitering. Projektet bygger på erfarenheter som finns utifrån projektet "Rehabilitering med tolk", där man identifierade behov av att utveckla och stärka samverkan mellan olika aktörer före, under och efter medicinsk smärt-rehabiliteringen i syfte att fler långtidssjukskrivna med långvarig smärta och tolkbehov ska bli självförsörjande och få en förbättrad självupplevd hälsa.

Region Stockholm medfinansierar projektet med totalt 2 093 360 kronor.

Beslutsunderlag

Ansökan om projektstöd

Överläggning

Under informationen yttrar sig Eva Carlsson-Paulsén (M).

Därefter förklaras informationen avslutad.

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Signaturer: Ordförande Justerare 		
Utdragsbestyrkande: datum och signatur		

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, 3 juni 2020
Huddinge och Salem

§ 7

Anmälningssärenden

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att till protokollet anteckna nedanstående handlingar:

- a) Justerade sammanträdesprotokoll från 7 februari 2020 samt 27 mars 2020.
- b) Beredningsgruppens minnesanteckningar från 6 mars 2020 samt 15 maj 2020.
- c) Protokoll Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) styrelsesammanträde från 30 januari 2020 samt nyhetsbrev nr 1 2020.
- d) Nationella Rådets protokoll från en 18 mars 2020
- e) Anmälan av ny ersättare vid Lars Johanssons (L) sjukledighet.
- f) Beslut från samtliga medlemmar att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för år 2018.
- g) Kallelse medlemssamråd 2020.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, 3 juni 2020
Huddinge och Salem

§ 8

Informationsärenden

- a) Digitalt informationsseminarium i finansierade insatser 5 juni 2020 samt inbjudan till webinar MIA Vidare 17 juni 2020
- b) Länsgemensam konferens i februari 2021.

Överläggning

Under informationen yttrar sig Eva Carlsson-Paulsén (M),
och Elin Asplund, förbundschef samt Ida Melin, utvecklingsledare.

Därefter förklaras informationen avslutad.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
			

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum

3 juni 2020

Paragraf

§ 9

Övriga frågor

Ordförande Eva Carlsson-Paulsén (M) tackar Patrik Robbertte (S) som nu avslutar sitt uppdrag som ersättare i Samordningsförbundet.

I övrigt inga övriga frågor anmälda.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

13

Anmälan av delegationsbeslut 2020 (SN 2020:12)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärende

Dessa delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Socialdirek

Ansökan om antagning till hemvärdet SN 2020:294

Socialnämndens presidium

Beslut gällande serveringstillstånd till allmänheten enligt 8 kap 2 § alkohollagen

Stockholmgruppen Totalentreprenad, Adrians&Mammas i Uttran

Socialnämndens ordförande

Beslut gällande tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten enligt 8 kap 2 § alkohollagen

TB Slagsta AB, Slagsta Sjöök&camping 2020-07-18—2020-08-31

Hydet MC 2020-08-01—2020-08-02

JK Party Service HB, Botkyrka golfrestaurang 2020-07-01—2020-09-30

Alkoholhandläggare

Beslut gällande tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap enligt 8 kap 2 § alkohollagen

Café o restaurang Stinsen AB, Xenter 2020-07-24

14

Anmälningssärenden 2020 (SN 2020:10)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Dessa ärenden anmäls till nämnden:

2020-05-14 Beslut om digitalt sammanträde (SN 2020:270)

2020-05-29 Beslut om digitalt sammanträde (SN 2020:270)

2020-08-13 Beslut om digitalt sammanträde (SN 2020:270)

§ 90 KS Uppdaterade riktlinjer för idéburna och offentliga partnerskap (IOP) (KS/2019:441)

§ 91 Modell för politisk insyn i upphandlingar (KS/2019:43)

§ 92 KS Uppföljning och analys av nämndernas aktivitetsplaner för strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka samt värdegrund (KS/2020:305)

§ 93 KS Ny samordningsstruktur för att förverkliga strategi för ett jämlikt Botkyrka (KS/2020:191)

§ 94 KS Mål och riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter (KS/2019:363)

§ 43 KF Återrapportering av lämnade uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2020 (KS/2020:148)

§ 54 KF Delårsrapport 1 2020 – kommunen (KS/2020:253)

I sekretessdelen:

Lex Sarah rapport 1459, 1520, 1542, 1554, 1636, 1641, 1656, 1664, 1665 och 1667